

การศึกษาสาเหตุและแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ

A STUDY ON THE CAUSES AND PREVENTIVE GUIDELINES FOR
DROPOUT AMONG AT-RISK STUDENTS AT HONGSONSUKSA
SCHOOL UNDER THE ROYAL PATRONAGE OF HER ROYAL
HIGHNESS PRINCESS BEJARATANA

ยศ ฐปทองดี

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

พ.ศ. 2566

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ

การศึกษาสาเหตุและแนวทางในการป้องกันการออกกลางคัน
ของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ

ผู้วิจัย

นายยศ รูปทองดี

สาขาวิชา

การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

คณะกรรมการสอบ

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พูนชัย ขาววิราช)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ณัฏ บัญชัย)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ อนุมัติให้ดำเนินการค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณี ภู่วัน)

วันที่ ๑๙ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ : การศึกษาสาเหตุและแนวทางในการป้องกันการออกกลางคัน
ของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ

ผู้วิจัย : ยศ รูปทองดี

สาขาวิชา : การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ : รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุและแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคัน คือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงออกกลางคัน โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 152 คน และกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 45 คน เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 และแบบสัมภาษณ์ สัมภาษณ์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสังเคราะห์เนื้อหา และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) สาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย โดยด้านพฤติกรรมผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่าสาเหตุที่ส่งผลให้นักเรียนเสี่ยงออกกลางคันที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือกฎระเบียบและข้อบังคับของโรงเรียนเข้มงวดเกินไป 2) แนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ พบว่าต้องใช้ความร่วมมือของทุกฝ่ายตามบทบาทหน้าที่ของตน ได้แก่ บทบาทของผู้เรียนที่ต้องพูดคุยกับครูและผู้ปกครองอย่างตรงไปตรงมาด้วยเหตุและผลเพื่อสะท้อนปัญหาที่พบ บทบาทของผู้ปกครองต้องมีการติดต่อสอบถามครูที่ปรึกษาหรือแจ้งครูที่ปรึกษาเมื่อพบปัญหาเพื่อป้องกันและติดตามพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้เรียน บทบาทของครูผู้สอนต้องรับฟังและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนทั้งภาพรวมและรายบุคคล ประชุมหารือร่วมกับผู้บริหารพิจารณาถึงความเหมาะสมหรืออาจปรับเปลี่ยนกฎระเบียบข้อบังคับที่โรงเรียนกำหนดให้เหมาะสม

ก

กับผู้เรียนมากขึ้น และบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบของโรงเรียน ทั้งนี้ผู้บริหารต้องปฏิบัติตนเป็นผู้บริหารที่เข้าถึงง่าย นักเรียนและครู จะได้กล้าเข้าพบเพื่อปรึกษาปัญหา

คำสำคัญ : การเสี่ยงออกกลางคัน,แนวทางในการป้องกันการออกกลางคัน

The Title : A Study on the Causes and Preventive Guidelines for Dropout among At-risk Students at Hongsonsuksa School Under The Royal Patronage of Her Royal Highness Princess Bejaratana

The Author : Yos Thuptongdee

Program : Educational Administration

Independent Study Advisor : Associate Professor Dr. Prapan Thumachai Chairperson

ABSTRACT

The objective of this mixed-method independent study was to investigate the causes and preventive guidelines for school dropout among at-risk students at Hongsonsuksa School under the patronage of Her Royal Highness Princess Bejaratana. The sample group to examine the causes of the dropout consisted of 125 at-risk students. The purposive sampling method was applied to select 45 individuals as the target group to explore the preventive guidelines. The research instruments were composed of a questionnaire with the reliability of 0.89 and an interview. The qualitative data were synthesized with the content synthesis and the quantitative data were statistically analyzed for frequency, percentage, mean, and standard deviation. The study results revealed that the causes of school dropout among the at-risk group, overall and by aspects, were at a low level, with the behaviors of the students being at the highest mean. When each item was considered, the most contributing to the dropout was strict school regulations and rules. For the preventive guidelines, it was revealed that there must be collaboration of all sectors, according to their roles and responsibilities. As students, they must directly and reasonably talk to their teachers and parents to reflect existing problems. As parents, they must contact and notify supervising teachers when problems arose in an attempt to prevent and monitor undesirable behaviors of students. As teachers, they must listen and provide advice to students collectively and individually or consult school administrators about the suitability or

changes of regulations to be more suitable for students. As school administrators, they should provide students an opportunity to participate in formulating school regulations and rules, and be easily accessible for students and teachers to consult.

Keywords: Dropout Risk, Dropout Preventive Guidelines

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร.ถนัด บุญชัย และอาจารย์ ดร.คมศิลป์ ประสงค์สุข ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระทุกท่าน ที่กรุณาให้ความรู้ ให้คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขและวิจารณ์ผลงาน ทำให้การศึกษานี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ รวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ให้มีคุณภาพ

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร โรงเรียน คณะครู นักเรียนและผู้ปกครอง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ทำให้การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณสมาชิกในครอบครัวทุกคนที่ให้กำลังใจและสนับสนุนผู้ศึกษา เสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ของการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทิตา แด่บิดา มารดา บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้า เป็นผู้มีการศึกษาและประสบความสำเร็จมาจนตราบนับเท่าทุกวันนี้

ยศ ฐปทองดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	๗
ABSTRACT.....	๘
กิตติกรรมประกาศ	๙
สารบัญ	๗
สารบัญตาราง	๙
สารบัญภาพ	๑๑
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	9
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคัน.....	12
แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน	
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	23
บริบทการจัดการศึกษาของโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ.	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	47
3 วิธีดำเนินการวิจัย	49
รูปแบบการวิจัย.....	49
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่ม	
เสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ.....	49

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของ นักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ.....	53
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	57
ตอนที่ 2 ผลการศึกษสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่ม เสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ.....	60
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของ นักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ.....	67
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	80
สรุปผลการวิจัย	81
อภิปรายผล	85
ข้อเสนอแนะ	91
บรรณานุกรม	93
ภาคผนวก	99
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย.....	100
ภาคผนวก ข ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือ.....	101
ภาคผนวก ค ตัวอย่างหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ...	102

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ง สรุปการพิจารณาความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญต่อ	
แบบสอบถาม.....	103
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษา.....	109
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคัน.....	110
ภาคผนวก ช แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างแนวทางในการป้องกัน	
การออกกลางคัน.....	117
ประวัติผู้วิจัย.....	121

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	สาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีแนวโน้มจะออกกลางคัน.....	17
2.2	สังเคราะห์กรอบแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุการออกกลางคัน.....	20
2.3	ผลเสียของการออกกลางคันต่อการจัดการศึกษา.....	22
3.1	จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคัน ของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ.....	50
3.2	จำนวนประชากร และกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาแนวทางในการป้องกันการ ออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ.....	54
4.1	ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	58
4.2	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียน กลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ โดยรวม.....	60
4.3	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียน กลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ด้านพฤติกรรมผู้เรียน.....	61
4.4	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียน กลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ด้านสภาพครอบครัว.....	63
4.5	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียน กลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ด้านครูผู้สอน.....	64
4.6	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียน กลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ด้านสภาพแวดล้อม ในโรงเรียน.....	65
4.7	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียน กลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ด้านสภาพแวดล้อม ภายนอกโรงเรียน.....	66
4.8	ผลการสังเคราะห์แนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน กลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ.....	67

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.9	จำนวนและร้อยละผลการยืนยันความถูกต้องและความเหมาะสมแนวทางใน การป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ..... 79

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	ทฤษฎีปฏิกิริยาของทินโต.....	15
2.2	การจัดแผนการเรียนของโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ.....	38
2.3	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	48

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษามีความสำคัญต่อมนุษย์เป็นอย่างมาก เพราะการศึกษาทำให้มนุษย์ได้เกิดการเรียนรู้จนเป็นองค์ความรู้เพื่อใช้ในการดำรงชีวิต การศึกษาจะช่วยบ่มเพาะทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ ซึ่งถือเป็นต้นทุนที่สำคัญในการพัฒนาสังคมและโลก การศึกษาที่ดีนั้นจะมุ่งพัฒนาคุณภาพของความรู้และการเรียนรู้เพื่อให้พร้อมที่จะใช้ประโยชน์ พลเมืองที่ดีจึงต้องได้รับการเรียนรู้ที่ถูกต้อง ซึ่งจะสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติและจะได้รู้จักเปลี่ยนแปลงและปรับตัวอยู่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การศึกษาจะต้องฝึกให้ผู้เรียนนั้นได้หาความรู้ด้วยตัวเองและพัฒนาตัวเองเพื่อให้ได้ความรู้ที่ใหม่และรู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตัวเองเพื่อที่จะได้ใช้พัฒนาคุณภาพชีวิตของตัวเอง ส่งเสริมพื้นฐานการใช้ชีวิตที่ดีแล้วจะได้มีทักษะต่าง ๆ ในการใช้ชีวิตแม้ว่าเกิดปัญหาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้เพื่อที่จะได้แก้ปัญหาได้ทันทั่วทั้งที่จะได้มีคุณธรรมซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการปลูกฝัง เพราะว่าการที่มีคุณธรรมนั้นจะส่งผลต่อสังคมโดยตรงจะได้มีการแสดงออกทางสังคมที่ดีและเหมาะสม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้โดยไม่มีปัญหา โดยการจัดการศึกษาที่ดีควรเริ่มตั้งแต่ยังเด็ก เพื่อให้เด็กทุกคนเติบโตขึ้นมาเป็นพลเมืองที่ดีและมีความพร้อมในการเข้าร่วมสังคมทั้งร่างกายและจิตใจ และเป็นหน้าที่สำคัญของแต่ละประเทศในการวางแผนจัดการศึกษาให้ดีเพื่อเตรียมประชากรให้เติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพ ทั้งนี้ประเทศไทยได้กำหนดหน้าที่ของคนไทยไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (2560, น. 13-15) ในหมวดที่ 4 มาตรา 50 ข้อ 4 ว่าบุคคลมีหน้าที่เข้ารับการศึกษายอบรมในการศึกษาภาคบังคับ อีกทั้งได้กำหนดหน้าที่ของรัฐ ในหมวด 5 มาตรา 54 ว่ารัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 10 ที่กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, น. 4) เช่นเดียวกันกับนโยบาย

ของกระทรวงศึกษาธิการที่เล็งเห็นถึงความสำคัญในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมโอกาส ความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา “พาน้องกลับมาเรียน” โดยบูรณาการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่บันทึกข้อตกลงความร่วมมือทั้ง 12 หน่วยงาน โดยมีหน่วยงานในการจัดการศึกษา และภาคีเครือข่ายเพื่อติดตามผู้เรียนที่หลุดจากระบบการศึกษานำกลับเข้าสู่ระบบการศึกษา และได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ และหรือได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

อย่างไรก็ตามการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-2019 (โควิด-19) ได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมในประเทศต่าง ๆ รวมทั้งประเทศไทย โดยองค์การเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ได้วิเคราะห์ความเสียหายของสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-2019 (โควิด-19) ต่อโอกาสและคุณภาพด้านการศึกษา พบว่าได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง และพบว่าปัจจัยด้านการศึกษาที่มีความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจครัวเรือน และสุขภาพของสมาชิกในครัวเรือน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนมากยิ่งขึ้น จึงเป็นการซ้ำเติมความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่มีอยู่เดิมให้เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้จากการรายงานของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (2564, น. 1) พบว่า การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-2019 (โควิด-19) ได้ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการด้านร่างกาย และโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ในระยะสั้น หากไม่มีการแก้ไขอย่างเป็นระบบและทันทั่วถึง ผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-2019 (โควิด-19) นี้ย่อมมีผลในระยะยาวต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย นอกจากนี้ยังได้รายงานว่าผลกระทบของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-2019 (โควิด-19) ส่งผลต่อความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาไทยหลายประการ เช่น เศรษฐฐานะครัวเรือนของนักเรียนยากจนพิเศษ จำนวนนักเรียนที่ยากจนเพิ่มขึ้น เป็นต้น โดยในปัจจุบันประเทศไทยมีนักเรียนยากจนและนักเรียนด้อยโอกาสประมาณ 2.1 ล้านคน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 29.9 จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด ทั้งยังมีเด็กและเยาวชนที่อยู่นอกระบบการศึกษา (อายุ 6-14 ปี) จำนวนมากถึง 430,000 คน มีน้ำเข้าสถานการณ์ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-2019 (โควิด-19) นี้ยังทำให้จำนวนนักเรียนยากจนพิเศษเพิ่มขึ้นกว่า 300,000 คน ซึ่งจำนวนนักเรียนเหล่านี้ล้วนมีความเสี่ยงเป็นอย่างยิ่งว่าอาจหลุดออกนอกระบบการศึกษาหากไม่ได้รับความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน วิกฤติโควิดทำให้เกิดปรากฏการณ์ความยากจนที่ซ้ำซ้อน สะท้อนปัญหาเชิงโครงสร้างและระบบเศรษฐกิจ ในปีการศึกษา พ.ศ. 2564 พบว่ามีเด็กหลุดออกจากระบบการศึกษาประมาณ 5,654 คน และคาดการณ์ว่าสิ้นปีการศึกษา พ.ศ. 2564 จะมีเด็กหลุดจากระบบ 65,000 คน โดยในระดับประถมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 4 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ 20 และมัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ 48 ซึ่งในจำนวนนี้มีโอกาสในการศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยเพียงร้อยละ 8-10 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสิงห์ จินพงษ์ (2550, น. ๖)

ที่พบว่า การออกกลางคันของนักเรียนขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน ได้แก่ ปัจจัยภายในของนักเรียนเอง คือ นักเรียนมีปัญหาสุขภาพ มีการเรียนรู้ช้า เรียนไม่ทันเพื่อน ชอบหนีเรียน ปัจจัยด้านโรงเรียน คือ นักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียนและครู ครูบางคนจัดการเรียนการสอนไม่ดีส่งผลให้นักเรียนไม่อยากเรียนหนังสือและหนีเรียน ส่วนปัจจัยที่ส่งผลให้นักเรียนออกกลางคันมากที่สุดคือมีฐานะยากจน จึงต้องไปประกอบอาชีพหารายได้ ช่วยเหลือครอบครัว จะเห็นได้ว่าสาเหตุที่นักเรียนออกกลางคันส่วนหนึ่งมาจากปัญหาทางเศรษฐกิจของครอบครัว ที่ไม่มีทุนสำหรับการศึกษาต่อ

ทั้งนี้จากรายงานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2561, น. 13) ที่ใช้เส้นความยากจน (Poverty Line) สะท้อนมาตรฐานการครองชีพขั้นต่ำ (Minimum Standard of Living) ของสังคม โดยคำนวณจากต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตเฉลี่ยของปัจเจกบุคคลในระดับครัวเรือน ประกอบด้วยค่าอาหารและสินค้าบริการจำเป็นพื้นฐานขั้นต่ำที่ไม่ใช่อาหาร ที่ทำให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ ซึ่งเส้นความยากจนมีหน่วยเป็น บาท/คน/เดือน เปรียบเทียบบุคคลใดที่มีรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่าเส้นความยากจนจะถือว่าบุคคลนั้นเป็นคนจน พบว่า จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดที่มีปัญหาความยากจนเรื้อรังและมีสัดส่วนคนจนอยู่ในลำดับสูงสุดเป็นอันดับแรกของประเทศต่อเนื่องกว่า 10 ปี แม้จะเป็นเป็นจังหวัดที่มีขนาดพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับ 8 ของประเทศ แต่กลับมีรายได้เฉลี่ยต่ำสุดในภาคเหนือ มีรายได้เฉลี่ยต่อหัว 56,862 บาทต่อปี ซึ่งเป็นลำดับที่ 68 ของประเทศในปี พ.ศ. 2558 และปี พ.ศ. 2554-2557 อยู่ในลำดับที่ 76 76 76 และ 75 ตามลำดับ และสถิติจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2564, น. 1) พบว่า จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนรายจังหวัดอยู่ลำดับท้าย ๆ ของประเทศทุกปี โดยในปีพุทธศักราช 2558 มีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยอยู่ที่ 15,119.40 บาท อยู่ในลำดับที่ 2 ของจังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่ำที่สุด อยู่ในลำดับที่ 5 ในปีพุทธศักราช 2560 โดยมีรายได้เฉลี่ย 15,617.49 บาท และเป็นจังหวัดลำดับที่ 1 ที่มีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนน้อยที่สุดในปี พ.ศ. 2562 และ พ.ศ. 2564 โดยมีรายได้เฉลี่ย 13,970.93 บาท และ 15,495.95 บาท ตามลำดับ อีกทั้งยังเป็นจังหวัดที่มีเศรษฐกิจขนาดเล็กที่สุดในประเทศ มีสัดส่วนคนจนมากที่สุดในประเทศ ติดต่อกันตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549-2557 และอยู่อันดับที่ 2 ในปี พ.ศ. 2558 ทั้งนี้เป็นเพราะปัญหาโครงสร้างพื้นฐานที่การเดินทางเข้าสู่แต่ละพื้นที่มีความห่างไกลและยากลำบาก เส้นทางคดเคี้ยว ทำให้เป็นข้อจำกัดทั้งการขนส่งสินค้าและการเข้าถึงบริการพื้นฐานของรัฐ เช่น ถนน ไฟฟ้า การศึกษา และสาธารณสุข เป็นต้น

ด้วยโครงสร้างพื้นฐานที่ไม่เท่าเทียมกันของจังหวัดแม่ฮ่องสอน รวมถึงปัญหาความยากจนได้ส่งผลให้สถานศึกษาในจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีนักเรียนออกกลางคันเป็นจำนวนมากทุกปี

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ที่เป็นโรงเรียนประจำจังหวัด แม่ฮ่องสอน พบว่านักเรียนมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ และมีความแตกต่างด้านฐานะความเป็นอยู่ อีกทั้งมีนักเรียนออกกลางคันและเลิ้งออกกลางคันเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอนภายใต้โครงการศร.ร่วมใจพาน้องกลับมาเรียน พบว่าในปีการศึกษา พ.ศ. 2564 มีนักเรียนในโครงการดังกล่าว 34 คน โดยเป็นนักเรียนจากโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ จำนวน 9 คน และข้อมูลจากฝ่ายบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ พบว่ามีนักเรียนจำนวนมากที่มีปัญหาการเลิ้งออกกลางคัน ทั้งสาเหตุจากตนเอง ครอบครัว และสภาพแวดล้อมอื่น ๆ จากปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาสาเหตุและแนวทางในการป้องกันนักเรียนออกกลางคันของโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสาเหตุการเลิ้งออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเลิ้งโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเลิ้งโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ข้อมูลสาเหตุการเลิ้งออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเลิ้งเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดนโยบายและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนออกกลางคัน
2. ได้แนวทางเพื่อใช้ในการวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาสาเหตุการเลิ้งออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเลิ้ง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ได้แก่ นักเรียนกลุ่มเลิ้งออกกลางคัน โรงเรียนห้องสอนศึกษา

ในพระอุปถัมภ์ฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา พ.ศ. 2565 จำนวน 250 คน ซึ่งพิจารณาความเสี่ยงการออกกลางคันจากการทำแบบประเมินจุดแข็งและจุดอ่อน (Strengths and Difficulties Questionnaire: SDQ) โดยมีครู ผู้ปกครอง และนักเรียนเป็นผู้ประเมิน

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาแนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ ผู้บริหารและครู จำนวน 95 คน นักเรียนที่เสี่ยงออกกลางคันในปีการศึกษา 2565 จำนวน 250 คน และผู้ปกครองที่มีบุตรหลานเสี่ยงออกกลางคัน จำนวน 250 คน รวมทั้งหมด 595 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ได้แก่ นักเรียนกลุ่มเสี่ยงออกกลางคัน โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 152 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) แล้วใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) แบบอิงสัดส่วน (Proportionate Sample) ตามระดับชั้น แล้วสุ่มแบบง่าย โดยการจับฉลากแบบไม่ใส่คืนสลาก (Sampling Without Replacement)

กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาแนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้บริหารและครู จำนวน 9 คน โดยเลือกจากผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้าระดับชั้น นักเรียนที่เสี่ยงออกกลางคันในปีการศึกษา 2565 จำนวน 18 คน เป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่มีคะแนนการประเมินจุดแข็งและจุดอ่อน (SDQ) อยู่ในเกณฑ์มีปัญหาเป็นอันดับที่ 1-3 ของแต่ละระดับชั้น และผู้ปกครองที่มีบุตรหลานเสี่ยงออกกลางคัน จำนวน 18 คน รวมทั้งหมด 45 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษารั้วนี้ ผู้ศึกษามุ่งศึกษาสาเหตุและแนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ดังนี้

1. สาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง มีดังนี้

- 1.1 พฤติกรรมผู้เรียน
- 1.2 สภาพครอบครัว
- 1.3 ครูผู้สอน
- 1.4 สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน
- 1.5 สภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียน

2. แนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ จำแนกเป็น

2.1 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 บทบาทของครูผู้สอน

2.3 บทบาทของผู้เรียน

2.4 บทบาทของผู้ปกครอง

ขอบเขตด้านเวลา

การศึกษาครั้งนี้ใช้เวลาในปีการศึกษา 2565 (เดือนพฤษภาคม 2565 – เดือนเมษายน 2566)

ขอบเขตด้านสถานที่

การศึกษาครั้งนี้ใช้สถานที่คือ โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการศึกษาครั้งนี้ มีนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ดังต่อไปนี้

สาเหตุการออกกลางคัน หมายถึง สภาพการณ์เบื้องต้นที่ส่งผลให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ต้องพ้นสภาพนักเรียนก่อนการเรียนครบตามเกณฑ์ ที่หลักสูตรกำหนด ประกอบด้วย สาเหตุด้านผู้เรียน สาเหตุด้านสภาพครอบครัว สาเหตุด้านครูผู้สอน สาเหตุด้านสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา และสาเหตุด้านสภาพแวดล้อมภายนอกสถานศึกษา

สาเหตุด้านผู้เรียน หมายถึง สภาพเบื้องต้นเกี่ยวกับตัวนักเรียนของโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ที่ส่งผลให้นักเรียนออกกลางคัน ได้แก่ การไม่เห็นความสำคัญของการเรียน หนังสือ มีปัญหาสุขภาพที่ส่งผลต่อการเรียนหนังสือ ติดเพื่อน เข้ากับเพื่อนไม่ได้ ขาดเรียนบ่อย มีปัญหาการใช้สารเสพติด มีปัญหาชู้สาว ต้องทำงานพิเศษหารายได้ ติด 0 ร มส หลาวิชา และการคิดว่าตนเองเรียนไม่เก่ง

สาเหตุด้านสภาพครอบครัว หมายถึง สภาพเบื้องต้นเกี่ยวกับสถานะทางครอบครัวของนักเรียนโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ที่ส่งผลให้นักเรียนออกกลางคัน ได้แก่ พ่อแม่หย่าร้างกันหรือแยกกันอยู่ ครอบครัวมีฐานะยากจน ครอบครัวทะเลาะกันบ่อย ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่ ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้เรียนหนังสือ ผู้ปกครองต้องย้ายที่ทำงานบ่อย และการมีพี่น้องหลายคน

สาเหตุด้านครูผู้สอน หมายถึง สภาพเบื้องต้นเกี่ยวกับครูผู้สอนโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ที่ส่งผลให้นักเรียนออกกลางคัน ได้แก่ ครูมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม การจัดการเรียน

การสอนของครูไม่น่าสนใจ ครูดูแลเอาใจใส่นักเรียนไม่ทั่วถึง ครูให้เกรดไม่ยุติธรรมตามความจริง และครูไม่ค่อยเข้าสอน

สาเหตุด้านสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา หมายถึง สภาพเบื้องต้นเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อมในโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ที่ส่งผลให้นักเรียนออกกลางคัน ได้แก่ กฎระเบียบและข้อบังคับเข้มงวดเกินไป โรงเรียนเป็นสถานที่ไม่ปลอดภัย โรงเรียนไม่สะอาด ไม่สวยงาม โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ โรงเรียนมีกิจกรรมมากเกินไป โรงเรียนไม่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน และหลักสูตรการเรียนการสอนไม่น่าสนใจ

สาเหตุด้านสภาพแวดล้อมภายนอกสถานศึกษา หมายถึง สภาพเบื้องต้นเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อมนอกโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ที่ส่งผลให้นักเรียนออกกลางคัน ได้แก่ การเดินทางมาโรงเรียนไม่สะดวก มีร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนมาก ในชุมชนมีร้านเกมมาก มีแหล่งการพนันอยู่ในชุมชน คนในชุมชนไม่สนับสนุนการเรียนหนังสือ และชุมชนไม่ปลอดภัยหรือมีแหล่งมั่วสุมมาก

แนวทางการป้องกันการออกกลางคัน หมายถึง ผลการสังเคราะห์การสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง เกี่ยวกับวิธีการหรือการดำเนินการจากโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ในการดูแลช่วยเหลือ เยียวยาเพื่อลดหรือจัดสภาพการณ์เบื้องต้นที่ส่งผลให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ต้องพ้นสภาพนักเรียนก่อนการเรียน ครบตามเกณฑ์ที่หลักสูตรกำหนด ประกอบด้วย บทบาทของผู้บริหาร บทบาทของครูผู้สอน บทบาทของนักเรียน และบทบาทของผู้ปกครอง

บทบาทของผู้บริหาร หมายถึง การแสดงออกหรือพฤติกรรมหรือปฏิสัมพันธ์ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน ได้แก่ การกำหนดนโยบาย กฎระเบียบที่เหมาะสม กับนักเรียน การมอบหมายนโยบายที่เหมาะสมในการดูแลนักเรียน เป็นต้น

บทบาทของครูผู้สอน หมายถึง การแสดงออกหรือพฤติกรรมตามบทบาทหน้าที่ ของครูผู้สอน ในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน ได้แก่ การพูดจาไพเราะ การสอน ในห้องเรียน การมอบหมายงานให้นักเรียนที่เหมาะสม การดูแลเอาใจใส่และช่วยเหลือนักเรียน อย่างเหมาะสม

บทบาทของนักเรียน หมายถึง การแสดงออกหรือพฤติกรรมของนักเรียนในการป้องกันการ ออกกลางคัน ได้แก่ การคบเพื่อนที่ดี การตั้งใจเรียน การปรึกษาผู้อื่นเมื่อมีปัญหา การดูแล สุขภาพของตนเอง การหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง และการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน

บทของผู้ปกครอง หมายถึง การแสดงออกหรือพฤติกรรมของผู้ปกครองในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน เช่น การดูแลเอาใจใส่บุตรหลาน การสนับสนุนด้านการเรียน การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นต้น

สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ซึ่งเป็นสถานศึกษาของรัฐที่จัดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หรือผู้รักษาการในตำแหน่งดังกล่าวของโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ

ครูผู้สอน หมายถึง บุคลากรวิชาชีพหรือข้าราชการครูที่ทำหน้าที่หลักด้านการจัดการเรียน การสอนการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยจัดการเรียน การสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ

หัวหน้าระดับ หมายถึง บุคลากรวิชาชีพหรือข้าราชการครูที่ได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ เป็นหัวหน้าระดับชั้น มีหน้าที่ให้การควบคุมดูแล และให้คำปรึกษาแก่ครูที่ปรึกษาในระดับชั้นนั้น ๆ

ครูที่ปรึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพหรือข้าราชการครูในโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯที่มีหน้าที่ในการดูแล ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษานักเรียนในแต่ละห้อง

ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดา หรือผู้รับนักเรียนไว้ในความปกครอง เป็นผู้บรรลุนิติภาวะและไม่อยู่ในสภาพการเป็นนักเรียน ทำหน้าที่ปกป้อง ดูแล อุปการะเลี้ยงดูนักเรียนให้มีชีวิตที่ดี

นักเรียนออกกลางคัน หมายถึง การที่นักเรียนหายไปจากระบบในช่วงการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งนักเรียนเคยเข้าเรียนในสถานศึกษาแล้ว แต่ออกจากสถานศึกษาระหว่างปีไปโดยไม่ไปเรียนต่อสถานศึกษาอื่นใดและไม่กลับเข้ามาเรียนตามปกติได้ ก่อนที่จะจบการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 12 ปี

นักเรียนกลุ่มเสี่ยงออกกลางคัน หมายถึง นักเรียนที่มีพฤติกรรมหรือสภาพอย่างใดอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องต่อการออกกลางคัน เช่น ขาดเรียนบ่อย พฤติกรรมซู้สาวรุนแรง ดื้อด้าวเสพติดฐานะยากจน เป็นต้น

โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ หมายถึง โรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี เป็นสถานศึกษาที่ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ซึ่งเป็นโรงเรียนของรัฐบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง สาเหตุและแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ประกอบและเป็นแนวทางในการศึกษา โดยนำเสนอตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. แนวคิดและและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคัน
3. แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. บริบทการจัดการศึกษาของโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดการวิจัย

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาของประชาชนชาวไทยทุกคน โดยได้กำหนดหน้าที่ของคนไทยไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (2560, น. 13-15) ในหมวดที่ 4 มาตรา 50 ข้อ 4 ว่าบุคคลมีหน้าที่เข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาภาคบังคับ อีกทั้งได้กำหนดหน้าที่ของรัฐ ในหมวด 5 มาตรา 54 ว่ารัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาดำเนินการเพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ

โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติซึ่งอย่างน้อยต้องมีบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติและการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย โดยการศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ในการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา หรือให้ประชาชนได้รับการศึกษา รัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามความถนัดของตน ให้จัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษาและเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู โดยให้รัฐจัดสรรงบประมาณให้แก่กองทุนหรือใช้มาตรการหรือกลไกทางภาษีรวมทั้งการให้ผู้บริหารทรัพยากรสินเข้ากองทุนได้รับประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีด้วย ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องกำหนดให้การบริหารจัดการกองทุนเป็นอิสระและกำหนดให้มีการใช้จ่ายในกองทุนเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว

จากรัฐธรรมนูญดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาของคนไทย กำหนดให้ประชาชนคนไทยทุกคนได้รับการศึกษาที่ดีและมีคุณภาพ โดยมีรัฐเป็นผู้ดูแล ส่งเสริมเรื่องค่าใช้จ่ายต่าง ๆ

ทั้งนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้กำหนดการจัดระบบการศึกษาขั้นประถมศึกษา 6 ปี การศึกษาขั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี และการศึกษาขั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี หรือระบบ 6-3-3 ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เป็นกฎหมายที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขหรือแก้ปัญหาทางการศึกษา และถือได้ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา โดยสรุปหลักการสำคัญได้ 7 ด้าน ได้แก่ ด้านความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ด้านระบบบริหารและการสนับสนุนทางการศึกษา ด้านครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนรู้ และด้านทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา จากการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มีคำสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ดังนี้

“การศึกษา” หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดย การถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้าง องค์ความรู้ที่เกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

“การศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา

“การศึกษาตลอดชีวิต” หมายความว่า การศึกษาที่เกิดจากการผสมผสานระหว่าง การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพ ชีวิตได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษาหรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือของเอกชนที่มีอำนาจหน้าที่ หรือมีวัตถุประสงค์ ในการจัดการศึกษา

“สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้กำหนดสิทธิ และหน้าที่ทางการศึกษาในมาตรา 10 ไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาส เสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งระบบการศึกษาตามมาตรา 15 กำหนดไว้ว่าการจัดการศึกษามีสาม รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยการศึกษา ในระบบเป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผลซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน ส่วนการศึกษานอกระบบ เป็นการศึกษามีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมายรูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของ การศึกษา การวัดและประเมินผลซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและ หลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม และการศึกษาตามอัธยาศัยเป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจศักยภาพ ความพร้อม และโอกาสโดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อหรือแหล่ง ความรู้อื่น ๆ ทั้งนี้สถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบก็ได้ ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสมไว้ในระหว่างรูปแบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบได้ ไม่ว่าจะเป็นผลการเรียนจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งจากการเรียนรู้นอกระบบ ตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพหรือจากประสบการณ์การทำงาน

อีกทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้กำหนด ระบบการจัดการศึกษาในระบบตามมาตรา 16 ไว้ว่าการศึกษาในระบบมีสองระดับ คือ การศึกษา ขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยมาตรา 17 คือ ให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ด เข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่เก้า ของการศึกษาภาคบังคับตามหลักเกณฑ์และวิธีการนับอายุให้เป็นไป ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

นอกจากนี้ในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในมาตรา 22 กำหนดไว้ว่าจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด (Children Center) กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยกระทรวงมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 31 เกี่ยวกับการส่งเสริมและกำกับดูแลการศึกษาทุกระดับ และทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา ส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและการกีฬาเพื่อการศึกษา ติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา

จะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดให้ประชาชนชาวไทยทุกคน มีสิทธิเข้าถึงการศึกษา โดยรัฐจะต้องจัดระบบการศึกษาให้ทั่วถึง เสมอภาค และอย่างมีคุณภาพเป็น เวลาไม่น้อยกว่าสิบสองปีแบบไม่เสียค่าใช้จ่าย ดังนั้นการที่นักเรียนจะออกกลางคันจึงเป็นปัญหา หนึ่งที่รัฐจะต้องดูแลและแก้ไขเพื่อพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพด้วยระบบการศึกษาตามต้องการ

แนวคิดและเหตุผลที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคัน

ความหมายของการออกกลางคัน

มีนักวิชาการทางการศึกษาได้ให้ความหมายของการออกกลางคันไว้หลากหลาย ดังนี้ ู๊ด (Wood, 2006, p. 1) กล่าวว่า การออกกลางคัน หมายถึง การที่นักเรียนออกจาก โรงเรียนก่อนที่จะสำเร็จการศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการ ประถมศึกษาแห่งชาติ (2542, น. 11 - 19) ที่ได้ให้ความหมายของการออกกลางคันว่า การออกกลางคัน คือการที่นักเรียนถูกจำหน่ายชื่อออกจากสถานศึกษา ในขณะที่ยังไม่สำเร็จการศึกษา โดยไม่ใช่สาเหตุ อันเนื่องมาจากการย้ายสถานศึกษา

โกศล ศรีสุพรรณ (2546, น. 8) กล่าวว่า การออกกลางคัน หมายถึง การที่ผู้เรียนออก จากสถานศึกษาก่อนจบหลักสูตรโดยไม่ได้ไปเรียนต่อที่อื่น ซึ่งมีลักษณะสองประการ ได้แก่ ออกก่อนสิ้นปีการศึกษาหรือเป็นลักษณะการออกระหว่างเรียน กับออกจากสถานศึกษาตอนสิ้นปี การศึกษาเมื่อจบระดับชั้นใดชั้นหนึ่งแต่ไม่ครบทุกชั้น

กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา (2550, น. 32) ได้นิยาม การออกกลางคันไว้ว่า การออก กลางคัน คือ การที่นักเรียนต้องออกจากระบบโรงเรียนก่อนเรียนจบหลักสูตรตามที่กำหนดไว้ซึ่ง สามารถจำแนกออกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มนักเรียนที่ออกจากโรงเรียนโดยสมบูรณ์ คือ นักเรียน ที่โรงเรียนจำหน่ายออกจากทะเบียนนักเรียนโดยไม่จบการศึกษาภาคบังคับ ทั้งนี้ไม่รวมถึง

การจำหน่ายออกจากทะเบียนนักเรียนเพราะเหตุย้ายไปเรียนที่โรงเรียนอื่น 2) นักเรียนกลุ่มที่ออกกลางคันยังไม่สมบูรณ์เป็นนักเรียนกลุ่มที่มีโอกาสเสี่ยงหรือที่มีแนวโน้มจะออกกลางคัน คือ นักเรียนที่โรงเรียนยังไม่ได้จำหน่ายออกจากทะเบียน แต่มีโอกาเสี่ยงที่จะออกกลางคันด้วยการขาดเรียนบ่อย ๆ และมีลักษณะสำคัญอื่น ๆ เช่น ถูกจับเพราะต้องคดีความหรือถูกคุมตัวในสถานพินิจ ถูกคุมประพฤติ เจ็บป่วยหรือได้รับอุบัติเหตุ สมรมแล้วหรือตั้งครุภร์ และรักษาตัวจากการติดยาเสพติด เด็กในกลุ่มเสี่ยงนี้จะขาดเรียนและออกกลางคันไปในที่สุด

รุ่งโรจน์ อาริยะ (2552, น. 5) อธิบายไว้ว่า การออกกลางคัน หมายถึง การที่นักเรียนนักศึกษา เข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแล้วต้องออกจากสถานศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรด้วยสาเหตุใดสาเหตุหนึ่ง เช่น ลาออกเนื่องจากผลการเรียนไม่ถึงเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด จำหน่ายชื่อออกเพราะไม่ลงทะเบียนเรียนตามกำหนดเวลา ขาดเรียนเกินกำหนด จึงพ้นสภาพการเป็นนักเรียน นักศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษาซึ่งเป็นไปตามระเบียบของสถานศึกษา

นิคม ทิพย์การเงิน (2559, น. 28) กล่าวว่า การออกกลางคัน (Drop Out) เป็นความสูญเปล่าทางการศึกษาหรือการด้อยประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา เพราะถ้าคำนึงตามหลักการเศรษฐศาสตร์ที่ถือว่าประสิทธิภาพเป็นความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยป้อน (Input) กับผลผลิต (Output) ดังนั้นในการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่มีประสิทธิภาพกิจกรรมนั้นจะต้องให้ผลตอบแทนที่มีปริมาณและคุณภาพสูงด้วย เพราะฉะนั้นตามหลักการนี้ถ้าการจัดการศึกษาของสถาบันใดสามารถใช้ปัจจัยป้อนน้อยแต่ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพมากหรือสามารถผลิตนักเรียน นักศึกษาได้ตามจำนวนที่รับเข้าและเรียนจบตามหลักสูตรทุกคน ไม่มีการออกกลางคันหรือไม่มีนักเรียน นักศึกษาคนใดใช้เวลาเรียนมากกว่าหลักสูตรกำหนด การจัดการศึกษาของสถาบันนั้นย่อมมีประสิทธิภาพมากเช่นกัน

จากคำนิยามของนักวิชาการทางการศึกษาที่ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการออกกลางคันข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การออกกลางคัน หมายถึง การที่นักเรียนหรือนักศึกษาออกจากสถานศึกษาใดสถานศึกษาหนึ่งก่อนที่จะสำเร็จการศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนดไว้และไม่ไปศึกษาต่อสถานศึกษาอื่นใดในขณะที่ยังไม่สำเร็จการศึกษา โดยไม่ได้มีสาเหตุจากการย้ายสถานศึกษา

ลักษณะของการออกกลางคัน

ลักษณะของการออกกลางคันมีความสำคัญต่อการกำหนดกลุ่มนักเรียนซึ่งจะแบ่งนักเรียนและให้คำจำกัดความไว้ดังนี้

กองนโยบายและแผนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543, น. 9-10) ได้แบ่งนักเรียนออกกลางคัน เป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มนักเรียนที่ออกกลางคันไปแล้ว หมายถึงนักเรียนที่จำหน่ายออกจากทะเบียนนักเรียนโดยไม่จบ ประถมศึกษาปีที่ 6 หรือประถมศึกษาปีที่ 3 ยกเว้นการจำหน่ายเพราะย้ายโรงเรียน

2. กลุ่มนักเรียนที่มีแนวโน้มจะออกกลางคัน หมายถึง นักเรียนที่ยังไม่ได้จำหน่ายออกจากโรงเรียนและมีปัจจัยเสี่ยงที่จะทำให้ขาดเรียนบ่อย ๆ และออกกลางคันไปในที่สุดซึ่งนักเรียนกลุ่มนี้ คือ กลุ่มที่ต้องป้องกันไม่ให้ออกกลางคัน

นอกจากนี้ กองนโยบายและแผนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543, น. 14) ได้แบ่งกลุ่มนักเรียนตามสภาพการศึกษาเล่าเรียน ได้ 3 ลักษณะคือ

1. นักเรียนกลุ่มที่มีแนวโน้มจะหยุดเรียน หมายถึง นักเรียนที่ขาดปัจจัยจำเป็นในการเรียน มีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อการเรียน มีปัญหาทางด้านจิตใจ และคาดว่าจะมีผลทำให้นักเรียนไม่สามารถมาเรียนได้ในโอกาสต่อไป

2. นักเรียนกลุ่มที่เริ่มหยุดเรียน หมายถึง นักเรียนที่เริ่มจะมีการขาดเรียนโดยพิจารณาจากการที่นักเรียนขาดเรียน 1 – 2 วัน ในแต่ละสัปดาห์ติดต่อกันเป็นเวลา 1 เดือนขึ้นไป

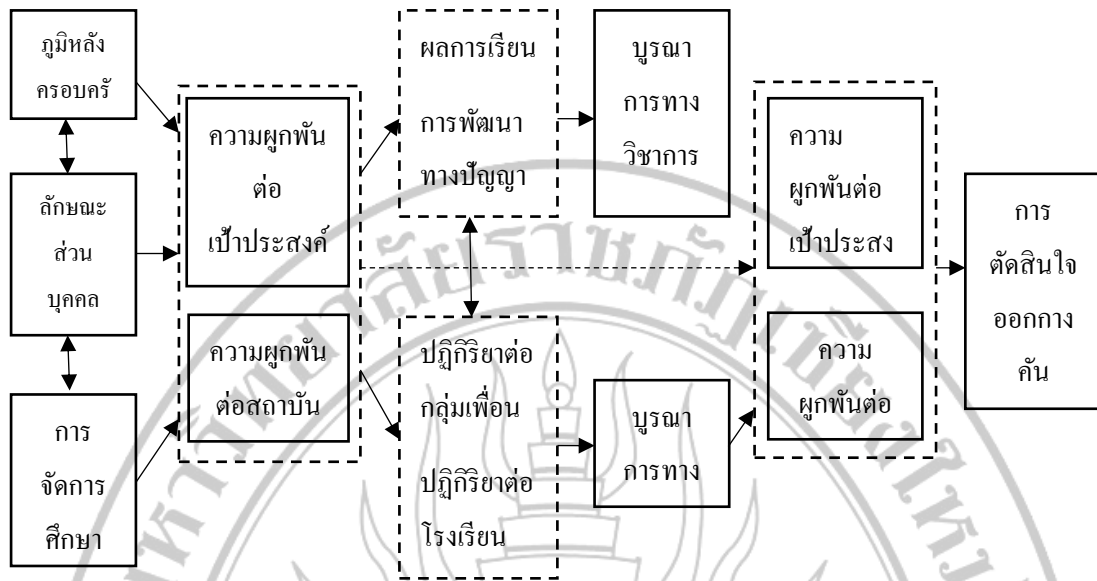
3. นักเรียนกลุ่มที่หยุดเรียนต่อเนื่อง หมายถึง นักเรียนที่ขาดเรียนประจำ โดยขาดเรียน 10 วันต่อเนื่อง ในแต่ละเดือนติดต่อกันเป็นเวลา 3 เดือนขึ้นไป

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ลักษณะของนักเรียนที่ออกกลางคันมี 2 กลุ่ม คือ นักเรียนที่ออกจากระบบไปแล้ว และนักเรียนที่มีแนวโน้มที่จะออกกลางคัน

ปัจจัยและสาเหตุในการออกกลางคัน

นักวิชาการทางการศึกษาได้ศึกษาปัจจัยและสาเหตุในการออกกลางคันทั้งในรูปแบบการศึกษาเชิงบรรยายและเชิงสหสัมพันธ์ซึ่งพบว่า การออกกลางคันได้รับผลกระทบหรืออิทธิพลจากปัจจัยที่เกี่ยวข้องและซับซ้อนกันหลายประการ ดังนี้

ทินโต (Tinto, 1975, p. 95) ได้เสนอทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ของทินโต (Tinto's Interactionalist Theory) ที่ได้แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจการออกกลางคันของนักเรียนซึ่งเป็นรูปแบบที่เชื่อมโยงคุณลักษณะของแต่ละบุคคลเข้ากับสถาบัน โดยอธิบายว่า ปัจจัยนำเข้าคือ ภูมิหลังของครอบครัว ลักษณะส่วนบุคคลของนักเรียน และการจัดการศึกษาของโรงเรียนส่งผลต่อความผูกพันต่อเป้าประสงค์และความผูกพันต่อสถาบัน ซึ่งส่งผลไปยังระบบทางวิชาการ คือ ผลการเรียนรู้และการพัฒนาทางสติปัญญา และระบบสังคมได้แก่ ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน และความสัมพันธ์กับโรงเรียน ซึ่งระบบทางวิชาการนี้จะไปมีอิทธิพลส่งผลต่อการบูรณาการทางวิชาการ ส่วนระบบสังคมจะส่งผลต่อการบูรณาการทางสังคม แล้วส่งผลต่อไปยังความผูกพันต่อเป้าประสงค์ และความผูกพันต่อสถาบันและการตัดสินใจที่จะออกกลางคันในที่สุด ดังที่แสดงในภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 ทฤษฎีปฏิริยาของทินโต (Tinto's Interactionist Theory)

ที่มา : Tinto, 1975, p. 95

นักวิจัยส่วนใหญ่ระบุสาเหตุของการออกกลางคันไว้คือ (Alliance for Excellent Education, 2009, p. 1 – 2) ดังนี้

1. นักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงอยู่แล้ว ดังเช่น นักเรียนประสพหรือล้มเหลวจากการเรียน ซึ่งทำให้เกิดการออกกลางคันในอนาคต
2. นักเรียนสอบตกหรือมีการซ้ำชั้น การซ้ำชั้นทำให้นักเรียนไม่สามารถเรียนต่อในชั้นที่สูงขึ้น และมีอายุมากกว่าเพื่อนในชั้นต่อไป
3. ไม่ได้รับการสนับสนุนที่จำเป็นต่อการเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทำให้นักเรียนบางส่วนสูญหายไประหว่างการส่งต่อ
4. มีผลการเรียนต่ำในกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำนวนกว่าหกล้านคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าร้อยละ 25 มีโอกาสออกกลางคันมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนดีถึง 20 เท่า
5. ขาดความผูกพันทางวิชาการและความผูกพันทางสังคมซึ่งความผูกพันเหล่านี้เป็นตัวทำนายที่ดีต่อการออกกลางคันของนักเรียนหลังจากที่ได้ควบคุมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและภูมิหลังทางสังคมแล้ว

กระทรวงศึกษาธิการ (2540, น. 10-23) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันไว้ดังนี้

1. การย้ายสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับการออกกลางคันของนักเรียน เพราะการย้ายสถานศึกษาทำให้ขาดประสบการณ์ในสถานศึกษาใหม่ ขาดกลุ่มเพื่อนที่จะคอยช่วยเหลือทั้งในเรื่องการเรียน การให้กำลังใจ การปรับตัวเข้ากับสังคมใหม่ซึ่งย่อมส่งผลต่อการเรียน และการที่ผลการเรียนถูกกระทบกระเทือนซึ่งจะส่งผลต่อความเบื่อหน่ายต่อการเรียน และเป็นสาเหตุของการออกกลางคันได้ และการย้ายสถานศึกษาที่อยู่ห่างไกลจากพ่อแม่ผู้ปกครอง ทำให้ไม่สามารถควบคุมดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิด ทำให้ผลการเรียนของนักเรียนต่ำลง

2. เพศ มีผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน โดยเพศหญิงจะออกกลางคันมากกว่าเพศชายเนื่องจากการตั้งครรภ์และการแต่งงานมีครอบครัว

3. การถูกล่วงโทษ มักจะเกี่ยวข้องกับตัวแปรอื่น เช่น ไม่ทำการบ้าน การทำผิดระเบียบวินัยของสถานศึกษา การขาดเรียน การทะเลาะวิวาท การติดยาเสพติด ฐูสาว การถูกทำโทษมีผลต่อจิตใจนักเรียนและส่งผลต่อการออกกลางคันในที่สุด

4. สถิติปัญญา มีผลโดยตรงต่อผลการเรียนการที่บุคคลมีความแตกต่างกัน สถิติปัญญาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญโดยเฉพาะการเรียนรู้ของบุคคล นักเรียนที่มีสถิติปัญญาดีสามารถเล่าเรียนได้ดีกว่านักเรียนที่สถิติปัญญาไม่ค่อยดี สถิติปัญญาจึงส่งผลต่อการออกกลางคัน

5. การเบื่อหน่ายต่อการเรียน นักเรียนที่เบื่อหน่ายต่อการเรียนจะมีอัตราเสี่ยงในการออกกลางคัน เพราะเบื่อหน่ายต่อการเรียนที่เป็นอุปสรรคโดยตรงต่อการประสบผลสำเร็จในการเรียนและนำไปสู่การออกกลางคัน

6. ปัจจัยด้านสถานศึกษา สถานศึกษาขาดความสนใจในนักเรียนที่มีพฤติกรรมขาดความสนใจเรียน ผลการเรียนต่ำ และการตกซ้ำชั้นจะมีความสัมพันธ์กับการออกกลางคัน

7. การสนับสนุนทางบ้าน นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนจากทางบ้านจะออกกลางคั้นน้อยกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการสนับสนุนทางบ้านและการสนับสนุนทางบ้านมีผลต่อการเรียนของนักเรียนด้วย

8. การขาดเรียน มีสาเหตุจากนักเรียนขาดเรียนซึ่งมีความเสี่ยงในการออกกลางคัน

9. พฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยนักเรียนที่มีพฤติกรรมใช้สารเสพติด พฤติกรรมเสื่อมเสียในเรื่องต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับการออกกลางคัน

กองนโยบายและแผนสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543, น. 9-10) ได้ระบุถึงสาเหตุที่นักเรียนออกกลางคัน ไว้ดังนี้

1. นักเรียนขาดความสนใจในการเรียน ทำให้ผลการเรียนต่ำ สอบตกและไม่อยากเรียนซ้ำ
2. นักเรียนไม่รู้จักแบ่งเวลา
3. นักเรียนขาดความถนัดในการเรียน

4. คบเพื่อนเกร
5. สภาพแวดล้อมทางสังคมไม่ดี ไม่กระตุ้นให้เด็กอยากเรียนรู้
6. พ่อแม่ตามใจเด็กเกินไป
7. โรงเรียนจัดการศึกษาไม่เหมาะสม ไม่มีวิธีการที่เหมาะสมในการช่วยเหลือเด็กเรียนอ่อนให้เรียนดีขึ้น ไม่มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร ขาดการประชาสัมพันธ์
8. ครูไม่ยุติธรรม ขาดมาตรฐานในการสอน ไม่มีจุดประสงค์ ไม่มีเกณฑ์ที่เหมาะสมในการให้คะแนน ครูจัดโปรแกรมการสอนไม่เหมาะสมและไม่สนใจให้เด็กอยากเรียน ครูลงโทษรุนแรงใช้อำนาจบังคับ
9. ผู้ปกครองไม่มีเวลาอบรม ไม่ให้ความสำคัญในการเรียน พอใจที่จะให้เด็กออก
10. ผู้ปกครองขาดความสนใจเด็ก ไม่ให้ความอบอุ่น ครอบครัแตกแยก
11. รายได้ทางครอบครัวต่ำจึงขาดแคลนทุนในการเรียน ต้องหารายได้จุนเจือครอบครัว
12. อาการเจ็บป่วย

กองนโยบายและแผนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543, น. 18) ได้เสนอข้อมูลการออกกลางคันที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อการจัดการศึกษาดังตารางที่ 2.1 ดังนี้

ตารางที่ 2.1 สาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีแนวโน้มจะออกกลางคัน

สาเหตุจากตัวนักเรียน	สาเหตุจากสภาพโรงเรียน	สาเหตุจากครอบครัว ชุมชนและสภาพแวดล้อม
1. ไม่สนใจการเรียน เบื่อหน่ายการเรียน เรียนซ้ำ จึงทำให้เรียนอ่อน เรียนไม่ทันเพื่อน 2. ปรับตัวเข้ากับครูและเพื่อนไม่ได้ 3. พิกัดได้รับอุบัติเหตุ หรือเจ็บป่วย 4. ดิทยาเสพติด	1. ครูจัดการสอนไม่เหมาะสม 2. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียนไม่ดี 3. ครูลงโทษโดยใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล 4. ครูใช้คำพูดไม่เหมาะสม เช่น ล้อเลียนปมด้อย ดุด่าหรือใช้ถ้อยคำที่หยาบคาย 5. ครูขาดความยุติธรรมมีอคติต่อเด็ก 6. ครูไม่ให้ความสำคัญกับนักเรียน	1. ครอบครัวยากจน เด็กต้องทำงานหาเลี้ยงครอบครัว 2. ครอบครัวแตกแยก 3. มีที่อยู่ไม่เป็นหลักแหล่ง 4. อพยพไปทำงานที่อื่น และมีการย้ายไปตามฤดูกาล 5. ขาดผู้อุปการะ 6. ขาดความตระหนักใน ความสำคัญของการศึกษา

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

สาเหตุจากตัวนักเรียน	สาเหตุจากสภาพโรงเรียน	สาเหตุจากครอบครัว ชุมชนและสภาพแวดล้อม
	7. ขาดสื่ออุปกรณ์และกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ จูงใจให้อยากเรียน 8. บรรยากาศไม่เอื้อให้เรียนรู้ 9. สภาพโรงเรียนและบริเวณโรงเรียนทรุดโทรม สกปรก 10. ห้องเรียนไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนทำให้ต้องใช้ห้องเรียนร่วมกันเกิดความอึดอัด	เพราะไม่เห็นประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียน 7. พ่อแม่ติดยาเสพติด พิกุลหรือเจ็บป่วย

ที่มา : กองนโยบายและแผนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543, น. 18

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, น. 20) ได้ศึกษาสาเหตุของการออกกลางคันของนักเรียน พบว่า มีพฤติกรรมร่วมของการออกกลางคัน เช่น ฐานะยากจน อพยพตามผู้ปกครอง มีปัญหาครอบครัว มีปัญหาในการปรับตัว หาเลี้ยงครอบครัว สมรสแล้วหรือตั้งครรภ์ เจ็บป่วยหรือได้รับอุบัติเหตุ ถูกจับเพราะต้องคดีความหรือถูกคุมตัวในสถานพินิจ ถูกคุมประพฤติ หรือพักการศึกษาจากการติดยาเสพติดและอื่น ๆ

จำเนียร สุมาริธรรม (2550, น. 98 - 105) ได้ศึกษาวิจัยสาเหตุของการออกกลางคันของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร มีสาเหตุ 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านสถานศึกษา การจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ มีการควบคุมนักเรียนที่ไม่เหมาะสม
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษาไม่ได้ให้นักเรียนใช้วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานเท่าที่ควร
3. ด้านพฤติกรรมนักเรียน นักเรียนมีความรู้ ความสามารถไม่เหมาะสมกับสาขาวิชาที่เรียน ทำให้ไม่เข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนและเรียนไม่ทันเพื่อน
4. ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาขาดความเป็นกันเอง
5. ด้านการสอนของครู

6. ด้านสภาพของผู้ปกครอง ครอบครัวมีรายได้น้อยต้องดิ้นรนหารายได้ทำให้ไม่มีเวลาในการสนับสนุนการเรียนของเด็ก

ฉันทน์ กัลณบุศย์ (2552, น. 73-83) ได้ศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่การออกกลางคันเกิด 3 สาเหตุ คือ

1. สาเหตุจากสภาพแวดล้อม
2. สาเหตุจากตัวนักเรียนและครอบครัว
3. สาเหตุจากสภาพโรงเรียน

จริย ยินยอม (2552, น. 48-49) ได้กล่าวถึงสาเหตุส่วนใหญ่ที่ทำให้นักศึกษาออกกลางคันได้แก่

1. ด้านตัวนักศึกษา สาเหตุสำคัญคือ พื้นฐานความรู้ไม่เพียงพอ แบ่งเวลาในการเรียนไม่เหมาะสม เรียนในสาขาวิชาที่ไม่ได้สนใจ ขาดที่ปรึกษาด้านการเรียน ขาดการวางแผนการเรียนที่ดี

2. ด้านเศรษฐกิจสังคม สาเหตุที่สำคัญคือ ครอบครัวมีฐานะยากจน ค่าใช้จ่ายในการศึกษาไม่เพียงพอ มีความขัดแย้งกับเพื่อน

3. ด้านครอบครัว มีสาเหตุสำคัญคือ ผู้ปกครองไม่มีเวลาอบรมสั่งสอน ขาดความอบอุ่นจากครอบครัว

4. ด้านสถาบัน สาเหตุสำคัญคือ ไม่ได้รับการช่วยเหลือจากอาจารย์ที่ปรึกษาปรับตัวเข้ากับสภาพการเรียนใหม่ไม่ได้ ค่านิยมของผู้ปกครองต่อสถาบัน

จากการสังเคราะห์กรอบแนวคิดจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าสาเหตุของการออกกลางคันของนักเรียนตามที่นักวิชาการต่าง ๆ ได้ศึกษา แสดงดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 สักระยะที่กรอบแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุการออกกลางคัน

นักวิชาการ	สาเหตุของการออกกลางคัน	1. ด้านผู้เรียน	2. ด้านครูผู้สอน	3. ด้านวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน	4. ด้านครอบครัว	5. ด้านหลักสูตร	6. ด้านการเรียนการสอน	7. ด้านหน่วยสนับสนุนการเรียน	8. ด้านสถานศึกษา	9. ด้านสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา	10. ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม
สนง.การประมณฯ	2543	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
จำเนียร สุมาธิธรรม	2550	✓	✓		✓		✓		✓		
ณัฐนันท์ กลั่นบุศย์	2552	✓	✓	✓	✓				✓	✓	✓
จริญ ยินยอม	2552	✓	✓		✓					✓	
อุทัย ลือสกุล	2553	✓	✓	✓	✓	✓			✓		
ชีสาพัชร โกสีย์รัตนากิบาล	2555	✓			✓		✓				
เบญจลักษณ์ ลอยนอก	2556	✓			✓				✓		
ชาติชาย เกตุพรหม	2558	✓	✓		✓		✓			✓	
ทวนทอง ศรีสวัสดิ์	2559	✓			✓				✓		✓
ประยูง ภูศรี	2560	✓			✓	✓	✓		✓		✓
วรรณกร พลพิชัย	2564	✓			✓				✓		✓
Bennett	2001				✓						
Each	2003	✓	✓	✓	✓				✓		✓
Alecia	2009	✓			✓	✓				✓	
Wehlage	2009	✓			✓				✓		✓
รวม		14	7	4	15	4	5	1	10	5	7

จากทฤษฎีและผลการศึกษาสาเหตุและปัจจัยการออกกลางคันของนักวิชาการทางการศึกษาต่าง ๆ จะเห็นได้ว่าปัจจัยและสาเหตุส่วนใหญ่ ได้แก่ ปัจจัยจากตัวผู้เรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านสถานศึกษา และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม

ผลกระทบจากการออกกลางคัน

จากทฤษฎีและผลของศึกษาสาเหตุและปัจจัยของการออกกลางคันของนักวิชาการทางการศึกษาต่าง ๆ ภัททิรา ลืออุติกุลวงศ์ (2560, น. 14) ได้นำเสนอความสำคัญของการออกกลางคันไว้ว่าการออกกลางคัน ถือเป็นปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งในการจัดการศึกษาของประเทศไทย ซึ่งจะต้องมีการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วน เนื่องจากการออกกลางคันของผู้เรียนส่งผลให้เกิดความสูญเสียทางการศึกษาเป็นผลเสียต่อผู้เรียนและประเทศชาติ เช่น ทำให้ผู้เรียนขาดความรู้ และทักษะจำเป็นในการดำรงชีวิตประจำวัน ผู้เรียนอาจมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนรู้ และขาดความมั่นใจในตนเอง รัฐบาลผลประโยชน์จากประชากรที่มีคุณภาพ รัฐบาลจะต้องสูญเสียงบประมาณไปในการแก้ปัญหาสังคมจากเด็กออกกลางคันที่มักกลายเป็นส่วนหนึ่งในการก่อปัญหา ต้องสูญเสียงบประมาณในการดูแลประชากรส่วนหนึ่งที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ อีกทั้งรัฐยังต้องสูญเสียโอกาสของสังคมที่จะได้บุคคลที่มีคุณภาพมาพัฒนาประเทศ จะเห็นได้ว่า การป้องกันไม่ให้นักเรียนออกกลางคันถือเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในอนาคตได้อีกทางหนึ่ง ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนที่ต้องออกกลางคันนั้นมีหลายประการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2540, น. 1) ดังนี้

1. การออกกลางคันของนักเรียนทำให้นักเรียนไม่มีงานหรือได้ทำงานที่มีรายได้ต่ำกว่าความสามารถของตนเอง
2. อัตราเพิ่มของพฤติกรรมเสี่ยง เช่น กิจกรรมทางเพศก่อนวันอันควร การตั้งครรภ์เมื่ออายุน้อย อาชญากรรม ความไม่รับผิดชอบ ความรุนแรง การติดยาและเหล้า และการฆ่าตัวตาย พบว่า มีความสัมพันธ์กับผู้ที่ย่อกลางคันในระดับสูง
3. ในการเปลี่ยนแปลงภาคการผลิต ทำให้เกิดการความต้องการแรงงานกึ่งฝีมือและระดับการศึกษาสูงขึ้น ซึ่งจะทำให้ผู้ที่มีระดับการศึกษาต่อและเป็นแรงงานไร้ฝีมือได้รับความกดดันจากการจ้างงานมากขึ้น โอกาสทางความก้าวหน้าของแรงงานที่ไม่มีทักษะในงานและมีรายได้ต่ำย่อมมีแนวโน้มลดลง
4. ผู้่อกลางคันมีโอกาสที่จะเป็นภาระของสังคมตลอดชีวิตมากกว่าประชากรอื่น ๆ เพราะทำให้ประเทศต้องรับค่าใช้จ่ายทางสังคมมากขึ้น สำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การสูญเสียทางเศรษฐกิจ : ผลกระทบจากการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในสังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและกรมสามัญ มีจำนวนนักเรียนออกกลางคัน รวมกัน 34,774 คน ก่อให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจจากการลงทุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ มากมายถึง 2,628,303.32 บาท (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543, น. 7) ซึ่งนับว่าเป็นมูลค่าที่ประเทศชาติต้องเสียไปโดยเปล่าประโยชน์ และยังก่อผลเสียหายไปในอนาคตข้างหน้าอีกด้วย

จากผลทั้ง 4 ประการที่กล่าวมาแล้วนั้น ทำให้รัฐต้องรับภาระค่าใช้จ่ายทางสังคมต่อปัญหาการออกกลางคันเพิ่มขึ้น รวมไปถึงแรงงานทักษะต่ำ ผลผลิตที่ได้ต่ำกว่าภาษีที่เสียไปและช่วยเหลือของรัฐ ตลอดจน การเพิ่มขึ้นของอาชญากรรม ซึ่งสอดคล้องกับที่กองนโยบายและแผนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543, น. 14) ได้เสนอข้อมูลการออกกลางคันที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อการจัดการศึกษาดังตารางที่ 2.3 ดังนี้

ตารางที่ 2.3 ผลเสียของการออกกลางคันต่อการจัดการศึกษา

ผลเสียต่อนักเรียน	การสูญเสียงบประมาณและโอกาส	ผลเสียต่อสังคม
1. ขาดความรู้ ทักษะจำเป็นในการดำรงชีวิต 2. ทักษะคิดที่ไม่ดีต่อการเรียนรู้ 3. ขาดความมั่นใจในตนเอง 4. ขาดโอกาสในการศึกษาและการพัฒนาตนเอง	การสูญเสียงบประมาณ ได้แก่ 1. งบประมาณทางการศึกษาของรัฐ 2. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียน 3. ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในระหว่างเรียน 4. งบที่รัฐควรจะได้รับในอนาคตจากการที่มีประชากรที่มีคุณภาพ 5. งบที่รัฐจะต้องเสียไปในการแก้ปัญหาสังคมหากเด็กออกกลางคัน ส่วนหนึ่งก่อปัญหาขึ้น 6. งบที่รัฐต้องเสียไปในการดูแลบุคคลส่วนหนึ่งที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้	1. ขาดคนที่มีคุณภาพที่จะสร้างสรรค์ความเจริญ 2. สังคมต้องแบกรับภาระหากนักเรียนที่ออกกลางคันโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่ไม่สามารถช่วยตนเองได้ 3. สังคมเกิดความวุ่นวายหากนักเรียนที่ออกกลางคันโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่และก่อปัญหาขึ้น

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ผลเสียต่อนักเรียน	การสูญเสียงบประมาณและโอกาส	ผลเสียต่อสังคม
	การสูญเสียโอกาส ได้แก่ 1. สูญเสียโอกาสส่วนบุคคลที่จะศึกษาและพัฒนาตนเอง 2. สูญเสียโอกาสของสังคมที่จะได้บุคคลที่มีคุณภาพมาพัฒนาประเทศ	

ที่มา : กองนโยบายและแผนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ,
2543, น. 14

แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565, น. 2-14) ได้กล่าวไว้ว่าตามที่รัฐบาลมีนโยบาย “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” โดยให้ความสำคัญกับประชาชนทุกกลุ่ม ให้ได้รับสิทธิและโอกาสอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน กระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการดำเนินการตามบทบาทและภารกิจจัดการศึกษาตามเจตนารมณ์ของรัฐบาล โดยเฉพาะในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ส่งผลกระทบต่อให้นักเรียนหลุดออกจากระบบการศึกษาจำนวนมาก จึงจัดทำโครงการส่งเสริมโอกาสความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา “พาน้องกลับมาเรียน” โดยบูรณาการดำเนินงานร่วมกับ 32 หน่วยงาน ภายใต้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) เพื่อสร้างโอกาสให้กับนักเรียนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา หักเด็กปกติและเด็กพิการ ให้ได้รับการศึกษาที่ดี มีคุณภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีพันธกิจในการสร้างโอกาสและความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำให้กับผู้เรียนทุกคน ให้ได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ดังนั้นเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และสอดคล้องตามพันธกิจ จึงได้จึงกำหนดกรอบแนวทางการบูรณาการดำเนินงานร่วมกันของหน่วยงานที่บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในการติดตามค้นหาเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคัน ดังนี้

1. การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา “พาน้องกลับมาเรียน” ตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)

2. การจัดทำข้อมูลสารสนเทศเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคันเป็นรายบุคคล และฐานข้อมูลจำนวนเด็กที่ต้องดำเนินการติดตามค้นหา

3. การติดตามค้นหาเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคัน

3.1 กรณีพบตัวเด็ก นำเข้าสู่ระบบการศึกษา โดยส่งเข้าเรียนตามความต้องการ และความพร้อมของเด็ก ให้กับหน่วยงานที่จัดการศึกษาในพื้นที่

3.2 กรณีพบตัวเด็ก ยังไม่สามารถกลับเข้าสู่ระบบการศึกษา ให้บูรณาการดำเนินงาน ในการดูแลช่วยเหลือและส่งต่อกับหน่วยงานในพื้นที่ ที่ร่วมบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ตามสภาพปัญหาหรือข้อจำกัดของเด็กแต่ละบุคคลเพื่อให้เด็กได้เข้าสู่ระบบการศึกษา

3.3 กรณีไม่พบตัวเด็ก ดำเนินการสนับสนุนข้อมูลสารสนเทศของเด็กเป็นรายบุคคล และส่งต่อข้อมูลให้แต่ละหน่วยงานที่บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) เพื่อติดตามค้นหา

4. การสนับสนุนทรัพยากร ด้านบุคลากร งบประมาณ เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการดำเนินการติดตามช่วยเหลือเด็กให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษาและได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)

5. การจัดทำข้อเสนอหรือองค์ความรู้จากการวิจัย และข้อเสนอเชิงนโยบายในการลด ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาเสนอกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำเรียนนายกรัฐมนตรีต่อไป

จะเห็นได้ว่าการแก้ไขปัญหาเด็กออกกลางคันเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมกันแก้ไข ดังที่มีหน่วยงานต่าง ๆ ได้แสดงทรรศนะเกี่ยวกับ เรื่องแนวทางการแก้ปัญหาเด็กออกกลางคัน ได้ดังนี้

กองนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542, น. 11 – 12) กล่าวว่า แนวทางในการแก้ปัญหาเด็กออกกลางคันมีหลายแนวทางขึ้นอยู่กับสาเหตุ โดยแนวทางสำคัญ มีดังนี้

1. สืบหาข้อมูลนักเรียนแต่ละคนเพื่อติดตามดูปัญหาที่เกิดขึ้น
2. จัดหาทุนการศึกษาและให้การสนับสนุนที่เพียงพอในการเรียนและการเป็นอยู่
3. โรงเรียนและคณะกรรมการโรงเรียนประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญในการเรียน

4. กำหนดมาตรการการติดตามผลอย่างจริงจังและช่วยเหลือให้เหมาะสมเมื่อเด็ก ขาดเรียน หรือมีเหตุผลแสดงว่ามีแนวโน้มจะขาดเรียน

5. ส่งเสริมให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน

6. จัดหาอาชีพให้ผู้ปกครองทำเป็นหลักแหล่ง
7. สนับสนุนงบประมาณช่วยเหลือเป็นค่าวัสดุอุปกรณ์การศึกษา
8. จัดหาที่พัก จัดรถรับส่งให้นักเรียนที่อยู่ห่างไกลจากโรงเรียน
9. โรงเรียนและคณะกรรมการโรงเรียนประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่สามารถให้ความช่วยเหลือเด็กและผู้ปกครอง
10. โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมช่วยเสริมจัดบรรยากาศในโรงเรียนที่น่าอยู่ปลอดภัยอบอุ่น
11. โรงเรียนเปิดปิดภาคเรียนให้ยืดหยุ่นสอดคล้องกับอาชีพของผู้ปกครอง
12. โรงเรียนจัดที่พักให้นักเรียนในระหว่างที่พ่อแม่ไปประกอบอาชีพที่อื่น
13. จัดกิจกรรมการเรียนที่เด็กสนใจ ตรงกับความต้องการ ทำง่าย สนุก เด็กรู้สึกมีความสุขที่ได้เรียน
14. จัดการสอนทั้งในและนอกโรงเรียน เด็กบางคนอาจจะเรียนที่บ้านในบางช่วง
15. จัดบรรยากาศที่เป็นมิตรระหว่างครูกับเด็ก เด็กกับเด็ก ครูเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก และเป็นที่พึ่งพา เป็นที่ปรึกษาให้แก่เด็ก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) (2550, น. 3) มีมาตรการรองรับผู้เรียนที่เสี่ยงออกกลางคัน เช่น หนีเรียนเพราะเบื่อหน่าย ไม่มีความสุขกับการเรียน เป็นต้น โดยใช้กระบวนการพัฒนาทักษะชีวิตและกระตุ้นให้เด็กตื่นตัว ในส่วนผู้เรียนที่จำเป็นต้องออกกลางคัน โรงเรียนจะรับผิดชอบดูแลเด็กจนกว่านักเรียนไปอยู่โรงเรียนใหม่ มาตรการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถเพิ่มเข้าไป มีดังนี้

1. จัดโปรแกรมการเรียนการสอนเพื่อรองรับกลุ่มเด็กที่ออกกลางคัน
2. จัดโปรแกรมการสอนพิเศษภาคฤดูร้อนสำหรับผู้เรียนที่มีปัญหาการเรียนติด “อ” “ร” “มส” จนอาจทำให้ตัดสินใจออกกลางคัน
3. จัดเครือข่ายระหว่างโรงเรียนที่เด็กมีปัญหาผลการเรียนตกต่ำและโรงเรียนที่เก่งด้านวิชาการเพื่อมาสอนผู้เรียนเป็นกรณีพิเศษและคิดเป็นชั่วโมงเรียนให้มีการเทียบโอนหน่วยกิตไปเรียนในหลักสูตรประกาศนียบัตร ในกรณีที่พบว่าผู้เรียนไม่สามารถศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้
4. ผู้เรียนที่ด้อยเกรดที่ผ่านมา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้อนุญาตให้กลับมาเรียนต่อภายหลังคลอดบุตร แต่ความเป็นจริงนั้น ผู้เรียนมักมีความอับอายไม่อยากเรียนที่เดิม ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรให้มีการโอนหน่วยกิตไปในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่หรือโรงเรียนจัดส่งผู้เรียนในสถาบันการศึกษาที่เปิดหลักสูตรการเรียนการสอน

ตามอรรถาธิบาย ซึ่งผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนที่ได้ไปเทียบโอนการศึกษาชั้นพื้นฐานและอุดมศึกษา ที่ต่ำกว่าระดับปริญญาได้

5. ร่วมมือกับนักสังคมสงเคราะห์ในแต่ละจังหวัดเพื่อช่วยเหลือและให้คำแนะนำ ผู้เรียนในเรื่องการประกอบอาชีพ การจัดการด้านการเงิน การดูแลบุตร

ในอดีตระบบการศึกษาไทยได้ทอดทิ้งผู้เรียนที่ออกกลางคันซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการก่อ ปัญหาทางสังคมต่าง ๆ มากมาย อันทำให้รัฐต้องสูญเสียงบประมาณจำนวนมาก ในการแก้ไข และจัดการกับปัญหาที่ตามมา แต่เป็นที่น่ายินดีที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หันมาให้ความสำคัญกับผู้เรียนกลุ่มนี้มากขึ้น อย่างไรก็ตามมาตรการที่สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานจะดำเนินการต่อไปนั้นควรครอบคลุมทุกปัญหาที่อาจส่งผลของผู้เรียน ออกกลางคัน โดยแก้ไขอย่างเร่งด่วน เพื่อให้ผู้เรียนกลุ่มนี้ได้รับการพัฒนาชีวิตทุกด้าน และเป็นไปอย่างมีคุณภาพ กล่าวโดยสรุป สำหรับแนวทางในการแก้ปัญหาเด็กออกกลางคัน ต้องแก้ปัญหาตามสาเหตุจึงจะแก้ปัญหาได้ตรงประเด็นและสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายสิ่งสำคัญก็คือ ต้องมียุทธศาสตร์การดำเนินการทั้งในการป้องกันและแก้ไขโดยการป้องกันเด็กออกกลางคัน ต้องเป็นการเฝ้าระวังเด็กไม่ให้ออกกลางคันตามสาเหตุต่าง ๆ และการแก้ไขต้องเน้นการดำเนินการ อย่างจริงจังและต่อเนื่องจนเป็นระบบการควบคุมภายในสถานศึกษาและถือเป็นกระบวนการหนึ่ง ในการบริหารจัดการปกติของผู้บริหารสถานศึกษา

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2543, น. 52 - 53) ได้เสนอแนะการป้องกัน และแก้ไข้ปัญหาการออกกลางคัน ออกเป็น 2 ระดับ ดังนี้

1. ระดับนโยบาย

1.1 รัฐจะต้องกำหนดให้มีนโยบายในการลดอัตราการออกกลางคันของนักเรียน ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

1.2 รัฐต้องมีการกำหนดเป้าหมายการลดจำนวนผู้ที่ออกกลางคันในแต่ละปีลงอย่าง ชัดเจน

1.3 รัฐต้องมีมาตรการต่าง ๆ ในการดำเนินการตามเป้าหมายโดยเน้นมาตรการ ที่เกี่ยวกับการจูงใจให้เด็กสนใจโรงเรียน ไม่เกิดการเบื่อในการเรียน มีมาตรการส่งเสริมสภาพแวดล้อม ทางบ้านให้ดีขึ้น มาตรการในการป้องกันอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี

1.4 กรมเจ้าสังกัดที่เกี่ยวข้องจะต้องมีโครงการต่าง ๆ เพื่อสนองนโยบายลดอัตรา การออกกลางคันของนักเรียน สนับสนุนในด้านงบประมาณสำหรับหน่วยปฏิบัติเพื่อรณรงค์ ป้องกันการออกกลางคัน

1.5 รัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษาค้นคว้าประเด็นปัญหาและสาเหตุของการออกกลางคันมากขึ้น โดยเฉพาะประชากรกลุ่มเสี่ยงในการออกกลางคัน

2. ระดับปฏิบัติ

2.1 โรงเรียน ชุมชน บ้านช่วยกันแก้ปัญหาการออกกลางคันอย่างจริงจัง

2.2 สร้างความตระหนักหรือจิตสำนึกของผู้ปกครองให้เห็นความสำคัญของการแก้ปัญหา

2.3 จัดหาทุนการศึกษา

2.4 โครงการเยี่ยมบ้านเน้นที่นักเรียนกลุ่มเสี่ยงต่อการออกกลางคัน

2.5 โครงการช่วยเหลือด้านการเรียน

2.6 ชุมชน องค์กรและสังคม ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา

2.7 โรงเรียน ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่บ้านเมือง ต้องกวาดค้นเอาจริงเอาจังกับปัญหาเรื่องยาเสพติด วางแผนและหาแนวทางแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม

2.8 การมีฐานข้อมูลของโรงเรียนที่มีข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงต่อการออกกลางคันของนักเรียนเพื่อทราบล่วงหน้าและสามารถให้การช่วยเหลือได้อย่างทันทั่วทั้งที่

2.9 โรงเรียนควรเน้นการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ชุมชนเห็นความสำคัญและดูแลเด็กให้เรียนอย่างมีความสุข

2.10 ใช้มาตรการในการติดตามและประเมินผลโดยเน้นที่นักเรียนในกลุ่มเสี่ยงเป็นพิเศษ

2.11 ส่งเสริมนักเรียนให้มีรายได้ระหว่างเรียน

2.12 ส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ

2.13 ส่งเสริมอาชีพให้ผู้ปกครองมีรายได้

2.14 จัดหาที่พักสำหรับส่งนักเรียนในกรณีที่บ้านอยู่ห่างไกล

2.15 จัดบรรยากาศของโรงเรียนให้น่าอยู่ ปลอดภัย อบอุ่น

2.16 จัดให้มีระบบเฝ้าระวังนักเรียนที่มีแนวโน้มการออกกลางคัน

2.17 ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนตลอดเวลา

2.18 จำแนกนักเรียนที่มีความเสี่ยงในการออกกลางคัน

2.19 กำหนดปัญหาและสาเหตุความตกต่ำทางวิชาการ โดยการทบทวนการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

2.20 จัดให้มีบริหารด้านการปรึกษาเพื่อแก้ไขทัศนคติที่เป็นลบต่อการเรียนและโรงเรียนเพื่อลดอัตราการเสี่ยงต่อการออกกลางคัน

2.21 ให้สถานศึกษากำหนดให้มีโครงการสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ

2.22 ควรคำนึงถึงการลงโทษอย่างรุนแรง ไม่มีเหตุผล ควรลงโทษอย่างเหมาะสม จึงไม่ทำให้นักเรียนเสี่ยงต่อการออกกลางคัน

มาตรการการป้องกันและแก้ไขปัญหาการออกกลางคัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542, น. 75-79) ได้เสนอแนะมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเรียนออกกลางคัน ดังนี้

1. มาตรการด้านอำนวยความสะดวก สถานศึกษาสามารถดำเนินการได้ ดังนี้

1.1 ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องกับนักเรียน เข้าใจถึงสิทธิเด็กขั้นพื้นฐานที่เด็กพึงได้รับ

1.2 สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์และปัจจัยที่จำเป็นที่ช่วยเหลือในด้านการเรียนการสอน เช่น วัสดุอุปกรณ์กีฬา สมุด หนังสือ เครื่องแบบนักเรียน

1.3 แสวงหาความร่วมมือจากชุมชน องค์กร เอกชนและท้องถิ่น เพื่อขอรับการสนับสนุนด้านทรัพยากรการศึกษา

1.4 สนับสนุนให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน การทำกิจกรรมของนักเรียน ที่ก่อให้เกิดผลผลิตสามารถทำให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียนเป็นสิ่งที่ช่วยลดค่าใช้จ่ายที่เป็นรูปแบบที่ผู้ปกครอง ตัวนักเรียน และครูอาจารย์ ทุกคนปรารถนา การดำเนินกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน จึงเป็นงานที่ควรร่วมแรงร่วมใจสนับสนุน เมื่อมีรายได้จากการแบ่งปัน ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น ผู้เรียนจะมีปัจจัยไว้ใช้จ่ายเพื่อการเรียนของตนยังก่อให้เกิดความคิดใหม่ ว่าเมื่อส่งบุตรหลานมาเรียนแล้วก็ยังหารายได้ช่วยทางบ้านได้เช่นกัน ที่ดีกว่านั้นยังได้ความรู้ ได้รับการพัฒนาชีวิตที่ดีกว่าด้วย

1.5 ประสานกับผู้นำของตำบลเกี่ยวกับการจัดรถรับส่งนักเรียนระหว่างสถานศึกษากับหมู่บ้าน โดยใช้พาหนะที่มีอยู่ในหมู่บ้านและให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลและดำเนินการส่วนนักเรียนที่อยู่ในท้องถิ่นที่อยู่ไกลไม่สามารถเดินทางไปและกลับได้ สถานศึกษาอาจขอความร่วมมือกับเทศบาลตำบลจัดหาที่พักให้นักเรียน เช่น วัด บ้านที่รับนักเรียนไว้ดูแล หรือร่วมกันสร้างที่พักชั่วคราวขึ้นในสถานศึกษา ถ้ามีจำนวนนักเรียนมาก หากมีน้อยอาจให้อยู่ที่บ้านพักครู หรือตามอาคารเรียนที่ว่างอยู่ โดยจัดตั้งกรรมการขึ้นเพื่อรับผิดชอบช่วยเหลือร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

จากมาตรการดังกล่าวข้างต้นจึงสามารถสรุปเกี่ยวกับมาตรการด้านอำนวยความสะดวก สถานศึกษา สามารถดำเนินการได้ เช่น ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง ประชาชน

และผู้เกี่ยวข้องเข้าใจถึงสิทธิเด็กขั้นพื้นฐานที่เด็กพึงได้รับสนับสนุนปัจจัยที่จำเป็นที่ช่วยเหลือในการเรียนการสอน สนับสนุนให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียนเพื่อลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง โดยดำเนินการประกอบธุรกิจขนาดเล็ก ตลอดจนประสานกับผู้นำตำบลเกี่ยวกับการจัดรถรับส่งนักเรียน กรณีนักเรียนที่อยู่ในท้องถิ่นที่อยู่ไกลไม่สามารถเดินทางไปและกลับได้

2. มาตรการด้านการบริหารจัดการ สถานศึกษาสามารถดำเนินการได้ดังนี้

2.1 สำรวจข้อมูลของนักเรียนแต่ละคน และติดตามคุณภาพปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนที่มีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกัน ทำให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบทั้งด้านบวกและด้านลบ การรู้ข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อการแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดา โดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหาของนักเรียนซึ่งจะทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรือเกิดน้อยที่สุด ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนที่ควรทราบมีดังนี้

2.1.1 ด้านความสามารถ แยกเป็น

2.1.1.1 ด้านความสามารถด้านการเรียน รายละเอียดข้อมูลพื้นฐานที่ควรทราบ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละวิชา ผลการเรียนเฉลี่ยในแต่ละภาคเรียน พฤติกรรมการเรียนในห้องเรียนที่มีผลการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น ไม่ตั้งใจเรียน ขาดเรียน

2.1.1.2 ความสามารถด้านอื่น ๆ รายละเอียดข้อมูลพื้นฐานที่ควรทราบ เช่น บทบาทหน้าที่พิเศษในสถานศึกษา ความสามารถพิเศษ การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา

2.1.2 ด้านสุขภาพ แยกเป็น

2.1.2.1 ด้านร่างกาย รายละเอียดข้อมูลพื้นฐานที่ควรทราบ เช่น ส่วนสูง น้ำหนัก โรคประจำตัว ความบกพร่องทางร่างกาย เช่น การได้ยิน การมองเห็น ฯลฯ

2.1.2.2 ด้านจิตใจและพฤติกรรม รายละเอียดข้อมูลพื้นฐานที่ควรทราบ เช่น อารมณ์ซึมเศร้า วิดกกังวล พฤติกรรมไม่อยู่นิ่ง สมาธิสั้น บุคลิกภาพเก็บตัวขี้อาย ฯลฯ

2.1.3 ด้านครอบครัว แยกเป็น

2.1.3.1 ด้านเศรษฐกิจ รายละเอียดข้อมูลพื้นฐานที่ควรทราบ คือ รายได้ของบิดามารดา ผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในการมาโรงเรียน

2.1.3.2 ด้านการคุ้มครองนักเรียน รายละเอียดข้อมูลพื้นฐานที่ควรทราบ คือ จำนวนพี่น้อง บุคคลในครอบครัว สถานภาพของบิดาและมารดา บุคคลที่ดูแลรับผิดชอบ

ความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว ลักษณะที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม ความเจ็บป่วยของบุคคลในครอบครัว หรือการใช้สารเสพติด การติดสุรา การพนัน

2.1.4 ด้านอื่น ๆ ที่ครูพบเพิ่มเติม ซึ่งมีความสำคัญหรือเกี่ยวข้องกับการออกกลางคันนักเรียน ได้แก่

2.1.4.1 มีการติดต่อระหว่างบ้านกับสถานศึกษา การร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและครู มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนานักเรียน การร่วมมือระหว่างทาง บ้านกับทางสถานศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาของเด็กเป็นเรื่องจำเป็นเพื่อจะได้ช่วยกันดูแลเด็กได้ทั้งบ้านและสถานศึกษา เด็กที่อยู่ในช่วงมัธยมศึกษาเป็นช่วงที่กำลังมีการเปลี่ยนแปลงในตนเองหลาย ๆ ด้าน ความเข้าใจซึ่งกันและกัน ระหว่างเด็ก ผู้ปกครองและครูเป็นสิ่งจำเป็นมาก ปัญหาของเด็กอาจจะมิใช่ ด้านการศึกษาเพียงด้านเดียว อาจมีปัญหาส่วนตัวอื่น ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย อาจจะส่งผลกระทบไปถึงการศึกษาของเด็กได้ การร่วมมือกันระหว่างทางบ้านและสถานศึกษา จะทำให้ทราบถึงพฤติกรรมและปัญหาของเด็กซึ่งผู้ปกครองและครู อาจร่วมมือกันค้นหาสาเหตุและหาทางแก้ไขปัญหา

2.1.4.2 การติดต่อเป็นส่วนตัว โดยครูหาโอกาสไปเยี่ยมผู้ปกครองที่บ้านในวันหยุดประจำสัปดาห์ วันปิดภาคเรียน หรือวันหยุดในเทศกาลต่าง ๆ ถามความเป็นอยู่เกี่ยวกับนักเรียนเพื่อปรับความเข้าใจหรือหาทางปรับปรุงแก้ไขและป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นหรืออาจจะเกิดขึ้นได้หรือให้ความช่วยเหลือแนะนำต่าง ๆ เช่น ติดต่อกับโรงพยาบาล ช่วยหาโรงงานของทางบ้าน ตามแต่โอกาส

2.1.4.3 การติดต่อเป็นทางการ เช่น สถานศึกษาเชิญผู้ปกครองมาเข้าร่วมกิจกรรมในงานประจำปีงานแจกประกาศนียบัตรเชิญผู้ปกครองให้เข้ามาชมการแสดงผลงานของบุตรหลานในชั้นเรียนในโอกาสต่าง ๆ หรือเชิญผู้ปกครองของนักเรียนใหม่ให้มาเยี่ยมชมสถานศึกษา ฯลฯ การเชิญผู้ปกครองให้เข้ามาชมการแสดงผลงานหรือร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนก็เพื่อส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีความเลื่อมใสและมีจิตผูกพันกับโรงเรียนเต็มใจให้ความร่วมมือเมื่อสถานศึกษาต้องการ

2.1.4.4 การติดต่อทางหนังสือหรือติดต่อด้วยลายลักษณ์อักษรกับผู้ปกครอง เช่น ส่งรายงานการเรียนของนักเรียน การส่งจดหมาย วารสาร หรือคู่มือ ที่มีข่าวเกี่ยวกับเรื่องคะแนนความตั้งใจของนักเรียน การบ้าน สุขภาพของนักเรียน บริการเกี่ยวกับอาหารและห้องอาหารในสถานศึกษา และกิจกรรมนอกหลักสูตร การเผยแพร่ความเป็นไปให้ผู้ปกครองทราบนี้จะเป็นเรื่องเผยแพร่เกียรติคุณ ความเอาใจใส่และความหวังดีของโรงเรียนทำให้ผู้ปกครองเกิดความเลื่อมใสในสถานศึกษาและตัวครูยิ่งขึ้น

2.1.4.5 การประชุมครูและครูผู้ปกครอง เพื่อให้โอกาสครูและผู้ปกครอง พบกัน ได้สร้างสรรค์แลกเปลี่ยนความรู้กันและให้โอกาสผู้ปกครองได้รับความรู้ ใหม่ ๆ ไปด้วย

2.2 ส่งเสริมให้การร่วมมือประสานงานและได้รับความช่วยเหลือจากบุคลากร และหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน

ดังนั้นมาตรการด้านการบริหารจัดการโดยให้โรงเรียนสามารถดำเนินการ เช่น สำรวจ ข้อมูลของนักเรียนแต่ละคน ติดตามสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น พิจารณาจากด้านความสามารถ ด้านการเรียนและความสามารถพิเศษ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัวและด้านอื่น ๆ ซึ่งความร่วมมือ ระหว่างผู้ปกครองและครูมีความสำคัญมาก

3. มาตรการด้านการเรียนการสอน สถานศึกษาสามารถดำเนินการได้ดังนี้ จัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่ดึงดูดความสนใจ เทคนิคการสอนของครูมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน เพราะครูเป็นบุคคลสำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามความมุ่งหมาย ของหลักสูตร เป็นผู้กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจเอาใจใส่ในการเรียน ครูควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เด็กทุกคนเกิดความพยายามให้มากขึ้น สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียน พยายามให้เด็ก ทุกคนได้เรียนรู้ด้วยความพอใจและเกิดผลดีที่สุด การที่นักเรียนจะประสบผลในการเรียนนั้นขึ้นอยู่กับ คุณภาพการสอนของครูเป็นสำคัญ การจัดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะ ที่ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูงและการจัดการสอน ให้สอดคล้องกับความต้องการและคุณลักษณะของนักเรียน

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า มาตรการด้านการเรียนการสอนซึ่งสถานศึกษาสามารถ ดำเนินการได้โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดึงดูดความสนใจ มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนเพราะครูเป็นผู้กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจเอาใจใส่ในการเรียน

นฤชล พิมพ์สว่าง (2553, น. 23) ได้เสนอแนะแนวทางในการดำเนินการแก้ไขปัญหา การออกกลางคันของนักเรียน สาเหตุและปัจจัยของการออกกลางคันมีมากมายหลายด้าน การจะลด จำนวนผู้ออกกลางคันให้น้อยลงหรือไม่มีเลยจึงจำเป็นต้องหาสาเหตุที่แท้จริงของการออกกลางคันก่อน ไม่ว่าสาเหตุนั้นจะมาจากจุดใด ซึ่งทุกฝ่ายต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจกันแก้ไขอย่างจริงจัง และจริงจัง ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการก็ได้ดำเนินการแก้ไขไปบางจุดแล้ว เช่น นโยบายเรียนฟรี 15 ปี การจัดทำโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการศึกษา หาทุนสนับสนุน ให้นักเรียนขี้เรียน การจัดรูปแบบการเรียนที่หลากหลายและสามารถปรับโอนหน่วย การเรียน ในรูปแบบเดียวกันและต่างรูปแบบได้ อย่างไรก็ตามสถาบันครอบครัวยังคงเป็นผู้ที่สำคัญที่สุด ในการปกป้องคุ้มครอง ดูแลเอาใจใส่เด็กนักเรียนอย่างใกล้ชิด รวมทั้งส่งเสริมให้เด็กมีทัศนคติที่ดี ต่อการศึกษา มีส่วนร่วมกับโรงเรียนในทุกด้านด้วยการสนับสนุนจากรัฐบาลอย่างจริงจัง

บริบทการจัดการศึกษาของโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ

สภาพทั่วไปของโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ

โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ประจำจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีนักเรียนในปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,555 คน ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 113 คน ตั้งอยู่เลขที่ 1/17 ถนนขุนลุมประพาส ตำบลจองคำ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีข้อมูล ดังนี้

ปรัชญาโรงเรียน (Philosophy)	“รับผิชอบหน้าที่ มีวินัย คงไว้ซึ่งคุณธรรม”
คติพจน์ (Motto)	“เรียนดี มีความคิด นำชีวิตสู่ความมั่นคง”
อัตลักษณ์นักเรียน (Identity)	“คนดี ศรีห้องสอน”
เอกลักษณ์โรงเรียน(Uniqueness)	“ต้นแบบคนดี”
วิสัยทัศน์โรงเรียน (Vision)	“สร้างคนเก่ง สรรค์คนดี ด้วยเทคโนโลยี สู่สากล”

พันธกิจ (Mission)

1. พัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และมีคุณลักษณะตามมาตรฐานสากล
2. ส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมและสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น
3. พัฒนาครูและบุคลากรให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพบนพื้นฐานของวัฒนธรรมท้องถิ่น
4. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา และส่งเสริมการใช้สื่อ เทคโนโลยีที่ทันสมัย ได้มาตรฐานเพื่อทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
5. ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งสืบสานโครงการในพระราชดำริ
6. ส่งเสริมการบริหารองค์กรสู่ความเป็นเลิศและเป็นโรงเรียนที่ทันสมัย
7. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่ายในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน

เป้าประสงค์ (Corporate Objectives)

1. ผู้เรียนมีความเป็นเลิศทางวิชาการ
2. ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและมีคุณลักษณะตามมาตรฐานสากล
3. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม
4. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น
5. ครูและบุคลากรมีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพบนพื้นฐานของวัฒนธรรมท้องถิ่น

6. โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีที่ทันสมัยและได้มาตรฐานเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

7. โรงเรียนมีการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งสืบสานโครงการในพระราชดำริ
8. โรงเรียนมีการบริหารองค์กรสู่ความเป็นเลิศและเป็นโรงเรียนที่ทันสมัย
9. ชุมชนและภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน

การจัดการศึกษาของโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ

ตามที่โรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์ฯ ได้ประกาศใช้หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนห้องสอนศึกษาพุทธศักราช 2552 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เมื่อปีการศึกษา พ.ศ. 2552 นั้น ต่อมาได้มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

ปีการศึกษา พ.ศ. 2554 มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีการเพิ่ม รายวิชาประวัติศาสตร์ (ในรายวิชาพื้นฐาน) และการปรับเกณฑ์การจบหลักสูตร

ปีการศึกษา พ.ศ. 2557 มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีการเพิ่ม รายวิชาหน้าที่พลเมือง (ในรายวิชาเพิ่มเติม)

ปีการศึกษา พ.ศ. 2558 มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาโดยจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา (การจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา) ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ปีการศึกษา พ.ศ. 2560 มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาโดยทำการบูรณาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา (การจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา) ในชั้นระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และปรับโครงสร้างรายวิชาแต่ละสาขาให้หลากหลาย และตรงตามความต้องการของผู้เรียน

และในปีการศึกษา พ.ศ. 2561- 2562 มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ให้เป็นไปตามตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

อีกทั้งโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ยังต้องดำเนินการจัดการศึกษาตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการให้ครอบคลุมในเรื่องต่าง ๆ เช่น การจัดการศึกษาตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” การจัดหลักสูตรเทียบเคียงหลักสูตรมาตรฐานสากล การบูรณาการหลักสูตรอาเซียน หลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียง การจัดการศึกษาอาชีพในสถานศึกษา เป็นต้น

ดังนั้นโครงสร้างของหลักสูตรในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนโรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์ฯ จึงมีการกำหนดจุดเน้นเพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถใช้ภาษา

เพื่อการสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ พัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ตามศักยภาพสู่ความเป็นเลิศ พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิดระดับสูง มุ่งเน้นพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะและการให้คุณค่าการประกอบอาชีพของคนในสังคม เปิดโอกาสให้นักเรียน รู้จักตนเองมากขึ้น มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนที่เป็นการเตรียมการด้านทฤษฎีและทักษะ ไปสู่การเตรียมอาชีพ การปลูกฝังคุณลักษณะเพื่อการทำอาชีพเบื้องต้น พัฒนาผู้เรียนให้ผลิตงาน อย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนเป็นคนดี มีคุณธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคมโลก ดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงและเป็นแบบอย่างที่ดีงาม ส่งเสริมและปลูกฝังให้ผู้เรียน อนุรักษ์วัฒนธรรม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมและปลูกฝังให้ผู้เรียน รักความเป็นไทย และภูมิใจในท้องถิ่น ซึ่งสัมพันธ์สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรระดับท้องถิ่น เพื่อยกระดับโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล

หลักสูตรโรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์ฯ พุทธศักราช 2552 ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2562) โดยได้ประกาศใช้ตั้งแต่ ปีการศึกษา พ.ศ. 2552 เป็นต้นมา และได้มีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ อย่างต่อเนื่องจนปีการศึกษา พ.ศ. 2565 ณ ปัจจุบัน

พันธกิจของหลักสูตรสถานศึกษา (Mission)

1. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น
2. พัฒนาหลักสูตร โรงเรียนสู่มาตรฐานสากล
3. ส่งเสริมพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ และให้มีศักยภาพเทียบเคียงมาตรฐานสากล
4. พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก
5. พัฒนาแหล่งเรียนรู้สู่มาตรฐานสากล
6. บริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ
7. สร้างเครือข่ายทุกระดับเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่มาตรฐานสากล
8. จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบรอบด้าน
9. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขนิสัยสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี และปลอดภัยเสพติด
ดำรงตนอยู่ในสังคมโลกอย่างมีความสุข
10. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีความพร้อมทางด้านร่างกาย ความรู้
คุณธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช
2551
11. จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนมีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองดี ยึดมั่น
ในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

12. พัฒนาผู้เรียนให้มีจิตอาสาและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมโลก สาธารณประโยชน์ และสร้างสิ่งที่ดีงาม โดยอยู่ร่วมกันในสังคมโลกอย่างมีความสุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

13. พัฒนาผู้เรียนเพื่อการศึกษาต่อและมีทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ

14. พัฒนาผู้เรียนให้มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทยและใส่ใจสิ่งแวดล้อม

15. ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม ภาษาและเทคโนโลยี ที่ทันสมัยในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในและต่างประเทศ

16. ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพในการจัดการศึกษา

จุดเน้นพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

1. มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ
2. มุ่งพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษตามศักยภาพสู่ความเป็นเลิศ
3. มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิดระดับสูง
4. มุ่งส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนเป็นคนดี มีวินัย มีคุณธรรม ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นแบบอย่างที่ดีงาม

5. มุ่งส่งเสริมและปลูกฝังให้ผู้เรียนอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ชาติและสิ่งแวดล้อม

6. มุ่งส่งเสริมและปลูกฝังให้ผู้เรียนรักความเป็นไทยและภูมิใจในท้องถิ่น

เป้าประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษา (Goals)

นักเรียนได้รับการศึกษาเต็มตามศักยภาพของแต่ละคน และจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานสากลทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพลโลก

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสารเป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลสารและประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลัก

เหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหาและมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคม ด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่มีผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกใช้เทคโนโลยี ด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

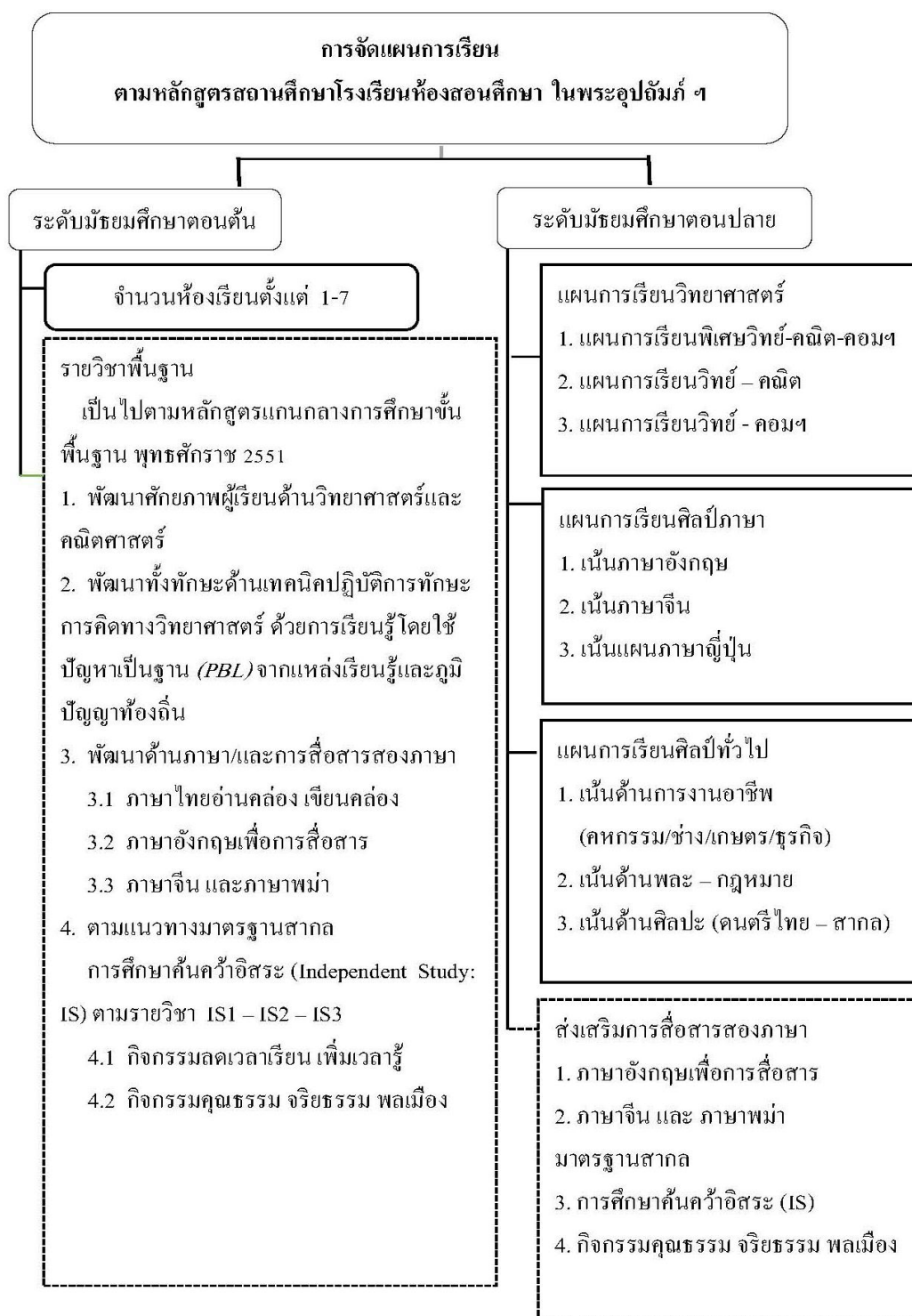
หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทยและภูมิใจในท้องถิ่น และมีจิตสาธารณะ

การจัดแผนการเรียน

โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ได้จัดแผนการเรียนที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ โดยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เป็นการเรียนรู้ในรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติมที่เหมือนกันทุกคน ซึ่งหลักสูตรของระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จะเป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนด้านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ พัฒนาทักษะทางภาษา เทคนิคการปฏิบัติการ ทักษะการคิดทางวิทยาศาสตร์ เพื่อเป็นการให้ความรู้พื้นฐานแก่นักเรียน และให้นักเรียนได้ค้นหาความชอบ ความถนัดของตน

ก่อนที่เลือกแผนการเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น ส่วนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ได้จัดแผนการเรียน จำนวน 3 แผนการเรียน 8 ห้องเรียน ได้แก่ แผนการเรียนสายวิทย์-คณิต ประกอบด้วย ห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ห้องเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ห้องเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์ และห้องเรียนศิลป์คำนวณ แผนการเรียนสายศิลป์ภาษา ประกอบด้วย ห้องเรียนภาษาอังกฤษ ห้องเรียนภาษาจีน ห้องเรียนภาษาญี่ปุ่น และแผนการเรียนศิลป์ทั่วไป ได้แก่ ห้องเรียนการงานอาชีพ ห้องเรียนพลศึกษา-กฎหมาย ห้องเรียนดนตรี (งานพัฒนาหลักสูตร โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ, 2565) ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 การจัดแผนการเรียนรู้ของโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

อุทัย ลือสกุล (2553) ได้ศึกษารูปแบบการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดตรัง ผลการวิจัยพบว่าสาเหตุที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา ด้านสถานศึกษา ได้แก่ ระเบียบ ข้อบังคับและกฎเกณฑ์ที่เคร่งครัดและมีมากเกินไป ซึ่งสถานศึกษาจะต้องยืดหยุ่นกฎระเบียบ ข้อบังคับให้เหมาะสมกับสถานการณ์ สนับสนุนกิจกรรมการเยี่ยมบ้านผู้เรียน สอดส่องชุมชนรอบสถานศึกษา ด้านครูผู้สอนเข้มงวดกับนักเรียน นักศึกษามากเกินไป ในบางครั้งก็ละเลยการดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนและพฤติกรรมที่จะเป็นแบบอย่างที่ดี ครูผู้สอนจะต้องสร้างขวัญกำลังใจและเป็นที่พึ่งให้แก่ผู้มีปัญหา ต้องติดตามและเยี่ยมเยียนนักเรียน นักศึกษาทั้งที่บ้านและสถานที่ฝึกงาน เพื่อรายงานพฤติกรรมให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองได้ทราบ เป็นระยะ ด้านผู้ปกครองขึ้นการแก้ไขปัญหาที่ไม่ถูกต้องให้กับบุตรหลาน เช่น ปล่อยให้ลาออกหรือไปทำงานหารายได้ช่วยเหลือครอบครัวเนื่องจากมีฐานะยากจน มีเจตคติที่ไม่ดีต่อภาพลักษณ์ของผู้เรียนสาขอาชีวศึกษา ขาดการอบรมดูแลเอาใจใส่ และไม่ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา ในการแก้ปัญหา แนวทางแก้ไข คือพ่อแม่ ผู้ปกครองจะต้องติดตามพฤติกรรมของบุตรหลาน และให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อการออกกลางคัน ด้านนักเรียน นักศึกษา สาเหตุการไม่ได้เรียนในสาขาที่ต้องการหรือไม่สอดคล้องกับระดับสติปัญญาและความพร้อมของตน ทำให้ไม่ตั้งใจเรียนหรือเรียนไม่ทันเพื่อน มีปัญหาด้านการเงิน ฐัฐสาว การคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ แนวทางแก้ไขเมื่อมีปัญหา นักเรียน นักศึกษา จะต้องนำปัญหาที่ประสบไปปรึกษาหารือ ขอคำแนะนำครู อาจารย์ หรือพ่อแม่ ผู้ปกครอง เพื่อจะได้หาทางช่วยเหลือได้ทัน

สมพร จ้าวสกุล (2554) ได้ศึกษาปัจจัยสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตตรวจราชการที่ 7 ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่เป็นสาเหตุการออกกลางคันอยู่ในระดับมากมี 3 ปัจจัย คือปัจจัยส่วนตัวของนักเรียน นักศึกษา ได้แก่ มีปัญหาส่วนตัว ไม่สนใจการศึกษาเล่าเรียน มีภาระรับผิดชอบครอบครัวหรือพ่อแม่ ผู้ปกครอง ผลการเรียนไม่น่าพึงพอใจหรือต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด มีทัศนคติไม่ดีต่อการเรียน สาขอาชีวศึกษา และมีความรู้พื้นฐานในสาขาที่เรียนน้อย ปัจจัยด้านหลักสูตรการเรียนการสอน ได้แก่ สาขาที่เรียนมีความยุ่งยากเกินไป การจัดสถานที่หรือโรงฝึกงานไม่เหมาะสม การสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนไม่เหมาะสม และอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ทันสมัยเพียงพอ และปัจจัยด้านสภาพครอบครัว ได้แก่ พ่อแม่ผู้ปกครองไม่มีงานทำ ไม่มีรายได้ พ่อแม่ผู้ปกครอง ประกอบอาชีพไม่เป็นหลักแหล่ง สภาพครอบครัวแตกแยก หย่าร้าง และครอบครัวยากจน

ต้องช่วยหารายได้ ส่วนปัจจัยที่อยู่ในระดับปานกลางมี 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ได้แก่ ครูมีภาระมากไม่ได้เตรียมความพร้อมในการสอน การเคร่งครัดในกฎระเบียบของครูผู้สอนมากเกินไป การลงโทษหรือการดำเนินคดีที่ยึดที่ไม่เหมาะสม และการควบคุมอารมณ์หรือแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ปัจจัยด้านสถานศึกษา ได้แก่ ความเข้มงวดของกฎระเบียบ ข้อบังคับในสถานศึกษา การรับผู้เรียนโดยไม่มีการสอบคัดเลือก และนโยบายการบริหารจัดการสถานศึกษาไม่ชัดเจน และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ ผู้เรียนปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมไม่ได้ และการถูกข่มขู่หรือทำร้ายจากเพื่อน

ธนาภา สุวรรณ์ (2555) ได้ศึกษาสาเหตุที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านบุวิทยาสุรศักดิ์ ตำบลจรเข้มาก อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษา พบว่า 1) ผู้บริหารและครูมีความเห็นต่อสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนใน 3 อันดับแรก ได้แก่ ไม่มีเงินเรียน เด็กไม่อยากเรียน อ่านเขียนหนังสือไม่คล่อง (มีปัญหาด้านการเรียน) 2) นักเรียนที่ออกกลางคันมีความคิดเห็นต่อการออกกลางคันใน 3 อันดับแรก ได้แก่ ไม่อยากเรียน ไม่มีเงินเรียน และอ่านเขียนหนังสือไม่คล่อง 3) ผู้ปกครองของนักเรียนที่ออกกลางคันมีความเห็นต่อสาเหตุการออกกลางคัน ได้แก่ ไม่อยากเรียน ก่อการทะเลาะวิวาท อ่านเขียนหนังสือไม่คล่อง และต้องการแต่งงานตามลำดับ 4) ความคิดเห็นของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับโรงเรียนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง 5) แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน ได้แก่ การประชุมวางแผนร่วมกัน ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน การจัดกิจกรรมแนะแนว การจัดหาทุนการศึกษา การสร้างความตระหนักแก่นักเรียนในด้านการเรียน การติดตามศึกษาเด็กเป็นรายกรณี การติดตามเด็กที่ออกกลางคันให้กลับมาเรียน จัดโครงการเยี่ยมบ้าน การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการดูแลเด็ก การแก้ไขกฎระเบียบการลงโทษนักเรียน และการบังคับใช้กฎหมาย 6) ความต้องการความช่วยเหลือให้กับนักเรียนที่ออกกลางคันและผู้ปกครอง ได้แก่ จัดหาทุนการศึกษา แจกเครื่องเขียน แบบเรียน และส่งเสริมการหารายได้ระหว่างเรียน

ภวัต สังขรักษ์ (2555) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนางรอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการศึกษาพบว่า 1) ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษาและครูแนะแนว มีความคิดเห็นต่อปัจจัยโดยรวมที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน และด้านสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ส่วนปัจจัยด้านสื่อเทคโนโลยีอยู่ในระดับปานกลาง 2) ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร ครูที่ปรึกษาและครูแนะแนว ในแต่ละด้านมีดังนี้ ด้านครอบครัว พ่อแม่ผู้ปกครองควรให้ความสนใจ

ดูแลเอาใจใส่และติดตามพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน ผู้นำชุมชนและบุคคล ทุกภาคส่วนของชุมชนควรตระหนักและให้ความสำคัญกับนักเรียนที่จะเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคตโดยการร่วมคิดร่วมสร้างชุมชนที่มีคุณธรรมจริยธรรมที่ปลอดอบายมุข ด้านสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนควรให้ความสำคัญ กับนักเรียนทุกคนดูแล แก้ไขนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ป้องกันกลุ่มปกติ และส่งเสริมสนับสนุนกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษ โดยดำเนินการอย่างจริงจัง และรัฐควรจัดผังรายการโทรทัศน์ที่เอื้อต่อการพัฒนาทางสมอง และการเรียนรู้ของนักเรียนให้มากกว่าเป็นอยู่ในปัจจุบัน

ชิสาพัชร โกสิยรัตนภิบาล (2555) ได้ศึกษาปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน โรงเรียนบ้านจันทเขลม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากันทรวิเศษ เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก คือ ด้านสถานภาพของผู้ปกครอง รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านพฤติกรรมนักเรียนตามลำดับ ส่วนผลการเปรียบเทียบ ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนจำแนกตามเพศ และระดับชั้น โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เบญจลักษณ์ ลอยนอก (2556) ได้ศึกษาสภาพ และแนวทางการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) สาเหตุของการออกกลางคันของนักเรียนส่วนใหญ่ คือ ด้านที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน รองลงมา ได้แก่ ด้านที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว และด้านที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน นักเรียนมีปัญหาสุขภาพ มีโรคประจำตัว และไม่ได้รับการดูแลรักษาอย่างถูกต้องทำให้ขาดเรียนบ่อย เรียนไม่ทันเพื่อน นักเรียน ไม่สนใจ ไม่มีสมาธิและเบื่อหน่ายต่อการเรียน ไม่รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยเกิดมาจากสาเหตุของสิ่งแวดล้อมทางครอบครัว โรงเรียน หรือสังคม นักเรียนขาดการวางแผน การจัดแบ่งเวลาในการเรียนไม่เหมาะสม ขาดความรับผิดชอบ มีนิสัยและทัศนคติต่อการเรียนที่เหมาะสม ส่วนด้านที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว ได้แก่ ครอบครัวของนักเรียนมีฐานะทางเศรษฐกิจและรายได้ต่ำ ขาดทุน และผู้ปกครองต้องเลี้ยงดูบุตรเพียงลำพัง ทำให้มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในครอบครัว และการเรียน สภาพครอบครัวไม่อบอุ่น ผู้ปกครองหย่าร้าง ไม่มีเวลาในการอบรมเลี้ยงดูหรือเลี้ยงดูไม่เหมาะสม และไม่เข้าใจพัฒนาการของวัยรุ่น ไม่เสนอแนะเสมอปลายเข้มงวด รุนแรงและด้านที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา พบว่าในหนึ่งห้องเรียนมีนักเรียนที่มีความแตกต่างทั้งในด้านสติปัญญา พฤติกรรมการเรียน และพฤติกรรมส่วนตัว ทำให้ครูผู้สอนให้ความสนใจไม่ทั่วถึง จึงไม่สามารถตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของนักเรียนได้ครบทุกคน โรงเรียนมีกฎระเบียบเข้มงวดเกินไปทำให้

นักเรียนต่อต้าน และไม่ปฏิบัติตาม 2) แนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนพบว่า ด้านที่เกี่ยวกับผู้เรียน สถานศึกษาควรมีการกำหนดนโยบายด้านระบบการช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจนว่า ทางโรงเรียนให้ความสำคัญในด้านกิจกรรมเป็นส่วนสำคัญไม่น้อยไปกว่าด้านวิชาการ การส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ส่วนด้านที่เกี่ยวกับครอบครัว พบว่าโรงเรียนควรให้ความช่วยเหลือ โดยการให้คำปรึกษารายบุคคลและให้คำปรึกษากลุ่ม ให้ข้อมูลและแนวทางเพื่อสร้างความเข้าใจและขอความร่วมมือจากอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ประจำวิชา อาจารย์ที่รับผิดชอบ งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนและผู้ปกครอง เพื่อปรึกษาปัญหาและหาแนวทางในการให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาให้นักเรียน และด้านที่เกี่ยวกับสถานศึกษา พบว่าสถานศึกษาควรมีการจัดจากกรอบแนวคิดและนโยบายในด้านระบบการช่วยเหลือนักเรียน โดยยึดแนวทางทางการบริหารและจัดการศึกษาโดยอาศัยปรัชญาการจัดการศึกษาของโรงเรียน คือ ความรู้คู่คุณธรรม

กรวรรณ เชื้อเมืองพาน (2557) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อภาวะเสี่ยงในการออกกลางคันของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดอาชีวศึกษาเชียงราย ผลการศึกษาพบว่าอิทธิพลรวมสูงสุดและอิทธิพลทางตรงสูงสุดในโมเดลปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะเสี่ยงในการออกกลางคันของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดอาชีวศึกษาเชียงราย คืออิทธิพลตัวแปรลักษณะครอบครัว รองลงมาคือด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน และครูผู้สอน ส่วนอิทธิพลทางอ้อมสูงสุดคืออิทธิพลตัวแปรด้านการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยผ่านตัวแปรครูผู้สอน

วชิราภรณ์ โอนไธสง (2558) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัวเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนสูงสุด ทั้งนี้เนื่องมาจากนักเรียนอยู่ในครอบครัวที่มีปัญหาในด้านต่าง ๆ เช่น บิดามารดาหย่าร้าง ฐานะทางเศรษฐกิจ สัมพันธภาพภายในครอบครัว ฯลฯ โดยเฉพาะนักเรียนที่บิดามารดาหย่าร้างกันหรือแยกกันอยู่ นักเรียนย่อมประสบกับภาวะความเครียด ความไม่มั่นคงทางด้านอารมณ์และจิตใจ ขาดความมั่นใจในตัวเอง ซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหาทางการเรียน มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์จึงต้องออกกลางคัน และยังส่งผลให้นักเรียนขาดผู้รับผิดชอบในการส่งเสริมให้เรียนอีกด้วย

นันทวิช นุนารถ (2558) ได้ศึกษาแนวทางการป้องกันความเสี่ยงในการออกกลางคันของเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับ ปานกลาง ซึ่งอันดับสูงสุด ได้แก่ ปัจจัยเสี่ยงด้านผู้เรียน รองลงมา คือปัจจัยเสี่ยงด้านสังคมและสภาพแวดล้อม ปัจจัยเสี่ยงด้านครูและสถานศึกษา และปัจจัยเสี่ยงด้านครอบครัว

ตามลำดับ ส่วนแนวทางการป้องกันความเล็งในการออกกลางคันของเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครสวรรค์ ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านครอบครัว สถานศึกษาควรส่งเสริมเด็กและเยาวชนมีรายได้เสริมระหว่างเรียน ควรให้ความรู้เรื่องการบังคับใช้กฎหมายการศึกษาภาคบังคับและควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการศึกษามากกว่าเดิม 2) ด้านครูและสถานศึกษา สถานศึกษาควรจัดให้มีนโยบายติดตามและเฝ้าระวังเด็กและเยาวชนที่ขาดเรียนบ่อย ๆ อย่างจริงจัง อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง ควรส่งเสริมให้มีการอบรมครูเพื่อทำหน้าที่ครูที่ปรึกษาและครูแนะแนวอย่างสม่ำเสมอ 3) ด้านผู้เรียน สถานศึกษาควรส่งเสริมการสอนซ่อมเสริมให้กับเด็กและเยาวชนที่มีผลการเรียนต่ำ เน้นการใช้สื่อการสอนที่หลากหลายตามความเหมาะสมของระดับชั้น และส่งเสริม แนะนำให้นักเรียนให้รู้จักป้องกันการมีบุตรก่อนวัยอันควรและความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนต่างเพศ และ 4) ด้านสังคมและสภาพแวดล้อม สถานศึกษาควรส่งเสริมจัดสื่อการเรียนการสอนให้กับโรงเรียนอย่างเพียงพอร่วมมือกับทุกฝ่ายในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึงรวมถึงผู้ปกครอง ผู้นำชุมชนและชุมชนเอง

สังกรณ์ ลำพูนพงศ์ (2558) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางการจัดการความรู้อย่างมีส่วนร่วมเพื่อป้องกันปัญหาเด็กออกกลางคันของโรงเรียนบ้านนาเกียน อำเภอมกนัง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุของเด็กออกกลางคันเกิดจากความยากจนและลักษณะของพื้นที่ซึ่งอยู่ห่างไกลและทุรกันดารทำให้เป็นอุปสรรคในการเดินทางไปเรียนหนังสือของเด็ก นอกจากนี้ปัญหาครอบครัวที่เด็กนักเรียนไม่มีบิดา มารดาดูแลเอาใจใส่ หรือบางคนต้องช่วยงานพ่อแม่ที่บ้านทำให้ขาดความสม่ำเสมอในการมาเรียนและขาดเรียนไปในที่สุด สำหรับ แนวทางการป้องกันปัญหาเด็กออกกลางคันสามารถบูรณาการอย่างยั่งยืน โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม (Collaboration Framework) ระหว่างภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลและการมีส่วนร่วมในระดับชุมชน และครอบครัวของนักเรียนตลอดจนบุคลากรทางการศึกษาการสร้างความเข้าใจและการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสัมพันธ์กัน รวมทั้งช่วยให้ทุกคนตระหนักถึงบทบาทของตนเองในการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน ปัญหาเด็กออกกลางคันได้อย่างสมบูรณ์

ทวนทอง ศรีสวัสดิ์ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ผลการศึกษพบว่า ปัญหาด้านครอบครัวอยู่ในอันดับที่ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ปัญหาส่วนตัวของผู้เรียน อยู่ในอันดับที่ 2 อยู่ในระดับมาก และปัญหาด้านสถานศึกษา อยู่ในอันดับที่ 3 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกปัญหา พบว่า ปัญหาด้านครอบครัว เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า ปัญหาที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ผู้ปกครองย้ายถิ่นฐาน ผู้ปกครองประกอบอาชีพ

ไม่เป็นหลักแหล่ง ผู้ปกครองแยกกันอยู่ ฐานะยากจน ปัญหาด้านส่วนตัวของนักเรียนที่ออกกลางคัน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีความรู้พื้นฐานน้อย อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ทักษะไม่ดีต่อการเรียน มีโรคประจำตัวอันเป็นอุปสรรคต่อการเรียน ด้านสถานศึกษา โดยภาพรวมแล้ว อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นปัญหา พบว่า ปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ระบบดูแล นักเรียน ไม่ครอบคลุม สำหรับปัญหาที่อยู่ในระดับปานกลางได้แก่ การสื่อสารระหว่างผู้ปกครอง กับสถานศึกษา และผลการศึกษาคือเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ควรดำเนินโครงการ หรือกิจกรรมดังนี้ จัดกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียนให้ครบทุกคน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง การจัดการเรียนการสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนที่เรียนอ่อนเรียนซ้ำหรือเรียนไม่ทันเพื่อนในสาระ ต่าง ๆ จัดทำข้อมูลแยกนักเรียนโดย ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาอย่าง ชัดเจน ควรจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีการสื่อสารกับผู้ปกครอง โดยตรงด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การโทรศัพท์ การส่งหนังสือแจ้งทางไปรษณีย์ ไปยังผู้ปกครอง มาพบเพื่อปรึกษาหารือร่วมกัน

นิคม ทิพย์การเงิน (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการออกกลางคันและการกลับ เข้าศึกษาต่อของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นนักเรียน ที่เคยออกกลางคันและกลับเข้าศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาที่ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย จำนวน 15 ราย ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการออกกลางคันและการกลับเข้าศึกษา ต่อของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) การประสบปัญหา ระหว่างเรียน ประกอบด้วย 4 ประเด็นย่อย คือ ปัญหาส่วนตัว ปัญหาครอบครัว ปัญหาเศรษฐกิจ และสังคม และปัญหากับครู 2) การฟื้นฟูสภาพการเรียน ประกอบด้วย 2 ประเด็นย่อย คือ ชีวิตที่ดีกว่าเดิม หลังหนีปัญหาและปัญหาเก่าหมดไปปัญหาใหม่เข้ามา 3) การกลับเข้าสู่การเรียน ประกอบด้วย 2 ประเด็นย่อย คือ การตระหนักรู้ด้วยตนเอง และการได้รับแรงกดดันจากสังคม และ 4) การศึกษา ในระบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประกอบด้วย 2 ประเด็นย่อย คือ ประสิทธิภาพ การศึกษานอกโรงเรียน (กสน.) และสิ่งที่ได้รับจากการศึกษานอกโรงเรียน

นิธิศ ธรรมแสงอดิภา (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การออกกลางคันจากโรงเรียนมัธยมศึกษา ตอนต้น การย้ายถิ่นเข้าสู่ความเป็นแรงงาน กระบวนการย้ายถิ่น และผลกระทบจากการย้ายถิ่น เข้าสู่ความเป็นแรงงานและผลกระทบ : กรณีศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ผลการศึกษากฎการศึกษา 9 ราย พบว่า สาเหตุในการออกกลางคัน ประกอบด้วย ปัจจัยผลักดันออกจากสถานศึกษา อันประกอบไปด้วย ความยากของเนื้อหา การเรียนการสอนไม่น่าสนใจ ความรุนแรงในสถานศึกษาทั้งจากครู

และเพื่อนนักเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ปัจจัยดึงดูดออกจากสถานศึกษา ประกอบด้วย ความต้องการย้ายถิ่นเพื่อทำงานช่างเฟอร์นิเจอร์และปัจจัยความไม่ดึงดูดใจของระบบโรงเรียน

ปรีวัฒน์ ภาณุสโร (2559) ได้ศึกษามาตรการการป้องกันแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่เป็นปัญหาสาเหตุการออกกลางคันที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือปัจจัยด้านส่วนตัวของนักเรียนนักศึกษา รองลงมาคือปัจจัยด้านสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านสภาพครอบครัว

ภัททิรา ลืออุติกุลวงศ์ (2560) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จำนวน 320 คน ผลการวิจัย พบว่า 1. สภาพการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากด้านครูผู้สอนมีระดับสภาพการดำเนินงานปัญหาการดำเนินงาน คือ การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมรายได้ระหว่างเรียน การออกเยี่ยมบ้านนักเรียน การดำเนินการแก้ปัญหาที่นักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม การดำเนินการป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา การดำเนินการป้องกันปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศ การติดตามนักเรียนที่มีพฤติกรรมหนีเรียน การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาของผู้เรียน การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน และการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น 2. แนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 คือ ครูที่ปรึกษาออกเยี่ยมบ้านนักเรียนครบทุกคนเพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ศึกษาดูงานจากสถานประกอบการที่ประสบผลสำเร็จ การตรวจนับพฤติกรรมมาโรงเรียนสาย การหนีเรียนตรวจความเป็นระเบียบของการแต่งกายของนักเรียน การส่งเสริมการเล่นกีฬาโดยมีการบริการอุปกรณ์ให้นักเรียนได้ยืมเล่นตอนพักกลางวัน เชิญวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับโทษของสารเสพติดแก่นักเรียนเป็นประจำ และการจัดอบรมครูให้เข้าใจวิธีการ ขั้นตอนในการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาผู้เรียน

ประยูง ภูศรี (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนมีองค์ประกอบหลัก 6 ด้าน ได้แก่ ด้านตัวผู้เรียน ด้านครอบครัว ด้านสังคม ด้านสถานศึกษา ด้านครูผู้สอนและด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านตัวผู้เรียน ด้านครูผู้สอน ด้านสถานศึกษา และด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนด้านสังคม ด้านครอบครัว อยู่ในระดับมาก 2. การพัฒนาแนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 พบว่า สภาพปัญหาการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 5 ด้าน ดังนี้ ด้านตัวผู้เรียน ด้านครอบครัว ด้านสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน และด้านหลักสูตร และการเรียนการสอน และพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านสังคม 3. แนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนนักเรียน ในสถานศึกษาแบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ศึกษาแนวทางการพัฒนาจากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการดำเนินงานป้องกันการออกกลางคัน ของนักเรียน จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนผดุงนารี และโรงเรียนสารคามพิทยาคม

วรรณกร พลพิชัยและจันทรา อู่ยเอ็ง (2564) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสาเหตุการออกโรงเรียนกลางคันของเยาวชนในอำเภอสิเกา จังหวัดตรัง ผลการศึกษาพบว่า 1) เยาวชนที่ออกโรงเรียนกลางคันมีคุณภาพชีวิต การเห็นคุณค่าในตนเอง และความเข้มแข็งในการมองโลก อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสาเหตุการออกโรงเรียนกลางคันพบว่า สาเหตุด้านเศรษฐกิจ ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมอยู่ในระดับต่ำ ส่วนด้านบุคคลและด้านสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง 2) ปัจจัยที่มีผลต่อสาเหตุการออกโรงเรียนกลางคันของเยาวชน อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง คือ สถานภาพสมรสของบิดามารดา ความเข้มแข็งในการมองโลก ด้านความสามารถในการจัดการคุณภาพชีวิต ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม คุณภาพชีวิต ด้านร่างกายและอาชีพของมารดา มีผลต่อสาเหตุการออกโรงเรียนกลางคันของเยาวชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001 และสามารถอธิบายได้ร้อยละ 20.7

งานวิจัยต่างประเทศ

เบนเน็ต (Bennett, 2003) ได้ศึกษาปัจจัยกำหนดอัตราการออกกลางคันของนักเรียนระดับปริญญาตรีในแผนกธุรกิจศึกษา พบว่า หนึ่งในปัจจัยหลักที่ทำให้นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างต้องออกกลางคันคือปัญหาด้านการเงิน สาเหตุประเด็นที่สองคือครอบครัวมีอาชีพไม่แน่นอน ต้องย้ายถิ่นฐานบ่อย ๆ ทำให้ผู้เรียนต้องย้ายตาม ก่อให้เกิดปัญหาการเรียนที่ไม่ต่อเนื่อง ทั้ง 2 ประเด็นหลังนี้หน่วยงานภาครัฐอาจจะต้องมีการช่วยเหลือผู้ปกครองในเรื่องของการจัดหาหรือจัดสรรให้มีอาชีพที่มั่นคงและเป็นหลักแหล่ง มีโครงการฝึกอบรมส่งเสริมทักษะวิชาชีพใหม่ ๆ และทั้งนี้ทางด้านของครอบครัวเองก็จะต้องพยายามที่จะดิ้นรนช่วยเหลือตนเองเพื่อพัฒนาฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัวด้วย

เคียร์นีย์ (Kearney, 2008) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน พบว่า ครอบครัวและตัวแปรทางสังคม เป็นปัจจัยที่สำคัญ ความยากจนส่งผลถึง

การออกกลางคันของนักเรียนโดยตรง สัมพันธภาพทางครอบครัวกับพัฒนาการด้านการศึกษาของเด็กมีความเกี่ยวข้องกับความสำเร็จทางวิชาการและความสนใจของเด็กโดยตรง

อลิเซียและรัสเซลล์ (Alecia and Russell, 2009) ได้ศึกษาโปรแกรมการป้องกันการออกกลางคันที่มีประสิทธิภาพสำหรับนักเรียนในเขตเมือง พบว่าโปรแกรมช่วยลดออกกลางคันที่มีประสิทธิภาพ สำหรับนักเรียนในเขตเมือง ประกอบไปด้วย 1) การคำนึงถึงสังคม อารมณ์ ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของนักเรียนที่จะออกจากโรงเรียน 2) การแทรกแซงและการปฏิบัติ ที่ดำเนินการโดยโปรแกรมช่วยลดออกกลางคันที่มีประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มอัตราการจบการศึกษา 3) นักเรียนต้องการเหตุผลในออกแบบทางเลือกทางการศึกษาของตนเอง 4) การมีเหตุผลของนักเรียน 5) ผู้บริหารให้ความสำคัญสำหรับโปรแกรมช่วยลดการออกกลางคัน

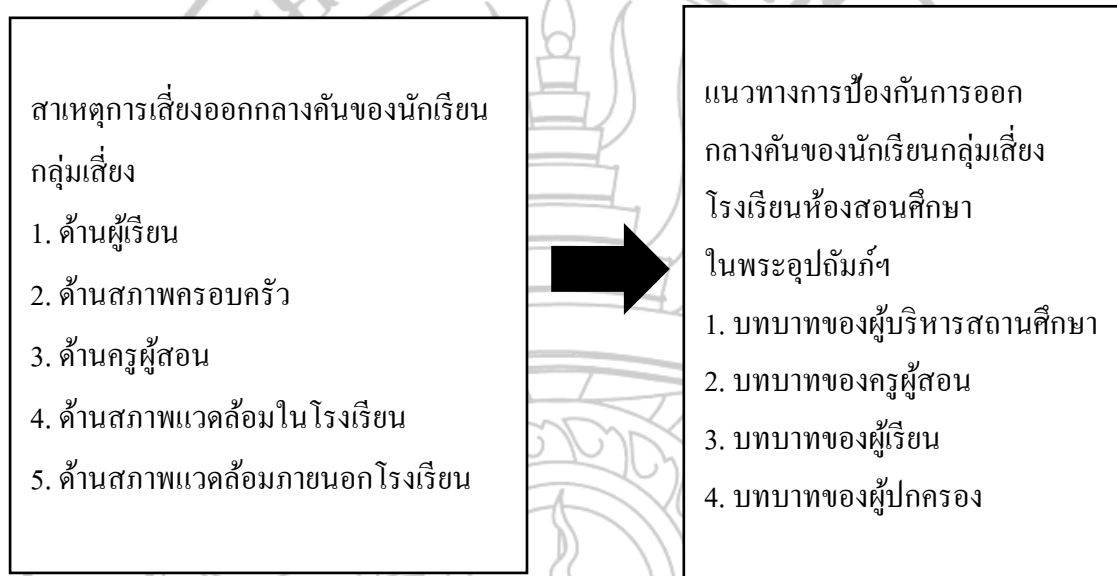
เวห์เลจ (Wehlage, 1995) ได้ศึกษาโครงการต่าง ๆ ที่โรงเรียนมัธยมในสหรัฐอเมริกา 14 แห่ง นำไปใช้เพื่อป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัย 3 กลุ่มที่มีความสัมพันธ์กับการออกกลางคัน ได้แก่ ปัจจัยด้านสังคม ภูมิหลังของครอบครัว ปัจจัยที่สองคือปัญหาส่วนตัวของนักเรียนและปัจจัยที่สามคือด้านโรงเรียน ซึ่งเป็นสาเหตุของการออกกลางคันที่ใกล้ตัว ระบบการศึกษาสามารถแก้ไขปัญหานี้ได้โดยตรง โดยปัจจัยทั้งสามมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน แต่มีผลกระทบต่อนักเรียนแต่ละคนแตกต่างกันไป

อีช (Each, 2014) ได้ศึกษาการออกกลางคันในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคัน ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ สังคม ความไม่พอใจ ในบุคลิกภาพของครู วิธีสอนของครู สุขภาพไม่ดี การบริหารโรงเรียนไม่ดี เครื่องมืออุปกรณ์ ไม่เพียงพอ และขาดการฝึกฝนในอาชีพ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ว่า มีหลายปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน ได้แก่ พฤติกรรมนักเรียน ครอบครัว ครูผู้สอน สถานศึกษา และสภาพแวดล้อม โดยมีแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนหลายวิธี เช่น การออกเยี่ยมบ้านนักเรียน การส่งเสริมให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน การพัฒนาสื่อการเรียน การสอนที่น่าสนใจ การกำหนดกฎระเบียบที่เหมาะสมกับวัยรุ่น การให้คำปรึกษาที่เหมาะสม ให้นักเรียน การปรับเปลี่ยนการดูแลเอาใจใส่ของผู้ปกครอง เป็นต้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาสาเหตุและแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การศึกษาเรื่องสาเหตุและแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ เป็นการศึกษาแบบผสมผสาน (Mixed Method) ระหว่างรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่มุ่งศึกษาสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคัน และแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ได้แก่ นักเรียนกลุ่มเสี่ยงออกกลางคัน โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2565 จำนวน 250 คน ซึ่งพิจารณาความเสี่ยงการออกกลางคันจากการทำแบบประเมินจุดแข็งและจุดอ่อน (Strengths and Difficulties Questionnaire: SDQ) โดยมีครู ผู้ปกครอง และนักเรียนเป็นผู้ประเมิน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ได้แก่ นักเรียนกลุ่มเสี่ยงออกกลางคัน โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 152 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) แล้วใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) แบบอิงสัดส่วน (Proportionate Sample) ตามระดับชั้น แล้วสุ่มแบบง่ายโดยการจับฉลากแบบไม่ใส่คืนสลาก (Sampling Without Replacement)

ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างการศึกษาสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ของแต่ละระดับชั้น ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เทียบบัญชีรายชื่อที่ฐานประชากรนักเรียนกลุ่มเสี่ยง จำนวน 250 คน จากนั้นกำหนดสัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างนักเรียนกลุ่มเสี่ยงในแต่ละระดับชั้น และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยการจับสลากตามบัญชีรายชื่อของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงแต่ละระดับชั้น ดังแสดงตามตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของ นักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ

ระดับชั้น	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง การศึกษาสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคัน (คน)
มัธยมศึกษาปีที่ 1	42	26
มัธยมศึกษาปีที่ 2	54	33
มัธยมศึกษาปีที่ 3	58	35
มัธยมศึกษาปีที่ 4	49	30
มัธยมศึกษาปีที่ 5	22	13
มัธยมศึกษาปีที่ 6	25	15
รวม	250	152

ที่มา: โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ, 2565

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ คือ แบบสอบถาม

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ มีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง รวมถึงหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เพื่อนำผลการศึกษามาร่างแบบสอบถาม

2. ร่างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดในการศึกษาและวัตถุประสงค์ของการศึกษา ประกอบด้วยสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคัน ได้แก่ ด้านผู้เรียน ด้านสภาพครอบครัว ด้านครูผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา และด้านสภาพแวดล้อมภายนอกสถานศึกษา

3. นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหา

4. นำร่างแบบสอบถามมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำไปทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาตรงกันความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษา (Index of Item Objective Congruence: IOC) จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน โดยพิจารณาค่าความสอดคล้องที่คำนวณได้ต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.60 ขึ้นไป กำหนดเกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้

ให้คะแนน +1 ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นถูกต้องและมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นถูกต้องและมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่ถูกต้องและไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ผลการหาดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 (ภาคผนวก ง)

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว จำนวน 30 ชุด ไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่ประชากรในการศึกษา แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ปรากฏว่ามีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 (ภาคผนวก จ)

6. นำผลที่ได้มาพิจารณาปรับปรุงแบบสอบถาม และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ลักษณะแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ ระดับชั้นเรียน เพศ จำนวนพี่น้องในครอบครัว สภาพครอบครัว อาชีพผู้ปกครอง รายได้ครอบครัวต่อเดือน เป็นต้น

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคัน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุการเสี่ยง

ออกกลางคันประกอบด้วย ด้านพฤติกรรมผู้เรียน ด้านสภาพครอบครัว ด้านครูผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกสถานศึกษา จำนวน 5 ข้อ แบ่งเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) โดยมีการกำหนดเกณฑ์การให้ระดับคะแนนของแบบสอบถามตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1967, pp. 90-95) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เป็นสาเหตุของการเลิ้งออกกลางคันอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เป็นสาเหตุของการเลิ้งออกกลางคันอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง เป็นสาเหตุของการเลิ้งออกกลางคันอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เป็นสาเหตุของการเลิ้งออกกลางคันอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เป็นสาเหตุของการเลิ้งออกกลางคันอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นแบบเติมข้อความลงในช่องว่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษสาเหตุการเลิ้งออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเลิ้งโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ โดยใช้แบบสอบถามดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้ศึกษาขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
2. ผู้ศึกษาขอหนังสือจากวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอนถึงผู้อำนวยการโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ
3. ผู้ศึกษาส่งแบบสอบถามทั้งแบบออนไลน์และแบบกระดาษด้วยตนเอง
4. ผู้ศึกษาขอรับการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง
5. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติตามขั้นตอนของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การศึกษสาเหตุการเลิ้งออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเลิ้งโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ผู้ศึกษาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และเลือกใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปของตารางประกอบการพรรณนา

2. การวิเคราะห์สาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แปลผลค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของ เบสท์ (Best, 1982, pp. 232-233) นำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบการพรรณนา ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายความว่า เป็นสาเหตุของการเสี่ยงออกกลางคันอยู่ใน ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายความว่า เป็นสาเหตุของการเสี่ยงออกกลางคันอยู่ใน ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายความว่า เป็นสาเหตุของการเสี่ยงออกกลางคันอยู่ใน ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายความว่า เป็นสาเหตุของการเสี่ยงออกกลางคันอยู่ใน ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายความว่า เป็นสาเหตุของการเสี่ยงออกกลางคันอยู่ใน ระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียน ห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่ม เสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ได้แก่ ผู้บริหารและครูจำนวน 95 คน นักเรียนที่เสี่ยง ออกกลางคันในปีการศึกษา 2565 จำนวน 250 คน และผู้ปกครองที่มีบุตรหลานเสี่ยงออกกลางคัน จำนวน 250 คน รวมทั้งหมด 595 คน

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่ม เสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้บริหารและครู จำนวน 9 คน โดยเลือกจากผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ เป็นหัวหน้าระดับชั้น นักเรียนที่เสี่ยงออกกลางคันในปีการศึกษา 2565 จำนวน 18 คน เป็นนักเรียน กลุ่มเสี่ยงที่มีคะแนนการประเมินจุดแข็งและจุดอ่อน (SDQ) อยู่ในเกณฑ์มีปัญหา มาก เป็นอันดับที่ 1-3 ของแต่ละระดับชั้น และผู้ปกครองที่มีบุตรหลานเสี่ยงออกกลางคัน จำนวน 18 คน รวมทั้งหมด 45 คน ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาแนวทางในการป้องกันการออกกลางคัน
ของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ

ระดับชั้น	ประชากร (คน)	กลุ่มเป้าหมาย การศึกษาแนวทางในการป้องกันการออก กลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง (คน)
มัธยมศึกษาปีที่ 1	42	3
มัธยมศึกษาปีที่ 2	54	3
มัธยมศึกษาปีที่ 3	58	3
มัธยมศึกษาปีที่ 4	49	3
มัธยมศึกษาปีที่ 5	22	3
มัธยมศึกษาปีที่ 6	25	3
รวมจำนวนนักเรียน	250	18
ผู้บริหารและครู	95	9
ผู้ปกครอง	250	18
รวม	595	45

ที่มา : โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ, 2565

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียน
ห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ดังนี้

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ที่ใช้ในการศึกษาแนวทางการ
ป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ มีขั้นตอน
การสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแนวทางในการป้องกันการ
การออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง รวมถึงหลักการ แนวคิด ทฤษฎี วิธีการทำแบบสัมภาษณ์
แบบมีโครงสร้าง เพื่อนำผลการศึกษามาสร้างเป็นร่างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

2. สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันการออกกลางคัน
ของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ซึ่งประกอบด้วย บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา บทบาทของครูผู้สอน
บทบาทของผู้เรียน บทบาทของผู้ปกครอง

3. นำร่างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ
เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหา

4. นำร่างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์
ที่ปรึกษา แล้วนำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูล

ลักษณะแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ที่ใช้ในการศึกษาแนวทางในการป้องกัน
การออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ แบ่งเป็น 2 ตอน
ดังนี้

ตอนที่ 1 สัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไปของผู้ถูกสัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ สถานภาพ และระดับ
การศึกษาของนักเรียนในความดูแล

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์แนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
ประกอบด้วย บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา บทบาทของครูผู้สอน บทบาทของผู้เรียน บทบาท
ของผู้ปกครอง ลักษณะแบบสัมภาษณ์เป็นการเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ เพื่อใช้ในการศึกษาแนวทางในการป้องกัน
การออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ดำเนินการดังนี้

1. ผู้ศึกษาขอหนังสือจากวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขต
แม่ฮ่องสอน ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจาก
กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ จำนวน 45 คน

2. ผู้ศึกษาค้นวัน เวลาและสถานที่ในการสัมภาษณ์แนวทางในการป้องกันการออกกลางคัน
ของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ

3. ผู้ศึกษาดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลระหว่างวันที่ 15-25 มีนาคม
พ.ศ. 2566 ณ โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ตำบลจองคำ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน
จังหวัดแม่ฮ่องสอน และบ้านของผู้ปกครองนักเรียนในเขตตำบลจองคำ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน
จังหวัดแม่ฮ่องสอน และแบบสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์สำหรับผู้ปกครองที่อยู่นอกเขตตำบลจองคำ

4. ผู้ศึกษานำผลสัมภาษณ์มาตรวจสอบความสมบูรณ์ พร้อมทั้งจำแนกข้อมูล
เพื่อทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ต่อไป

5. ผู้ศึกษานำร่างแนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาความเหมาะสม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ โดยการเก็บข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ใช้การวิเคราะห์โดยการหาค่าสถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ถูกสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบการพรรณนา
2. การวิเคราะห์แนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดกลุ่มคำที่เป็นประเด็นเดียวกัน พิจารณาความเหมือนกัน ความแตกต่างกันและความสัมพันธ์กันมาหาข้อสรุปหรือเรียงความถี่จากมากไปหาน้อย และนำเสนอในรูปแบบพรรณนา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้จะเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณ รวมทั้งสังเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับสาเหตุและแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการศึกษสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาสาเหตุและแนวทางในการป้องกันการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยจำนวนข้อมูลที่ได้จัดเก็บ จำนวนข้อมูลที่ได้รับคืน ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างโดยการตอบแบบสอบถาม ดังนี้

1. จำนวนข้อมูลที่ได้จัดเก็บและจำนวนข้อมูลที่ได้รับคืน

1.1 จำนวนข้อมูลที่ได้จัดเก็บจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อศึกษาสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามนักเรียนกลุ่มเสี่ยงออกกลางคันทั้งแบบออนไลน์และแบบกระดาษด้วยตนเองจำนวน 152 ชุด ได้รับคืนและมีสภาพสมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ จำนวน 152 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

1.2 จำนวนข้อมูลที่ได้จัดเก็บจากกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูล จำนวน 45 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารและครู จำนวน 9 คน นักเรียนกลุ่มเสี่ยงออกกลางคัน จำนวน 18 คน และผู้ปกครองที่มีบุตรหลานกลุ่มเสี่ยงออกกลางคันจำนวน 18 คน เพื่อศึกษาแนวทางในการป้องกัน

การออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ โดยผู้วิจัย ได้สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลระหว่างวันที่ 15-25 มีนาคม พ.ศ. 2566 ณ โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ตำบลจองคำ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน และบ้านของผู้ปกครอง นักเรียนในเขตตำบลจองคำ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน และแบบสัมภาษณ์ ทางโทรศัพท์สำหรับผู้ปกครองที่บ้านอยู่นอกเขตตำบลจองคำ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับชั้นเรียน จำนวนพี่น้องในครอบครัว สภาพครอบครัว อาชีพผู้ปกครอง รายได้ครอบครัว ต่อเดือน ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวน และร้อยละสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
- ชาย	82	53.95
- หญิง	70	46.05
รวม	152	100.00
ระดับชั้นเรียน		
- มัธยมศึกษาปีที่ 1	26	17.10
- มัธยมศึกษาปีที่ 2	33	21.71
- มัธยมศึกษาปีที่ 3	35	23.03
- มัธยมศึกษาปีที่ 4	30	19.74
- มัธยมศึกษาปีที่ 5	13	8.55
- มัธยมศึกษาปีที่ 6	15	9.87
รวม	152	100.00
จำนวนพี่น้อง		
- ไม่มีพี่น้อง	24	15.79
- 1 คน	51	33.55
- 2 คน	32	21.05
- 3 คน	22	14.47
- 4 คน	11	7.23
- มากกว่า 4 คน	12	7.89
รวม	152	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
สภาพครอบครัว		
- บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	101	66.45
- บิดามารดาแยกกันอยู่	12	7.89
- บิดามารดาหย่าร้างกัน	22	14.47
- บิดาหรือมารดาเสียชีวิต	11	7.24
- อาศัยกับผู้อื่นที่ไม่ใช่บิดามารดา	6	3.95
รวม	152	100.00
อาชีพผู้ปกครอง		
- ไม่มีงานทำ	5	3.29
- เกษตรกร	30	19.74
- รับราชการ	20	13.16
- รับจ้างทั่วไป	68	44.74
- พนักงานบริษัท	12	7.89
- ลูกจ้างประจำ	8	5.26
- ธุรกิจส่วนตัว	3	1.97
- ค้าขาย	6	3.95
รวม	152	100.00
รายได้ครอบครัวต่อเดือน		
- น้อยกว่า 10,000 บาท	94	61.84
- 10,001 – 20,000 บาท	33	21.71
- 20,001 – 30,000 บาท	13	8.55
- 30,001 – 40,000 บาท	6	3.95
- 40,001 – 50,000 บาท	4	2.63
- มากกว่า 50,000 บาท	2	1.32
รวม	152	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่าข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 53.95 และเป็นเพศหญิง จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 46.05 กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มากที่สุด จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 23.03 รองลงมา กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 21.71 มีพี่น้องจำนวน 1 คน มากที่สุด จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 33.55 รองลงมาคือมีพี่น้อง 2 คน จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 21.05 โดยมีสภาพครอบครัวที่บิดามารดาอยู่ด้วยกันมากที่สุด จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 66.45 รองลงมาคือบิดามารดาหย่าร้างกัน จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 14.47 ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปมากที่สุด จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 44.74 รองลงมาคืออาชีพเกษตรกร จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 19.74 โดยครอบครัวมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาทมากที่สุด จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 61.84 รองลงมาคือครอบครัวมีรายได้ 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 21.71

สำหรับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมายที่ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 51.11 และเป็นเพศหญิง จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 48.89 ประกอบด้วยนักเรียน จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 และเป็นผู้บริหารและครู จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ

ผลการศึกษาสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของเบสท์ (Best, 1978, p. 190) โดยรวม ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ โดยรวม (n = 152)

สาเหตุการเสี่ยงออกกลางคัน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
พฤติกรรมผู้เรียน	2.31	0.84	น้อย
สภาพครอบครัว	2.12	0.79	น้อย
ครูผู้สอน	1.73	0.79	น้อย

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

สาเหตุการเสี่ยงออกกลางคัน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน	2.24	0.81	น้อย
สภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียน	1.74	0.79	น้อย
รวมเฉลี่ย	2.03	0.80	น้อย

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.03$, S.D. = 0.80) และเมื่อพิจารณารายด้านจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสามลำดับ ได้แก่ พฤติกรรมผู้เรียนเป็นสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 2.31$, S.D. = 0.84) รองลงมาคือสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ($\bar{X} = 2.30$, S.D. = 0.80) และสภาพครอบครัว ($\bar{X} = 2.12$, S.D. = 0.79) ตามลำดับ ส่วนสภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียนเป็นสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 1.69$, S.D. = 0.80)

ผลการศึกษาสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ จำแนกเป็นรายด้าน ได้แก่ พฤติกรรมผู้เรียน สภาพครอบครัว ครูผู้สอน สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน และสภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียน ดังตารางที่ 4.3 – 4.7

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ด้านพฤติกรรมผู้เรียน (n = 152)

พฤติกรรมผู้เรียน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในโรงเรียนไม่ได้	2.02	0.85	น้อย
2. ไม่เห็นความสำคัญของการเรียนหนังสือ	2.28	0.85	น้อย
3. ไม่มีสมาธิในการเรียนหรือขาดความพยายามและความตั้งใจในขณะที่เรียน	2.13	0.86	น้อย
4. มีปัญหาสุขภาพหรือครอบครัวที่ส่งผลต่อการเรียนหนังสือ	2.83	0.83	ปานกลาง
5. คบเพื่อนที่ขาดเรียนบ่อยหรือออกกลางคัน	2.25	0.85	น้อย
6. มีปัญหาในการคบเพื่อนหรือมีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนในโรงเรียน	2.38	0.89	น้อย
7. เบื่อหน่ายในการเรียนทำให้ขาดเรียนเกินกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด	2.41	0.84	น้อย
8. มีคู่วักหรือตั้งครรภ์ระหว่างเรียน	1.32	0.81	น้อยที่สุด

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

พฤติกรรมผู้เรียน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
9. มีปัญหาส่วนตัว เช่น ฐัฐสาว ติดเกมส์ อายุมุข	2.61	0.87	ปานกลาง
10. จัดการเวลาเรียนไม่ได้	2.03	0.78	น้อย
11. ขาดการเตรียมตัวที่ดีในการเรียนและการสอบ	2.13	0.78	น้อย
12. ความสามารถในการเรียนรู้ทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน	2.11	0.85	น้อย
13. ไม่เข้าใจเนื้อหารายวิชาที่เรียนและไม่ส่งงานที่ครูมอบหมาย	2.86	0.82	ปานกลาง
14. ไม่ชอบกฎระเบียบของโรงเรียน หรือชอบทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียน	2.99	0.88	ปานกลาง
เฉลี่ย	2.31	0.84	น้อย

จากตารางที่ 4.3 พบว่า สาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ด้านพฤติกรรมผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.31$, S.D. = 0.84) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสามลำดับ พบว่าพฤติกรรมผู้เรียนการไม่ชอบกฎระเบียบของโรงเรียน หรือชอบทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียนเป็นสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันมีค่าเฉลี่ยปานกลาง มากที่สุด ($\bar{X} = 2.99$, S.D. = 0.88) รองลงมาคือการไม่เข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียนและไม่ส่งงานที่ครูมอบหมาย ($\bar{X} = 2.86$, S.D. = 0.82) และมีปัญหาสุขภาพหรือครอบครัวที่ส่งผลต่อการเรียนหนังสือ ($\bar{X} = 2.83$, S.D. = 0.84) ส่วนพฤติกรรมผู้เรียนที่เป็นสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือมีคู่รักหรือตั้งครรภ์ระหว่างเรียน ($\bar{X} = 1.32$, S.D. = 0.81) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียน
กลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ด้านสภาพครอบครัว (n = 152)

สภาพครอบครัว	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. พ่อแม่หย่าร้างกันหรือครอบครัวแยกกันอยู่	2.36	0.87	น้อย
2. ครอบครัวมีฐานะยากจน ไม่มีเงินใช้จ่ายในการเรียน	3.21	0.86	ปานกลาง
3. มีความขัดแย้งหรือทะเลาะวิวาทกับคนในครอบครัว	2.43	0.68	น้อย
4. ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่หรือมีเวลาให้ นักเรียนน้อย	2.34	0.68	น้อย
5. ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้เรียนหนังสือ	1.49	0.84	น้อยที่สุด
6. ผู้ปกครองต้องย้ายสถานที่ทำงานบ่อย	1.43	0.78	น้อยที่สุด
7. ครอบครัวมีพี่น้องหลายคนจึงต้องสละให้พี่น้องได้ เรียน	1.56	0.67	น้อย
8. ผู้ปกครองกำหนดให้เรียนหลักสูตรที่ตนเองไม่ชอบ	1.52	0.79	น้อย
9. ผู้ปกครองเข้มงวด/คาดหวังมากเกินไป	2.43	0.71	น้อย
10. ต้องทำงานช่วยครอบครัวหารายได้	2.43	0.85	น้อย
เฉลี่ย	2.12	0.79	น้อย

จากตารางที่ 4.4 พบว่าสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียน
ห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ด้านสภาพครอบครัวโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}$ = 2.12, S.D. = 0.79)
และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสามลำดับ พบว่าครอบครัวมีฐานะยากจน
ไม่มีเงินใช้จ่ายในการเรียนเป็นสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันมีค่าเฉลี่ยปานกลาง มากที่สุด
($\bar{X}$ = 3.21, S.D. = 0.86) รองลงมาคือมีความขัดแย้งหรือทะเลาะวิวาทกับคนในครอบครัว ($\bar{X}$ = 2.43,
S.D. = 0.68) ผู้ปกครองเข้มงวด/คาดหวังมากเกินไป ($\bar{X}$ = 2.43, S.D. = 0.71) และต้องทำงานช่วย
ครอบครัวหารายได้ ($\bar{X}$ = 2.43, S.D. = 0.85) และพ่อแม่หย่าร้างกันหรือครอบครัวแยกกันอยู่
($\bar{X}$ = 2.36, S.D. = 0.87) ส่วนสภาพครอบครัวที่เป็นสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด
คือ ผู้ปกครองต้องย้ายสถานที่ทำงานบ่อย ($\bar{X}$ = 1.43, S.D. = 0.78) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสาเหตุการเลียงออกกลางคันของนักเรียน
กลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ด้านครูผู้สอน (n = 152)

ครูผู้สอน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ความรู้และประสบการณ์ของครูผู้สอนในเนื้อหาวิชา ที่สอนไม่เพียงพอ	1.57	0.72	น้อย
2. ครูมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น พูดคำหยาบ แต่งกาย ไม่สุภาพ ฐึ่สาว ทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกาย เป็นต้น	1.57	0.70	น้อย
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูไม่น่าสนใจ ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายไม่อยากเรียน	1.64	0.82	น้อย
4. ครูดูแลเอาใจใส่นักเรียนไม่ทั่วถึง	1.72	0.81	น้อย
5. ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลไม่เหมาะสม	1.66	0.77	น้อย
6. ครูขาดความรับผิดชอบในการสอน เช่น ไม่เข้าสอน ไม่เตรียมการสอน เป็นต้น	1.57	0.78	น้อย
7. ครูผู้สอนเคร่งครัดในกฎระเบียบมากเกินไป	2.51	0.82	ปานกลาง
8. ครูผู้สอนควบคุมอารมณ์ตนเองไม่ได้	1.71	0.89	น้อย
9. ครูไม่สามารถเป็นที่ปรึกษาที่ดีได้	1.61	0.83	น้อย
เฉลี่ย	1.73	0.79	น้อย

จากตารางที่ 4.5 พบว่าสาเหตุการเลียงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียน
ห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ด้านครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}$ = 1.73, S.D. = 0.79)
และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสามลำดับ พบว่าครูผู้สอนเคร่งครัดใน
กฎระเบียบมากเกินไปเป็นสาเหตุการเลียงออกกลางคันมีค่าเฉลี่ยปานกลาง มากที่สุด ($\bar{X}$ = 2.51,
S.D. = 0.82) รองลงมาคือครูดูแลเอาใจใส่นักเรียนไม่ทั่วถึง ($\bar{X}$ = 1.72, S.D. = 0.81) และครูผู้สอน
ควบคุมอารมณ์ตนเองไม่ได้ ($\bar{X}$ = 1.71, S.D. = 0.89) ตามลำดับ ส่วนพฤติกรรมผู้เรียนที่เป็นสาเหตุ
การเลียงออกกลางคันที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความรู้และประสบการณ์ของครูผู้สอนในเนื้อหาวิชา
ที่สอนไม่เพียงพอ ($\bar{X}$ = 1.57, S.D. = 0.72) ครูมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น พูดคำหยาบ แต่งกาย
ไม่สุภาพ ฐึ่สาว ทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกาย เป็นต้น ($\bar{X}$ = 1.57, S.D. = 0.70) และครูขาดความรับผิดชอบ
ในการสอน เช่น ไม่เข้าสอน ไม่เตรียมการสอน เป็นต้น ($\bar{X}$ = 1.57, S.D. = 0.78) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ด้านสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน (n = 152)

สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. กฎระเบียบและข้อบังคับเข้มงวดเกินไป	3.31	0.84	ปานกลาง
2. บรรยากาศในโรงเรียนไม่เอื้อต่อการเรียนรู้	1.77	0.77	น้อย
3. โรงเรียนไม่สะอาดหรือไม่สวยงาม	2.07	0.84	น้อย
4. โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอและไม่เหมาะสม เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ตู้น้ำดื่ม โรงอาหาร ห้องน้ำ ห้องสมุด เป็นต้น	2.49	0.83	น้อย
5. โรงเรียนมีกิจกรรมนอกหลักสูตรมากเกินไปส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอน	1.84	0.88	น้อย
6. โรงเรียนไม่ส่งเสริมหรือสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน	1.77	0.84	น้อย
7. รายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรไม่น่าสนใจ	2.10	0.83	น้อย
8. การดูแลความปลอดภัยของผู้เรียนไม่ทั่วถึง	2.17	0.67	น้อย
9. อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการไม่เพียงพอและไม่เหมาะสม	2.29	0.83	น้อย
10. ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนขาดประสิทธิภาพ	2.62	0.75	ปานกลาง
เฉลี่ย	2.24	0.81	น้อย

จากตารางที่ 4.6 พบว่าสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ด้านสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.24$, S.D. = 0.81) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยตามลำดับ พบว่าสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเกี่ยวกับกฎระเบียบและข้อบังคับเข้มงวดเกินไปเป็นสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันมีค่าเฉลี่ยปานกลาง มากที่สุด ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 0.84) รองลงมาคือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนขาดประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 2.62$, S.D. = 0.75) และโรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอและไม่เหมาะสม เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ตู้น้ำดื่ม โรงอาหาร ห้องน้ำ ห้องสมุด เป็นต้น ($\bar{X} = 2.49$, S.D. = 0.83) ตามลำดับ ส่วนสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนที่เป็นสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ บรรยากาศในโรงเรียนไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 1.77$, S.D. = 0.77) และโรงเรียนไม่ส่งเสริมหรือสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 1.77$, S.D. = 0.75) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสาเหตุการเลี้ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียน (n = 152)

สภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การเดินทางมาโรงเรียนไม่สะดวก	2.57	0.89	ปานกลาง
2. มีร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนมาก	1.70	0.73	น้อย
3. โรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชนที่ทรุดโทรม	1.68	0.77	น้อย
4. มีแหล่งอบายมุข บ่อนการพนัน สถานบันเทิงอยู่ในชุมชน	1.55	0.84	น้อย
5. ชุมชนและสังคมไม่ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา	1.50	0.79	น้อย
6. โรงเรียนมีปัญหาด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	1.45	0.73	น้อยที่สุด
7. ชุมชนไม่มีแนวทางในการประกอบอาชีพที่หลากหลายหรือไม่มีการรองรับที่หลากหลายอาชีพ	1.72	0.76	น้อย
เฉลี่ย	1.74	0.79	น้อย

จากตารางที่ 4.7 พบว่าสาเหตุการเลี้ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.74$, S.D. = 0.78) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยตามลำดับพบว่า สภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียนเกี่ยวกับการเดินทางมาโรงเรียนไม่สะดวก เป็นสาเหตุการเลี้ยงออกกลางคันมีค่าเฉลี่ยปานกลาง มากที่สุด ($\bar{X} = 2.57$, S.D. = 0.89) รองลงมา คือชุมชนไม่มีแนวทางในการประกอบอาชีพที่หลากหลายหรือไม่มีการรองรับที่หลากหลายอาชีพ ($\bar{X} = 1.72$, S.D. = 0.76) และมีร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนมาก ($\bar{X} = 1.70$, S.D. = 0.73) ส่วนสภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียนที่เป็นสาเหตุการเลี้ยงออกกลางคันที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีปัญหาด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ($\bar{X} = 1.45$, S.D. = 0.73) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา พระอุบลรัตน์ฯ

ผลการศึกษาแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุบลรัตน์ฯ ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอันดับ 1-3 ในแต่ละด้าน มากำหนดเป็นเนื้อหาในการสัมภาษณ์ โดยกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน กลุ่มเสี่ยง ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้บริหารและครู จำนวน 9 คน โดยเลือกจากผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้าระดับชั้นนักเรียนที่เสี่ยงออกกลางคันในปีการศึกษา 2565 จำนวน 18 คน เป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่มีคะแนนการประเมินจุดแข็งและจุดอ่อน (The Strengths and Difficulties Questionnaire: SDQ) อยู่ในเกณฑ์มีปัญหาหนักเป็นอันดับที่ 1-3 ของแต่ละระดับชั้น และผู้ปกครองที่มีบุตรหลานเสี่ยงออกกลางคันจำนวน 18 คน รวมทั้งหมด 45 คน ทั้งนี้ได้สังเคราะห์ผลการสัมภาษณ์ของกลุ่มเป้าหมายเพื่อเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน ตามตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ผลการสังเคราะห์แนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุบลรัตน์ฯ (n = 45)

สาเหตุการเสี่ยงออกกลางคัน	แนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคัน
1. พฤติกรรมผู้เรียน มีสาเหตุที่สำคัญ คือ	
1.1 ไม่ชอบกฎระเบียบของโรงเรียนหรือชอบทำกฎระเบียบของโรงเรียน	บทบาทของผู้เรียน 1. สร้างความมั่นใจในตนเองภายใต้กฎระเบียบของโรงเรียน 2. รวมกลุ่มนักเรียนเพื่อเสนอปัญหาต่อครูและผู้บริหารด้วยเหตุและผลและเป็นไปได้ด้วยความสันติ 3. ย้ายไปศึกษายังสถานศึกษาที่สามารถยอมรับในกฎระเบียบได้ บทบาทของผู้ปกครอง 1. หมั่นสอบถามปัญหาของบุตรหลานและให้คำปรึกษา

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

สาเหตุการเสี่ยงออกกลางคัน	แนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคัน
1.1 ไม่ชอบกฎระเบียบของโรงเรียนหรือชอบทำกฎระเบียบของโรงเรียน (ต่อ)	2. อธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญของกฎระเบียบ บทบาทของครูผู้สอน 1. รับฟังและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนทั้งภาพรวมและรายบุคคล 2. อธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญของกฎระเบียบและผลกระทบของการไม่มีระเบียบวินัย บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา 1. เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบของโรงเรียนหรือร่วมกันสร้างข้อตกลงร่วมกับครูและนักเรียน 2. เน้นย้ำเรื่องความสำคัญของระเบียบวินัยทั้งในและนอกห้องเรียนให้แก่ครูและนักเรียน
1.2 ไม่เข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียนและไม่ส่งงานที่ครูมอบหมาย	บทบาทของผู้เรียน 1. กล้าเข้าพบครูและเพื่อนเพื่อซักถามเนื้อหาที่ไม่เข้าใจ 2. ตระหนักถึงความสำคัญของการส่งงานที่ได้รับมอบหมายให้มาก ๆ 3. ทบทวนเนื้อหาสม่ำเสมอและหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้อื่น ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต เป็นต้น บทบาทของผู้ปกครอง 1. เอาใจใส่บุตรหลาน สอบถามภาระงานของผู้เรียนสม่ำเสมอ 2. ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนของบุตรหลาน 3. ติดตามสอบถามครูที่ปรึกษา รวมถึงกล้าเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้น

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

สาเหตุการเสี่ยงออกกลางคัน	แนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคัน
1.2 ไม่เข้าใจเนื้อหารายวิชาที่เรียนและไม่ส่งงานที่ครูมอบหมาย (ต่อ)	บทบาทของครูผู้สอน 1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้น่าสนใจ เน้นกิจกรรมที่เป็นแบบ Active Learning 2. หมั่นสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนและเข้าหาผู้เรียนอย่างทั่วถึง 3. ติดตามประสานงานและแจ้งพฤติกรรมของผู้เรียนให้ผู้ปกครองรับทราบสม่ำเสมอ 4. ออกแบบกิจกรรมการเรียน การวัดและประเมินผลให้เหมาะกับบริบทและความแตกต่างของผู้เรียน 5. เสริมแรงทางบวกให้แก่นักเรียน 6. สอนเสริมหรือให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียน บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา 1. วิเคราะห์บริบทของโรงเรียน และส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน 2. นิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ
1.3 มีปัญหาสุขภาพหรือครอบครัวที่ส่งผลต่อการเรียนหนังสือ	บทบาทของผู้เรียน 1. แจ้งครูที่ปรึกษาหรือผู้ใหญ่ที่ไว้ใจเพื่อปรึกษา บทบาทของผู้ปกครอง 1. แจ้งครูที่ปรึกษาเพื่อร่วมกันหาทางช่วยเหลือ บทบาทของครูผู้สอน 1. หมั่นสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนและเข้าหาผู้เรียนอย่างทั่วถึง 2. ติดตามสอบถามผู้ปกครองและหาแนวทางช่วยเหลือ

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

สาเหตุการเสี่ยงออกกลางคัน	แนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคัน
1.3 มีปัญหาสุขภาพหรือครอบครัวที่ส่งผลต่อการเรียนหนังสือ (ต่อ)	3. หากเป็นปัญหาที่นักเรียนอนุญาตให้ปรึกษาผู้อื่นได้ ควรแจ้งผู้บริหารและครูในโรงเรียนเพื่อร่วมกันหาทางแก้ไข บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา 1. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ
2. สภาพครอบครัว มีสาเหตุที่สำคัญ คือ	
2.1 ครอบครัวมีฐานะยากจน ไม่มีเงินใช้จ่ายในการเรียน	บทบาทของผู้เรียน 1. ตั้งใจเรียนและประพฤติตนเป็นผู้เรียนที่ดี 2. ปรึกษาครูที่ปรึกษาเพื่อขอทุนการศึกษา 3. จัดสรรเวลาหารายได้ระหว่างเรียน บทบาทของผู้ปกครอง 1. แจ้งครูที่ปรึกษาเพื่อขอทุนการศึกษา 2. หาแนวทางสร้างรายได้เพิ่ม บทบาทของครูผู้สอน 1. หมั่นสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน 2. เชื่อมบ้านและพูดคุยกับผู้ปกครองของนักเรียนเพื่อหาข้อมูลเชิงลึก 3. หาแหล่งทุนการศึกษาให้นักเรียน บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา 1. ประสานความร่วมมือจากเครือข่ายแหล่งทุนจากหลากหลายแหล่งเพื่อรองรับนักเรียนยากจน 2. ร่วมกับคณะครูพิจารณาจัดสรรทุนให้แก่นักเรียนตามลำดับความต้องการ 3. มีนโยบายช่วยเหลือนักเรียนยากจน เช่น ยกเว้นค่าเทอม ผ่อนผันค่าเทอม กิจกรรมหารายได้ระหว่างเรียน เป็นต้น

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

สาเหตุการเสี่ยงออกกลางคัน	แนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคัน
2.2 มีความขัดแย้ง ทะเลาะวิวาทกับคนในครอบครัว	บทบาทของผู้เรียน 1. ปรึกษาเพื่อน ครู หรือผู้ใหญ่ที่ไว้ใจ 2. เปิดใจพูดคุยกับผู้ปกครอง บทบาทของผู้ปกครอง 1. พยายามด้วยเหตุและผลกับผู้เรียนโดยไม่ใช้อารมณ์ 2. ทำความเข้าใจผู้เรียนให้มาก ๆ ให้ผู้เรียนยึดการเรียนเป็นหลัก ช่วยผู้ปกครองได้เท่าที่จำเป็น 3. ปฏิบัติตนเป็นผู้ปกครองที่ดี สร้างความไว้วางใจให้บุตรหลานกล้าพูดคุยด้วย บทบาทของครูผู้สอน 1. ปฏิบัติตนให้เป็นที่ไว้วางใจของผู้เรียน 2. รับฟัง ให้กำลังใจ ให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนและหาทางช่วยเหลือ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา 1. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ 2. มีนโยบายช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหา
2.3 พ่อแม่หย่าร้างกันหรือครอบครัวแยกกันอยู่	บทบาทของผู้เรียน 1. สร้างพลังบวกให้ตนเอง 2. เอาจุดอ่อนและจุดแข็งของตนเองเป็นแรงผลักดันในการพัฒนาตน 3. ปรึกษาปัญหากับผู้ปกครอง เพื่อน ครู หรือผู้ใหญ่ที่ไว้ใจ บทบาทของผู้ปกครอง 1. ให้ความรักและเอาใจใส่บุตรหลานในความดูแลของตนเอง

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

สาเหตุการเสี่ยงออกกลางคัน	แนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคัน
2.3 พ่อแม่หย่าร้างกันหรือครอบครัวแยกกันอยู่ (ต่อ)	2. ทำหน้าที่ของพ่อแม่ให้ดีที่สุดแม้จะไม่ได้อยู่ด้วยกัน 3. อธิบายถึงเหตุผลและความจำเป็นในการหย่าร้างหรือแยกกันอยู่ บทบาทของครูผู้สอน 1. ปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของผู้เรียน 2. รับฟัง ให้กำลังใจ ให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนและหาทางช่วยเหลือ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา 1. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ 2. มีโครงการ หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมหรือสนับสนุนความเข้มแข็งทางใจ ให้แก่นักเรียน เช่น การแนะแนว การอบรม เป็นต้น
3. พฤติกรรมของครูผู้สอน มีสาเหตุที่สำคัญ คือ	
3.1 ครูผู้สอนเคร่งครัดในกฎระเบียบมากเกินไป	บทบาทของผู้เรียน 1. สร้างความมั่นใจในตนเองภายใต้กฎระเบียบของโรงเรียน 2. รวมกลุ่มนักเรียนเพื่อเสนอปัญหาต่อครูและผู้บริหารด้วยเหตุผลและผลและเป็นไปด้วยความสันติ 3. ย้ายไปศึกษายังสถานศึกษาที่สามารถยอมรับในกฎระเบียบได้ บทบาทของผู้ปกครอง 1. หมั่นสอบถามปัญหาของบุตรหลานและให้คำปรึกษา 2. อธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญของกฎระเบียบ

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

สาเหตุการเสี่ยงออกกลางคัน	แนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคัน
3.1 ครูผู้สอนเคร่งครัดในกฎระเบียบมากเกินไป (ต่อ)	บทบาทของครูผู้สอน 1. รับฟังและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนทั้งภาพรวมและรายบุคคล 2. อธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญของกฎระเบียบและผลกระทบของการไม่มีระเบียบวินัย บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา 1. เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบของโรงเรียนหรือร่วมกันสร้างข้อตกลงร่วมกับครูและนักเรียน 2. เน้นย้ำเรื่องความสำคัญของระเบียบวินัยทั้งในและนอกห้องเรียนให้แก่ครูและนักเรียน
3.2 ครูเอาใจใส่นักเรียนไม่ทั่วถึง	บทบาทของผู้เรียน 1. กล้าเข้าพบครู ปรึกษานอกเวลาเรียน บทบาทของผู้ปกครอง 1. ดูแลเอาใจใส่บุตรหลาน ไม่ผลักร้าให้ครู บทบาทของครูผู้สอน 1. ปฏิบัติตนให้เป็นที่ไว้วางใจของผู้เรียน 2. สังเกตพฤติกรรมผู้เรียนอย่างทั่วถึง รับฟัง ให้กำลังใจ ให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนและหาทางช่วยเหลือ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา 1. สำรวจความคิดเห็น รับฟังปัญหาของนักเรียน 2. นิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน การดูแลช่วยเหลือนักเรียนสม่ำเสมอ
3.3 ครูผู้สอนควบคุมอารมณ์ตนเองไม่ได้	บทบาทของผู้เรียน 1. สะท้อนปัญหาที่พบให้ครูหรือผู้ใหญ่ที่ไว้วางใจ บทบาทของผู้ปกครอง 1. หมั่นสอบถามปัญหาของลูกและให้คำปรึกษา

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

สาเหตุการเสี่ยงออกกลางคัน	แนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคัน
3.3 ครูผู้สอนควบคุมอารมณ์ตนเองไม่ได้ (ต่อ)	บทบาทของครูผู้สอน 1. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสะท้อนความคิดเห็นที่มีต่อครูผู้สอน และรับฟังปัญหาจากผู้เรียน 2. พยายามควบคุมอารมณ์ของตนเอง และคำนึงถึงผลกระทบที่ตามมา บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา 1. สำรวจความคิดเห็น รับฟังปัญหาของนักเรียน 2. นิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน การดูแลช่วยเหลือนักเรียนสม่ำเสมอ
4. สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน มีสาเหตุที่สำคัญ คือ	
4.1 ภาวะเครียดและข้อบังคับเข้มงวดเกินไป	บทบาทของผู้เรียน 1. สร้างความมั่นใจในตนเองภายใต้ภาวะเครียดของโรงเรียน 2. รวมกลุ่มนักเรียนเพื่อเสนอปัญหาต่อครูและผู้บริหารด้วยเหตุและผลและเป็นไปด้วยความสันติ 3. ย้ายไปศึกษายังสถานศึกษาที่สามารถยอมรับในภาวะเครียดได้ บทบาทของผู้ปกครอง 1. หมั่นสอบถามปัญหาของบุตรหลานและให้คำปรึกษา 2. อธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญของภาวะเครียด บทบาทของครูผู้สอน 1. รับฟังและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนทั้งภาพรวมและรายบุคคล 2. อธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญ of ภาวะเครียดและผลกระทบของการไม่มีระเบียบวินัย

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

สาเหตุการเสี่ยงออกกลางคัน	แนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคัน
4.1 ภาวะเจ็บและข้อบังคับเข้มงวดเกินไป (ต่อ)	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา 1. เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบของโรงเรียน 2. เน้นย้ำเรื่องความสำคัญของระเบียบวินัยทั้งในและนอกห้องเรียนให้แก่ครูและนักเรียน
4.2 ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขาดประสิทธิภาพ	บทบาทของผู้เรียน 1. แจ้งปัญหาให้ครูและผู้บริหาร บทบาทของผู้ปกครอง 1. หมั่นสอบถามปัญหาของบุตรหลานและให้คำปรึกษา 2. ติดตามครูที่ปรึกษาเพื่อป้องกันและติดตามพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน บทบาทของครูผู้สอน 1. รับฟังปัญหา ให้คำปรึกษา และดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งภาพรวมและรายบุคคล 2. วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคจากการดำเนินงานที่ผ่านมาและพัฒนาให้ดีขึ้น บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา 1. สำรวจความคิดเห็น รับฟังปัญหาของนักเรียน 2. นิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน การดูแลช่วยเหลือนักเรียนสม่ำเสมอ
4.3 โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต น้ำดื่ม ห้องน้ำ โรงอาหาร เป็นต้น	บทบาทของผู้เรียน 1. แจ้งปัญหาให้ครูและผู้บริหาร 2. ช่วยกันดูแลรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน บทบาทของผู้ปกครอง 1. แจ้งหรือให้ข้อเสนอแนะแก่ครูและผู้บริหาร

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

สาเหตุการเสี่ยงออกกลางคัน	แนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคัน
4.3 โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต น้ำดื่ม ห้องน้ำ โรงอาหาร เป็นต้น (ต่อ)	บทบาทของครูผู้สอน 1. รับฟังและให้คำปรึกษาแก่นักเรียน 2. ประสานกับผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ปัญหา บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา 1. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น รับฟังปัญหา และหาแนวทางแก้ไข
5. สภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียน มีสาเหตุที่สำคัญ คือ	
5.1 การเดินทางมาโรงเรียนไม่สะดวก	บทบาทของผู้เรียน 1. แจ้งปัญหาและขอคำปรึกษาจากครูและผู้บริหาร 2. ติดต่อขอพักในหอพักของโรงเรียน 3. ขอรุณการศึกษาเพื่อเป็นค่าเดินทาง บทบาทของผู้ปกครอง 1. แจ้งปัญหาและขอคำปรึกษาจากครูและผู้บริหาร บทบาทของครูผู้สอน 1. รับฟัง ให้คำปรึกษาและหาทางช่วยเหลือนักเรียน บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา 1. รับฟังปัญหา ให้คำปรึกษาและหาทางช่วยเหลือนักเรียน 2. กำหนดนโยบายช่วยเหลือนักเรียน เช่น รถรับส่งหอพักนักเรียน เป็นต้น
5.2 ชุมชนไม่มีแนวทางในการประกอบอาชีพที่หลากหลายหรือไม่มีการรองรับที่หลากหลายอาชีพ	บทบาทของผู้เรียน 1. ค้นหาความชอบของตนเอง 2. ค้นหาข้อมูล ศึกษาแนวทางการประกอบอาชีพที่หลากหลาย บทบาทของผู้ปกครอง 1. ส่งเสริมความชอบของผู้เรียน สนับสนุนให้ผู้เรียน ทำกิจกรรมตามความชอบและความสามารถ

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

สาเหตุการเสี่ยงออกกลางคัน	แนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคัน
5.2 ชุมชนไม่มีแนวทางในการประกอบอาชีพที่หลากหลายหรือไม่มีการรองรับที่หลากหลายอาชีพ (ต่อ)	2. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนหนังสือ บทบาทของครูผู้สอน 1. รับฟัง ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจแก่ผู้เรียนในการเรียนหนังสือ 2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความชอบ ชี้นำ และให้ข้อมูลแนวทางในการประกอบอาชีพที่หลากหลาย 3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนสำนึกรักท้องถิ่น และมุ่งใช้ความรู้ที่หลากหลายในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นของตน บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา 1. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมอาชีพที่หลากหลาย 2. นิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน การดูแลช่วยเหลือนักเรียน
5.3 มีร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนมาก	บทบาทของผู้เรียน 1. หักห้ามใจตนเอง ไม่ยุ่งเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และยาเสพติด คำนึงถึงผลเสียของยาเสพติด บทบาทของผู้ปกครอง 1. อบรมสั่งสอนบุตรหลานให้รู้ถึงโทษของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และยาเสพติด บทบาทของครูผู้สอน 1. อบรมและให้ความรู้แก่นักเรียน ให้นักเรียนพิจารณาถึงโทษของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และยาเสพติด

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

สาเหตุการเสี่ยงออกกลางคัน	แนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคัน
5.3 มีร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนมาก (ต่อ)	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา 1. ประสานความร่วมมือกับชุมชน ไม่ให้จำหน่ายสุราขายเสพติดให้แก่นักเรียน 2. หมั่นร่วมกิจกรรมของชุมชนเพื่อสร้างเครือข่ายให้เข้มแข็ง 3. ประสานความร่วมมือผู้ปกครอง และผู้นำชุมชนให้ช่วยกันสอดส่องดูแลพฤติกรรมของนักเรียน

จากตารางที่ 4.8 พบว่ากลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลได้เสนอแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงไว้อย่างหลากหลายตามบทบาทของแต่ละฝ่าย เช่น ประเด็นเกี่ยวกับกฎระเบียบ นักเรียนมีบทบาทในการสะท้อนปัญหาที่พบให้ครูและผู้บริหาร ผู้ปกครองมีบทบาทในการดูแล ชักถามของบุตรหลานและเสนอแนะแนวทาง ครูผู้สอนและผู้บริหารมีบทบาทในการรับฟังและควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน เป็นต้น

นอกจากกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลได้เสนอแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลยังได้ยืนยันความถูกต้อง และความเหมาะสมของแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ตามตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 จำนวน และร้อยละ การยืนยันความถูกต้อง และความเหมาะสมแนวทางในการ
ป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา
ในพระอุปถัมภ์ฯ

รายการ	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. พฤติกรรมผู้เรียน	15	100.00	15	100.00
2. สภาพครอบครัว	15	100.00	15	100.00
3. ครูผู้สอน	15	100.00	15	100.00
4. สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน	15	100.00	15	100.00
5. สภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียน	15	100.00	15	100.00

จากตารางที่ 4.9 พบว่าผลการยืนยันความถูกต้อง และความเหมาะสม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครอง โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จากผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน โดยรวมทุกรายการ มีความถูกต้องและความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษสาเหตุและแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ และศึกษาแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ได้แก่ นักเรียนกลุ่มเสี่ยงออกกลางคัน โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 152 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) แล้วใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) แบบอิงสัดส่วน (Proportionate Sample) ตามระดับชั้น แล้วสุ่มแบบง่ายโดยการจับฉลากแบบไม่ใส่คืนสลาก (Sampling Without Replacement) ส่วนกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลในการศึกษา แนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้บริหารและครู นักเรียนที่เสี่ยงออกกลางคันในปีการศึกษา 2565 และผู้ปกครองที่มีบุตรหลานเสี่ยงออกกลางคัน รวมทั้งหมด 45 คน การศึกษาใช้วิธีวิจัยผสมผสาน (Mixed method) ระหว่างรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 ชนิด ได้แก่ แบบสอบถามใช้สำหรับการศึกษสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคัน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคัน ประกอบด้วย พฤติกรรมผู้เรียน สภาพครอบครัว ครูผู้สอน สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน และสภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียน ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open End) และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ที่ใช้ในการศึกษาแนวทางป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ

การหาคุณภาพของเครื่องมือโดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คนตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าความสอดคล้อง (IOC) ปรากฏว่ามีค่าความเที่ยงตรงระหว่าง 0.60 – 1.00 และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มประชากร จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นเชิงสอดคล้องภายใน (Internal Consistency of Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลปรากฏว่าแบบสอบถามสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การสังเคราะห์เนื้อหา รวมทั้งใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแปลผลค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของ เบสท์ (Best, 1982, pp. 232-233) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาสาเหตุและแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ สรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านพฤติกรรมผู้เรียน รองลงมาคือด้านสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน และด้านสภาพครอบครัว เมื่อพิจารณาแต่ละด้านสามารถเรียงลำดับสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1.1 ด้านพฤติกรรมผู้เรียน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าพฤติกรรมผู้เรียนไม่ชอบกฎระเบียบของโรงเรียนหรือชอบทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือการไม่เข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียนและไม่ส่งงานที่ครูมอบหมาย และมีปัญหาสุขภาพหรือครอบครัวที่ส่งผลกระทบต่อเรียนหนังสือ ตามลำดับ

1.2 ด้านสภาพครอบครัว โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าครอบครัวมีฐานะยากจน ไม่มีเงินใช้จ่ายในการเรียนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีความขัดแย้งหรือทะเลาะวิวาทกับคนในครอบครัว ผู้ปกครองเข้มงวด/คาดหวังมากเกินไป และต้องทำงานช่วยครอบครัวหารายได้ และพ่อแม่หย่าร้างกันหรือครอบครัวแยกกันอยู่ ตามลำดับ

1.3 ด้านครูผู้สอน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าครูผู้สอนเคร่งครัดในกฎระเบียบมากเกินไปมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือครูดูแลเอาใจใส่นักเรียนไม่ทั่วถึง และครูผู้สอนควบคุมอารมณ์ตนเองไม่ได้ ตามลำดับ

1.4 ด้านสภาพภายในโรงเรียน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าถูกระเบียบและข้อบังคับเข้มงวดเกินไปมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนขาดประสิทธิภาพ และโรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอและไม่เหมาะสม เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ตู้น้ำดื่ม โรงอาหาร ห้องน้ำ ห้องสมุด เป็นต้นตามลำดับ

1.5 ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าการเดินทางมาโรงเรียนไม่สะดวก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือชุมชนไม่มีแนวทางในการประกอบอาชีพที่หลากหลายหรือไม่มีงานรองรับที่หลากหลายอาชีพ และมีร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนมาก ตามลำดับ

2. แนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์ฯ ที่มีความเหมาะสมประกอบด้วย

2.1 บทบาทของผู้เรียน มีแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ดังนี้

2.1.1 สร้างพลังบวก สร้างความมั่นใจในตนเองภายใต้ถูกระเบียบของโรงเรียน

2.1.2 รวมกลุ่มนักเรียนเพื่อเสนอปัญหาต่อครูและผู้บริหารด้วยเหตุและผล และเป็นไปด้วยความสันติ

2.1.3 ย้ายไปศึกษายังสถานศึกษาที่สามารถยอมรับในถูกระเบียบได้

2.1.4 กล้าเข้าพบครูและเพื่อนเพื่อซักถามเนื้อหาที่ไม่เข้าใจ

2.1.5 ตระหนักถึงความสำคัญของการส่งงานที่ได้รับมอบหมายให้มาก ๆ

2.1.6 ทบทวนเนื้อหาสม่ำเสมอและหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้อื่น ๆ

เช่น อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

2.1.7 แจ้งปัญหาที่พบให้ครูที่ปรึกษาหรือผู้ใหญ่ที่ไว้ใจเพื่อปรึกษา

2.1.8 ตั้งใจเรียนและประพฤติตนเป็นผู้เรียนที่ดี

2.1.9 จัดสรรเวลาหารายได้ระหว่างเรียน

2.1.10 ปรึกษาครูที่ปรึกษาเพื่อขอทุนการศึกษา

2.1.11 แบ่งเบาภาระของผู้ปกครองโดยคำนึงถึงบทบาทหน้าที่ของตนเอง

เท่าที่ช่วยได้

2.1.12 เปิดใจพูดคุยกับผู้ปกครอง

2.1.13 ช่วยกันดูแลรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน

2.1.14 ค้นหาความชอบของตนเอง

2.1.15 ค้นหาข้อมูล ศึกษาแนวทางการประกอบอาชีพที่หลากหลาย

2.1.16 หักห้ามใจตนเอง ไม่ยุ่งเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยาเสพติด

และอบายมุขทุกชนิด

2.2 บทบาทของผู้ปกครอง มีแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน
กลุ่มเสี่ยง ดังนี้

2.2.1 หมั่นสอบถามปัญหาของบุตรหลานและให้คำปรึกษา เอาใจใส่บุตรหลาน
สอบถามภาระงานของผู้เรียนสม่ำเสมอ

2.2.2 อธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญของกฎระเบียบ

2.2.3 ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนของบุตรหลาน

2.2.4 ติดตามสอบถามครูที่ปรึกษา รวมถึงกล้าเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาดัง
ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

2.2.5 ทำความเข้าใจผู้เรียนให้มากขึ้น ให้ผู้เรียนยึดการเรียนรู้เป็นหลัก ช่วยผู้ปกครอง
ได้เท่าที่จำเป็น

2.2.6 พุดคุยด้วยเหตุและผลกับผู้เรียน โดยไม่ใช้อารมณ์

2.2.7 ส่งเสริมความชอบของผู้เรียน สนับสนุนให้ผู้เรียนทำกิจกรรมตามความชอบ
และความสามารถ

2.2.8 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญ
ของการเรียนหนังสือ

2.3 บทบาทของครูผู้สอน มีแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน
กลุ่มเสี่ยง ดังนี้

2.3.1 ปฏิบัติตนให้เป็นที่ไว้วางใจของผู้เรียน

2.3.2 รับฟังและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนทั้งภาพรวมและรายบุคคลและหาทาง
ช่วยเหลือ

2.3.3 อธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญของกฎระเบียบและผลกระทบ
ของการไม่มีระเบียบวินัย

2.3.4 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้น่าสนใจ เน้นกิจกรรมที่เป็นแบบ
Active Learning

2.3.5 หมั่นสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนและเข้าหาผู้เรียนอย่างทั่วถึง

2.3.6 ติดต่อประสานงานและแจ้งพฤติกรรมของผู้เรียนให้ผู้ปกครองรับทราบ
สม่ำเสมอ

2.3.7 ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลให้เหมาะสม
บริบทและความแตกต่างของผู้เรียน

2.3.8 เสริมแรงทางบวกให้แก่ นักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนที่เป็นกลุ่มเสี่ยง
มีปัญหา

2.3.9 สอนเสริมหรือให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียน

2.3.10 หากเป็นปัญหาที่นักเรียนอนุญาตให้ปรึกษาผู้อื่นได้ ควรแจ้งผู้บริหาร
และครูในโรงเรียนเพื่อร่วมกันหาทางแก้ไข

2.3.11 เยี่ยมบ้านและพูดคุยกับผู้ปกครองของนักเรียนเพื่อหาข้อมูลเชิงลึก

2.3.12 วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคจากการดำเนินงานที่ผ่านมาและพัฒนาให้ดีขึ้น

2.3.13 ส่งเสริมความชอบของผู้เรียน สนับสนุนให้ผู้เรียนทำกิจกรรมตาม
ความชอบและความสามารถ

2.3.14 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความชอบ ชี้นำและให้ข้อมูล
แนวทางในการประกอบอาชีพที่หลากหลาย

2.3.15 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนสำนึกรักท้องถิ่น และมุ่งใช้
ความรู้ที่หลากหลายในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นของตน

2.4 บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียน มีแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของ
นักเรียนกลุ่มเสี่ยง ดังนี้

2.4.1 เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบของโรงเรียน
หรือร่วมกันสร้างข้อตกลงร่วมกับครูและนักเรียน

2.4.2 เน้นย้ำเรื่องความสำคัญของระเบียบวินัยทั้งในและนอกห้องเรียน
ให้แก่ครูและนักเรียน

2.4.3 วิเคราะห์บริบทของโรงเรียน และส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีการพัฒนา
การจัดการเรียนการสอน

2.4.4 นิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน การดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่าง
สม่ำเสมอ

2.4.5 ปฏิบัติตนเป็นผู้บริหารที่เข้าถึงง่าย นักเรียนและครูจะได้กล้าเข้าหา
เพื่อปรึกษาปัญหา

2.4.6 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มี
ประสิทธิภาพ

2.4.7 ประสานความร่วมมือจากเครือข่ายแหล่งทุนจากหลากหลายแหล่งเพื่อ
รองรับนักเรียนยากจน

2.4.8 ร่วมกับคณะกรรมการจัดสรรทุนให้แก่นักเรียนตามลำดับความ
ต้องการ

2.4.9 มีนโยบายช่วยเหลือนักเรียนยากจน เช่น ยกเว้นค่าเทอม ผ่อนผันค่าเทอม
กิจกรรมหารายได้ระหว่างเรียน เป็นต้น

2.4.10 มีนโยบายช่วยเหลือนักเรียนหารายได้ระหว่างเรียน

2.4.11 มีโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมหรือสนับสนุนความเข้มแข็งทางใจ
ให้แก่นักเรียน เช่น การแนะแนว การอบรม เป็นต้น

2.4.12 ประสานความร่วมมือกับชุมชน ไม่ให้จำหน่ายสุรายาเสพติด
ให้แก่นักเรียน

2.4.13 หมั่นร่วมกิจกรรมของชุมชนเพื่อสร้างเครือข่ายให้เข้มแข็ง

2.4.14 ประสานความร่วมมือผู้ปกครอง และผู้นำชุมชนให้ช่วยกันสอดส่อง
ดูแลพฤติกรรมของนักเรียน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาโดยรวมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยและกรอบแนวคิด
ในการวิจัย ผู้ศึกษามีประเด็นสำคัญที่น่าสนใจมาอภิปรายผลการศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาสาเหตุ
และแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา
ในพระอุปถัมภ์ฯ ดังนี้

1. จากผลการศึกษาสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ พบว่า โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย
ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา
ในพระอุปถัมภ์ฯ ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวมอาจมีสาเหตุไม่มากนัก
และข้อคำถามในแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่ใช่สาเหตุของการเสี่ยงออกกลางคัน จึงทำให้
โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยน้อย ทั้งนี้พบว่าสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง
ส่วนใหญ่มามากจากพฤติกรรมผู้เรียน ได้แก่ มีปัญหาสุขภาพหรือครอบครัวที่ส่งผลต่อการเรียนหนังสือ
มีปัญหาส่วนตัว เช่น ชู้สาว ดิดเกมส์ อบายมุข ไม่เข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียนและไม่ส่งงาน

ที่ครูมอบหมาย และไม่ชอบกฎระเบียบของโรงเรียน หรือชอบทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียน นอกจากนี้ยังพบว่า สาเหตุที่ส่งผลให้นักเรียนเสี่ยงออกกลางคันที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านพฤติกรรมผู้เรียน ทั้งนี้เนื่องจากการตัดสินใจออกกลางคันส่วนใหญ่เกิดจากผู้เรียนเอง แม้สภาพแวดล้อมภายนอกจะเอื้ออำนวย แต่หากผู้เรียนประสงค์จะออกกลางคัน ก็ยากที่จะปรับเปลี่ยนความคิดของผู้เรียนคนนั้น ๆ ได้ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปิรวัฒน์ ภาณิสโร (2559) ที่ได้ศึกษามาตรการการป้องกันแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักเรียนวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่เป็นปัญหาสาเหตุการออกกลางคันที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือปัจจัยด้านส่วนตัวของนักเรียนนักศึกษา และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พุทธชาติ สร้อยสน (2560) ที่ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการลดปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในสถานศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยี และอุตสาหกรรมการต่อเรือหนองคายที่พบว่า สภาพปัญหาของการออกกลางคันของนักเรียน ได้แก่ ปัญหาจากเรื่องส่วนตัวซึ่งเป็นไป ในทิศทางเดียวกันกับการศึกษาของ ชาญพิชชา ท่วมทับ (2563) ที่ได้ศึกษาแนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักศึกษาในกลุ่มเสี่ยงกรณีศึกษา : วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตถ์ ที่พบว่าสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาในกลุ่มเสี่ยงที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านตัวนักเรียนนักศึกษา

นอกจากนี้หากแยกเป็นรายชื่อ พบว่าสาเหตุที่ส่งผลให้นักเรียนเสี่ยงออกกลางคันที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ กฎระเบียบและข้อบังคับเข้มงวดเกินไป ครอบครัวมีฐานะยากจนไม่มีเงินใช้จ่ายในการเรียน ไม่ชอบกฎระเบียบของโรงเรียนหรือชอบทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียน ไม่เข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียนและไม่ส่งงานที่ครูมอบหมาย และมีปัญหาสุขภาพหรือครอบครัวที่ส่งผลต่อการเรียนหนังสือ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชาญพิชชา ท่วมทับ (2563) ที่พบว่ากฎระเบียบ ข้อบังคับของวิทยาลัยเคร่งครัดเกินไปปฏิบัติได้ยากเป็นสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาในกลุ่มเสี่ยงที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดของทุกสาเหตุที่ศึกษา อีกทั้งยังสอดคล้องกับการศึกษาของ สุดารัตน์ พิมลรัตนกานต์ (2558) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษสาเหตุการลาออกกลางคันของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง กรณีศึกษา : วิทยาลัย เทคโนโลยี วิทยาลัยบริหารธุรกิจรามอินทรา ที่พบว่าสาเหตุการลาออกกลางคันของนักศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีวิทยาลัยบริหารธุรกิจรามอินทรา มีสาเหตุการลาออกกลางคันที่เป็นสาเหตุหลัก คือสาเหตุด้านเศรษฐกิจของครอบครัวของนักศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ทั้งนี้สาเหตุเรื่องกฎระเบียบและข้อบังคับเข้มงวดเกินไป อาจเกิดจากในปัจจุบันเยาวชนได้รับความรู้และมีความตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิ เสรีภาพมากขึ้น ทำให้นักเรียนหรือเยาวชนมองว่ากฎระเบียบของโรงเรียนบางประการถือเป็นการกดขี่ หรือไม่เคารพสิทธิ

ส่วนบุคคล รวมถึงกฎของโรงเรียนบางข้อที่ผู้เรียนไม่สามารถทำความเข้าใจหรือยอมรับได้ โดยเฉพาะกฎระเบียบที่ไม่ได้ถูกกำหนดโดยทุกฝ่าย เนื่องจากกฎระเบียบของโรงเรียนส่วนใหญ่จะถูกตั้งขึ้นจากการใช้อำนาจของผู้ใหญ่ที่อาจไปละเมิดสิทธิหรือปิดกั้นเสรีภาพของตัวบุคคล อีกทั้งความไม่ชัดเจนของผู้ควบคุมกฎที่ไม่สามารถให้เหตุผลหรืออธิบายเหตุผลในการบังคับใช้กฎระเบียบ ข้อบังคับที่มีน้ำหนักมากพอจึงอาจส่งผลให้ผู้ปฏิบัติไม่ยอมเชื่อฟังและไม่ปฏิบัติตามกฎวิธี ฐา แซ่เจีย (2562) นอกจากนี้อาจเกิดจากระยะห่างของวัยที่ส่งผลต่อความแตกต่างทางความคิดระหว่างผู้บริหารและครูในฐานะผู้ควบคุมกฎและนักเรียนในฐานะผู้ต้องปฏิบัติตามกฎ กล่าวคือ เด็กนักเรียนในวันนี้เป็นเด็กยุค Gen Z ในขณะที่ผู้บริหารในทุกวันนี้คือนุชนยุค Generation X และครูส่วนใหญ่ คือนุชนยุค Generation Y ความแตกต่างทางความคิดจึงเกิดขึ้น ยิ่งถ้ากฎระเบียบหรือรูปแบบกลายเป็นเครื่องมือตอบสนองภายใต้ระบบการใช้อำนาจ เด็กอาจยิ่งรู้สึกว่ามีคุณธรรม จากเรื่องไม่เป็นเรื่องก็อาจนำไปสู่สัมพันธภาพที่ไม่ดีระหว่างครูกับนักเรียน สมพงษ์ จิตระดับ (2562)

ส่วนสาเหตุการเลิ้งออกกลางคันที่เกิดจากสภาพเศรษฐกิจของครอบครัวหรือครอบครัวมีฐานะยากจน ทำให้ไม่มีเงินใช้จ่ายในการเรียน อาจเกิดจากสาเหตุหลายประการ ประการแรกคือโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ตั้งอยู่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งจากรายงานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2561, น. 13) พบว่า จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดที่มีปัญหาความยากจนเรื้อรัง และมีสัดส่วนคนจนอยู่ในลำดับสูงสุดเป็นอันดับแรกของประเทศต่อเนื่องกว่า 10 ปี และสถิติจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2564, น.1) พบว่า จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนรายจังหวัดอยู่ลำดับท้าย ๆ ของประเทศทุกปี ทั้งนี้เป็นเพราะปัญหาโครงสร้างพื้นฐานที่การเดินทางเข้าสู่แต่ละพื้นที่ที่มีความห่างไกลและยากลำบาก เส้นทางคดเคี้ยว ทำให้เป็นข้อจำกัดทั้งการขนส่งสินค้าและการเข้าถึงบริการพื้นฐานของรัฐ เช่น ถนน ไฟฟ้า การศึกษา และสาธารณสุข เป็นต้น อีกทั้งประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดแม่ฮ่องสอนประกอบอาชีพเกษตรกร แต่พบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายอุทยานและป่าไม้ ส่งผลให้เกษตรกรไม่มีสิทธิในที่ดินทำกิน ขาดสิทธิในการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ อันจะส่งผลให้สภาพเศรษฐกิจในครัวเรือนของนักเรียนไม่ดี ทำให้ไม่มีรายได้มากพอที่จะสนับสนุนเรื่องการศึกษาให้บุตรหลาน อีกประการหนึ่งอาจเกิดจากค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนหนังสือ ไม่ว่าจะเป็นค่าเครื่องแบบ ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าเดินทาง ค่ากิจกรรม ฯลฯ ซึ่งถึงแม้ว่ารัฐบาลจะจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้แก่นักเรียนเป็นรายหัวแต่ก็ยังไม่ครอบคลุมค่าใช้จ่ายอีกหลายอย่างที่ผู้ปกครองของนักเรียนต้องแบกภาระเหล่านั้นไว้ ซึ่งสอดคล้องกับการรายงานของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (2564) ที่พบว่า

เมื่อพิจารณาไปในรายละเอียดของรายจ่ายการศึกษา จะเห็นว่าครัวเรือนยากจนมีรายจ่ายที่สูงกว่าเกือบทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นค่าเดินทางไปเรียน ค่าหนังสือหรือค่าอุปกรณ์การเรียน ไปจนถึงค่าเครื่องแบบนักเรียน มีเพียงแต่ค่าเล่าเรียนหรือค่าธรรมเนียมเท่านั้นที่ครัวเรือนรวยมีค่าใช้จ่ายสูงกว่าครัวเรือนยากจน โดยในขณะที่ครัวเรือนรวยจะมีรายจ่ายด้านค่าเล่าเรียนสูงที่สุด คิดเป็นปีละ 4,939 บาท ต่อคน แต่ครัวเรือนยากจนกลับมีสิ่งที่จะต้องจ่ายสูงสุดถึงปีละ 4,521 บาทต่อคน เพื่อใช้เป็นค่าเดินทางไปเรียน ในการแบกรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในปริมาณค่อนข้างมากของครัวเรือนยากจนเมื่อเทียบกับสัดส่วนรายได้ ย่อมเป็นความเสี่ยงสูงที่จะนำไปสู่ปัญหาเด็กออกนอกระบบ หรือปัญหาการออกกลางคัน ตลอดจนถึงการขาดโอกาสทางการศึกษาในระดับสูงขึ้น ทั้งนี้ สาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ที่เกิดจากครอบครัวฐานะยากจนมีความสอดคล้องกับการศึกษาของวรินทร์ รัชโพธิ์ (2560) ที่ศึกษาเรื่องสาเหตุการออกกลางคันของนิสิตระดับบัณฑิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม แล้วพบว่ากรณีที่ครอบครัวมีฐานะยากจนไม่มีเงินส่งเสียให้เรียนต่อ เป็นสาเหตุสำคัญที่อาจส่งผลให้นิสิตออกกลางคัน และยังสอดคล้องกับการศึกษาของพุทธชาติ สร้อยสน (2560, 169-174) ที่พบว่ากรณีที่พ่อแม่ผู้ปกครองไม่มีรายได้ที่แน่นอนในการสนับสนุนการศึกษาเป็นสาเหตุด้านครอบครัวที่สำคัญมากที่สุดในการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา

2. ผลการศึกษาแนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ พบว่าต้องเกิดจากการร่วมมือของทุกฝ่าย ดังนี้

2.1 บทบาทของผู้เรียน จะต้องสร้างความเข้มแข็งให้ตนเองทั้งภายในและภายนอก เพื่อป้องกันการออกกลางคัน ทั้งนี้แนวทางการป้องกันการออกกลางคันโดยบทบาทของผู้เรียนแล้ว ผู้เรียนต้องมีการสร้างความเข้มแข็งทั้งภายในและภายนอก ได้แก่ ประเด็นเรื่องกฎระเบียบที่เข้มงวด ผู้เรียนต้องสร้างความมั่นใจในตนเองภายใต้กฎระเบียบของโรงเรียน การเปิดใจพูดคุยกับครู และผู้ปกครองอย่างตรงไปตรงมาด้วยเหตุและผลเพื่อสะท้อนปัญหาที่พบเจอ โดยอาจรวมกลุ่มกับเพื่อนนักเรียนคนอื่น ๆ เพื่อเสนอปัญหาต่อครูและผู้บริหารด้วยเหตุและผลและเป็นไปด้วยความสันติ ประเด็นความยากจน ผู้เรียนควรสร้างพลังบวกให้ตนเอง เอาใจต่อตนเองและจุดแข็งของตนเองเป็นแรงผลักดันในการพัฒนาตน ควรตั้งใจเรียนและประพฤติตนเป็นผู้เรียนที่ดี เพื่อคุณสมบัติในการขอทุนการศึกษา จัดสรรเวลาหารายได้ระหว่างเรียนเพื่อแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองโดยคำนึงถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองเท่าที่ช่วยได้ ประเด็นเรื่องการไม่เข้าใจเนื้อหาที่เรียนหรือการไม่ส่งงานที่ครูมอบหมาย ผู้เรียนต้องตระหนักถึงความสำคัญของการส่งงานที่ได้รับมอบหมายให้มาก ๆ หมั่นทบทวนเนื้อหาสม่ำเสมอและหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้อื่น ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต เป็นต้น กล้าเข้าหาครูและเพื่อนเพื่อซักถามเนื้อหาที่ไม่เข้าใจ แจ้งครูที่ปรึกษา

หรือผู้ใหญ่ที่ไว้ใจเพื่อปรึกษาเมื่อเกิดปัญหา จะเห็นได้ว่าผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการป้องกันการออกกลางคัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เรียนเป็นผู้มีส่วนตัดสินใจสำคัญว่าจะออกกลางคันหรือไม่ และปัญหาบางอย่างมีแต่ผู้เรียนเท่านั้นที่ทราบหากไม่เล่าให้ใครฟัง สอดคล้องกับการศึกษาของ ภริณ ชนะโชติภณ (2563) ที่พบว่าปัจจัยสาเหตุของการออกกลางคันด้านตัวผู้เรียนที่พบว่าตัวผู้เรียนเองไม่มีเป้าหมายในการศึกษา จึงเป็นเหตุให้ผู้เรียนไม่สนใจในการเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนาภา สุวรรณ์ (2555) ที่ว่าสาเหตุของการออกกลางคันของนักเรียนคือ เด็กไม่อยากเรียนเอง ดังนั้นการมีความเข้มแข็งทั้งภายในและภายนอกของผู้เรียนจะสามารถช่วยป้องกันปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนได้

2.2 บทบาทของผู้ปกครอง โดยผู้ปกครองถือเป็นกำลังสำคัญฝ่ายหนึ่งที่จะช่วยป้องกันการออกกลางคันได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองมีหน้าที่ในการปกป้องคุ้มครองดูแลสวัสดิภาพ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กหรือผู้เรียนได้รับการศึกษาเพื่อความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพเพื่อการดำรงชีพต่อไปในอนาคต ดังนั้นหากผู้ปกครองวางรากฐานชีวิตไว้ได้ดี ก็จะส่งผลให้ผู้เรียนมีโอกาสได้รับการศึกษาที่ดีและมีคุณภาพมากขึ้น ทั้งนี้แนวทางในการป้องกันการออกกลางคันโดยบทบาทของผู้ปกครอง ได้แก่ ประเด็นเรื่องกฎระเบียบ ผู้ปกครองต้องมีการติดต่อสอบถามครูที่ปรึกษาหรือแจ้งครูที่ปรึกษาเมื่อพบปัญหาเพื่อป้องกันและติดตามพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้เรียน รวมถึงกล้าเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ที่สำคัญหากผู้เรียนไม่ชอบกฎระเบียบหรือชอบทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียนผู้ปกครองมีหน้าที่ที่จะต้องพิจารณาความเหมาะสมของกฎระเบียบนั้น ๆ และหากเห็นว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมแล้ว ผู้ปกครองต้องอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความสำคัญของกฎระเบียบและประพฤติดนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียนด้วย ประเด็นเรื่องความยากจน ผู้ปกครองต้องแจ้งปัญหาให้ครูรับทราบเพื่อหาทางช่วยเหลือ โดยผู้ปกครองต้องหาแนวทางสร้างรายได้เพิ่ม ประเด็นเรื่องการไม่เข้าใจเนื้อหาหรือไม่ส่งงานที่ครูมอบหมาย ผู้ปกครองต้องทำหน้าที่บิดามารดาให้ดีที่สุดแม้บางครั้งอาจจะไม่ได้อยู่ด้วยกัน โดยการเอาใจใส่บุตรหลาน หมั่นสอบถามปัญหาของบุตรหลานและให้คำปรึกษา พูดคุยด้วยเหตุและผลกับผู้เรียนโดยไม่ใช้อารมณ์ ทำความเข้าใจผู้เรียนให้มาก ๆ ให้ผู้เรียนยึดการเรียนเป็นหลักช่วยผู้ปกครองทำงานได้เท่าที่จำเป็น ให้ความรักและเอาใจใส่บุตรหลานในความดูแลของตนเอง ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนทำกิจกรรมตามความชอบและความสามารถ ตลอดจนอบรมสั่งสอนบุตรหลานให้รู้ถึงโทษของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยาเสพติดและอบายมุขทุกชนิด เพื่อลดความเสี่ยงในการกระทำความผิดอย่างอื่นตามมา

2.3 บทบาทของครูผู้สอน โดยครูผู้สอนมีส่วนในการป้องกันการออกกลางคันของผู้เรียน โดยมีแนวทางหลายประการ ได้แก่ ในประเด็นกฎระเบียบครูผู้สอนต้องรับฟัง

และให้คำปรึกษาแก่นักเรียนทั้งภาพรวมและรายบุคคล อธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญ ของกฎระเบียบและผลกระทบของการไม่มีระเบียบวินัย ประชุมหารือร่วมกับผู้บริหารพิจารณา ถึงความเหมาะสมหรืออาจปรับเปลี่ยนกฎระเบียบข้อบังคับที่โรงเรียนกำหนดให้เหมาะสม กับผู้เรียนมากขึ้น ประเด็นครอบครัวมีฐานะยากจนครูผู้สอนควรเยี่ยมบ้านและพูดคุยกับผู้ปกครอง ของนักเรียนเพื่อหาข้อมูลเชิงลึก ตลอดจนหาแหล่งทุนการศึกษาให้นักเรียน ประเด็นการไม่เข้าใจ เนื้อหาหรือการไม่ส่งงานครูผู้สอนต้องหมั่นสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนและเข้าหาผู้เรียนอย่าง ทัวถึง ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลให้เหมาะกับบริบทและความ แตกต่างของผู้เรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้น่าสนใจ เน้นกิจกรรมที่เป็นแบบ (Active Learning) เสริมแรงทางบวกให้แก่นักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนที่เป็นกลุ่มเสี่ยงมีปัญหา สอน เสริมหรือให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียน อย่างไรก็ตามการจะทำให้ผู้เรียนกล้าเข้าหา ครูผู้สอนเพื่อมาเล่าปัญหาให้ฟังนั้น ครูผู้สอนจะต้องวางตัวให้เหมาะสม สร้างความไว้วางใจให้เกิด แก่ผู้เรียนก่อน ทั้งนี้แนวทางเหล่านี้มีความสอดคล้องกับภริณ ธนะ โชติภณ (2563) ที่ศึกษาสาเหตุ การออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จังหวัดขอนแก่น พบว่าแนวทางการป้องกันการออกกลางคันเนื่องจากสาเหตุการเรียนไม่ทันเพื่อนนั้น ครูผู้สอนอาจจะเพิ่มการสอนเสริม พร้อมการสร้างบรรยากาศการเรียนให้เป็นที่น่าสนใจ และผ่อนคลาย บูรณาการในด้านวิชาการให้เข้ากับกิจกรรมสันทนาการเพื่อสร้างให้เกิดวิธีการเรียนรู้ ในรูปแบบใหม่ ๆ พร้อมทั้งใช้เทคโนโลยีปัจจุบันที่หลากหลายมาเป็นแหล่งเรียนรู้ร่วมด้วย

2.4 บทบาทของผู้บริหาร ผู้บริหารเป็นผู้มีอำนาจในการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการ ออกกลางคันของนักเรียน และหากพบปัญหาการออกกลางคันในสถานศึกษาของตนผู้บริหาร มีหน้าที่ที่จะต้องหาทางแก้ไข ซึ่งแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันโดยบทบาทของผู้บริหาร ได้แก่ ประเด็นเรื่องกฎระเบียบ ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนด กฎระเบียบของโรงเรียนหรือร่วมกันสร้างข้อตกลงร่วมกับครูและนักเรียน และหากทุกฝ่ายเห็นว่า เหมาะสมแล้วผู้บริหารต้องเน้นย้ำเรื่องความสำคัญของระเบียบวินัยทั้งในและนอกห้องเรียนให้แก่ ครูและนักเรียน สอดคล้องกับธัญญ์พิชชา ท้วมทับ (2563) ที่เสนอแนวทางการป้องกันการ ออกกลางคันของนักศึกษากลุ่มเสี่ยง กรณีศึกษา: วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตต์ ประเด็นกฎระเบียบว่า สถานศึกษาควรสร้างความเข้าใจระหว่างผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนให้มีความตระหนักและเน้น ให้เห็นถึงความสำคัญและแนวปฏิบัติร่วมกันเกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา และสร้างทัศนคติการยอมรับกฎระเบียบของสังคม ทั้งนี้กฎระเบียบบางข้อควรเกิดจากการ มีส่วนร่วมทุกฝ่ายหรือให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับและแนวปฏิบัติ ที่สามารถยอมรับได้จากทุก ๆ ฝ่าย ประเด็นเรื่องความยากจนของครอบครัว ผู้บริหารต้องประสาน

ความร่วมมือจากเครือข่ายแหล่งทุนจากหลากหลายแหล่งเพื่อรองรับนักเรียนยากจน ร่วมกับคณะครูพิจารณาจัดสรรทุนให้แก่นักเรียนตามลำดับความต้องการ มีนโยบายช่วยเหลือนักเรียนยากจน เช่น ยกเว้นค่าเทอม ผ่อนผันค่าเทอม กิจกรรมหารายได้ระหว่างเรียน เป็นต้น รวมถึงส่งเสริมสนับสนุนให้ครู มีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ ประเด็นเรื่องการไม่เข้าใจเรียนหรือไม่ส่งงาน ผู้บริหารควรวิเคราะห์บริบทของโรงเรียน และส่งเสริมสนับสนุนให้ครู มีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามบริบทของสถานศึกษา นิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ผู้บริหารต้องปฏิบัติตนเป็นผู้บริหารที่เข้าถึงง่าย นักเรียนและครูจะได้กล้าเข้าหาเพื่อปรึกษาปัญหา

ข้อเสนอแนะ

จากผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้มีประเด็นข้อค้นพบที่มีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อการนำผลการศึกษาไปใช้ และการศึกษาในครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะการนำผลการศึกษาไปใช้

จากผลการศึกษาแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ สามารถนำผลการศึกษาไปใช้ได้ ดังนี้

1. บทบาทของผู้เรียน ควรสร้างความมั่นใจในตนเองภายใต้กฎระเบียบของโรงเรียน รวมกลุ่มนักเรียนเพื่อเสนอปัญหาต่อครูและผู้บริหารด้วยเหตุและผลและเป็นไปด้วยความสันติ กล้าเข้าพบครูและเพื่อนเพื่อซักถามเนื้อหาที่ไม่เข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญของการส่งงานที่ได้รับมอบหมายให้มาก ๆ ทบทวนเนื้อหาสม่ำเสมอและหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้อื่น ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต เป็นต้น
2. บทบาทของผู้ปกครอง ผู้ปกครองควรหมั่นติดต่อสอบถามครูที่ปรึกษาถึงปัญหาของบุตรหลานและให้คำปรึกษา เอาใจใส่บุตรหลาน สอบถามภาระงานของผู้เรียนสม่ำเสมอ รวมถึงกล้าเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาดัง ๆ ที่เกิดขึ้น
3. บทบาทของครูผู้สอน ควรรับฟังและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนทั้งภาพรวมและรายบุคคลและหาทางช่วยเหลือ หมั่นสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนและเข้าหาผู้เรียนอย่างทั่วถึง ควรมีการเยี่ยมบ้านและพูดคุยกับผู้ปกครองของนักเรียนเพื่อหาข้อมูลเชิงลึก รวมถึงการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลให้เหมาะสมกับบริบทและความแตกต่างของผู้เรียน
4. บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียน ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบของโรงเรียนหรือร่วมกันสร้างข้อตกลงร่วมกับครูและนักเรียน นิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน การดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งควรปฏิบัติตน

เป็นผู้บริหารที่เข้าถึงง่าย นักเรียนและครูจะได้กล้าเข้าพบเพื่อปรึกษาปัญหา ประสานความร่วมมือจากเครือข่ายแหล่งทุนจากหลากหลายแหล่งเพื่อรองรับนักเรียนยากจน ตลอดจนมีนโยบายช่วยเหลือนักเรียนยากจน เช่น ยกเว้นค่าเทอม ผ่อนผันค่าเทอม กิจกรรมหารายได้ระหว่างเรียน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ศึกษาสาเหตุที่ส่งผลให้ประเด็นเรื่องถูกระเบียบหรือประเด็นเรื่องความยากจน มีผลต่อการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ
2. ศึกษาผลการนำแนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงไปใช้ในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงของแต่ละโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน
3. ควรขยายขอบเขตการศึกษาโดยทำการศึกษาศถานศึกษาหลาย ๆ สถานศึกษาในเขตพื้นที่เดียวกัน เพื่อให้ทราบถึงในภาพรวม
4. ควรศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน

บรรณานุกรม

- กรวรรณ เชื้อเมืองพาน. (2557). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อภาวะเสี่ยงในการออกกลางคันของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). การปฏิรูปการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา. (2550). เด็กไทยไม่ไร้โอกาสในการรับการศึกษา. มติชน, 32.
- กองนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2542). การออกกลางคัน : ความสูญเปล่าทางการศึกษาที่ต้องเร่งแก้ไข. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา. (2564). ความยากจนแก้ไขได้ ด้วยการศึกษที่เสมอภาค. ออนไลน์ สืบค้นจาก <https://research.eef.or.th/education-and-poverty/>
- กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา. (2564). กสศ.สำรวจสถานการณ์เด็กหลุดออกนอกระบบหลังเปิดเทอมใหม่. สืบค้นจาก https://www.eef.or.th/news-eef-explore-children-falling-out-of-system-after-new-semester/?fbclid=IwAR0HcmL6j7x4hL_UcXxLPvGHP6sNIFcqqGMHnFosp4Z2Ne45kBQYrd3dmw เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2565
- โกศล ศรีสุพรรณ. (2546). การออกกลางคันของนักเรียน : กรณีศึกษานักเรียนวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนเทคโนโลยีเอเชีย. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาอาชีวศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- งานพัฒนาหลักสูตร โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ. (2565). หลักสูตรโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ปีการศึกษา 2565. แม่ฮ่องสอน: โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ.

- จรัญ ยินยอม. (2552). การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคันของนักศึกษา. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา).
- จำเนียร สุมาริธรรม. (2550). การศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์).
- จิสาพัชร โกสิย์รัตนากิบาล. (2555). การศึกษาปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนบ้านจันทเขลม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- ณัฐนันท์ กลั่นบุญชัย. (2552). สาเหตุปัจจัยที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 3 ในเขตอำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี).
- ทวนทอง ศรีสวัสดิ์. (2559). แนวทางการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1. (รายงานการศึกษาส่วนบุคคลสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา). นครปฐม: สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา.
- ชนากา สุวรรรัตน์. (2555). สาเหตุที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 : กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านบึงวิทยาสรรค์ ตำบลจระเข้มาก อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).
- ธัญญ์พิชชา ท้วมทับ. (2563). แนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักศึกษากลุ่มเสี่ยงกรณีศึกษา : วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตถ์. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์).
- นฤชล พิมพ์สว่าง. (2553). การวิเคราะห์สาเหตุและการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนชนเผ่าในโรงเรียนมัธยมศึกษาบนเขตพื้นที่สูง: กรณีศึกษาโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดลำปาง. (การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).

- นันธวัช นูนารถ. (2559). แนวทางการป้องกันความเสี่ยงในการออกกลางคันของเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครสวรรค์. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์).
- นิคม ทิพย์การเงิน. (2559). ประสบการณ์การออกกลางคันและการกลับเข้าศึกษาต่อของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).
- นิธิศ ธรรมแสงอดิภา. (2559). การออกกลางคันจากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น การย้ายถิ่นเข้าสู่เป็นความแรงงานและผลกระทบ กรณีศึกษาจังหวัดสุรินทร์. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการมนุษย์และสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- เบญจลักษณ์ ลอยนอก. (2556). การศึกษาสภาพภาพและแนวทางแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).
- ประยูง ภูศรี. (2561). การพัฒนาแนวทางการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- ปรีวัฒน์ ถานิลโร. (2559). มาตรการการป้องกันแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี. (รายงานการศึกษาส่วนบุคคล หลักสูตรพัฒนานักบริหารระดับสูง 1. นครปฐม: กระทรวงศึกษาธิการ).
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562. (2562). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136 (ตอนที่ 57 ก), 49-53.
- พุทธรชาติ สร้อยสน. (2560). การศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการลดปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนในระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพในสถานศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือหนองคาย. วารสารการประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 55. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ สาขาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ สาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 169-174.
- ภวัต สังขรักษ์. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนางรอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).

- ภัททิรา ลืออุติกุลวงศ์. (2560). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- ภริณ ชนะโชติภณ. (2563). สาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จังหวัดขอนแก่น. *Journal of Modern Learning Development* , 6(3), 58-68.
- ภูมิริน บุญทวี. (2548). ปัจจัยทางครอบครัวและพฤติกรรมทางสังคมที่มีผลต่อการออกกลางคันของนักศึกษาโรงเรียนอาชีวะเอกชนในจังหวัดเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- รุ่งโรจน์ อาริยะ. (2552). บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในการลดปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนวิทยาลัยการอาชีพเชียงคำ จังหวัดพะเยา. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย).
- วรรณกร พลพิชัยและจันทร์ อุ้ยเอง. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อสาเหตุการออกโรงเรียนกลางคันของเยาวชนใน อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี*. 12(1), 111-142.
- วชิราภรณ์ โอนไธสง. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).
- วรินทร์ รัชโพธิ์. (2560). สาเหตุการออกกลางคันของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. *วารสารการเมืองการปกครอง*, 7(2), 335-345.
- วิรัชญา แซ่เจีย. (2562) . ‘กฎ’ หรือ ‘กต’ ? เมื่อโรงเรียนเข้มงวดมากไป จำเป็นแค่ไหนที่ต้องมีกฎระเบียบ. สืบค้นจาก <https://thematter.co/social/do-strict-school-discipline-policies-work/84598>
- สมพงษ์ จิตระดับ. (2562) ‘กฎ’ หรือ ‘กต’ ? เมื่อโรงเรียนเข้มงวดมากไป จำเป็นแค่ไหนที่ต้องมีกฎระเบียบ. สืบค้นจาก <https://thematter.co/social/do-strict-school-discipline-policies-work/84598>
- สมพร นั่วสกุล. (2554). การศึกษาปัจจัยสาเหตุแนวทางแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตตรวจราชการที่ 7. (รายงานการศึกษาส่วนบุคคล หลักสูตรพัฒนานักบริหารระดับสูง). นครปฐม: กระทรวงศึกษาธิการ.

ลัจฉกรณั์ ลำพูนพงศ์. (2558). การพัฒนาแนวทางการจัดการความรู้อย่างมีส่วนร่วมเพื่อป้องกัน
ปัญหาเด็กออกกลางคันของโรงเรียนบ้านนาเกียน อำเภอมกน้อย จังหวัดเชียงใหม่.

(วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).

สิงห์ จินพงษ์. (2550). การออกกลางคันของนักเรียน โรงเรียนสามัคคีพัฒนา อำเภอแม่ฟ้าหลวง
จังหวัดเชียงราย. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).

สุดารัตน์ พิมลรัตนกานต์. (2558). การศึกษาสาเหตุการลาออกกลางคันของนักศึกษาหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง กรณีศึกษา : วิทยาลัย
เทคโนโลยีวิบูลย์บริหารธุรกิจ รามอินทรา. วารสารวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน
1(1), 67-79.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). แนวพินิจ : ผู้การแก้ปัญหาเด็กออก
กลางคัน. กรุงเทพฯ: กองนโยบายและแผน.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). นโยบาย สพฐ. ปี 2551 ทุกย่างก้าวสู่
เป้าหมาย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
(2542). รายงานผลการศึกษา เรื่อง การออกกลางคันของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.
กรุงเทพฯ: ตลาดพร้าว: โรงพิมพ์คุรุสภา.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไข.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). การพัฒนาและแก้ไข
ปัญหาความยากจนในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ภายใต้แนวคิด แม่ฮ่องสอน: มนต์เสน่ห์
แห่งขุนเขา. สืบค้นจาก https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=7784

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2540). รายงานผลการวิจัย: ปัจจัยที่มีผลต่อการออกกลางคัน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2543). การสังเคราะห์งานวิจัย เรื่อง การออกกลางคันของ
นักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2564). รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน รายจังหวัด พ.ศ. 2547 –
2564. กรุงเทพฯ: กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.

สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). คู่มือการใช้ระบบพาน้องกลับมาเรียน.
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

อุทัย ลือสกุล. (2553). รูปแบบการแก้ไขปัญหการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา
ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดตรัง. ตรัง: วิทยาลัยเทคนิคตรัง.

Alliance for Excellent Education. (2009). *Understanding high school graduation rate*.

Retrieved from http://www.all4ed.org/publication_metarial/understanding_Hsgrades

Bennett, R. (2003). *Determinants of undergraduate student dropout rates in a university business studies deartment*. Journal of further and Higher Education. 27(2), 123-141. Retrieved from <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/030987703200065154?cookieSet=1>

Best, J. w. (1978). *Research in education*. (4th ed). Englewood Cliffs: Prentice Hall.

Cronbach, L. J. (1990). *Essential of psychological testing*. (5th ed). New York: Harper Collins.

Each, N. T. (2014). *Learning before their time : High school drop outs*. Retrieved from <http://www.lib.uni.com/dissestation/eitation>

Kearney, C.A. (2008). *School absenteeism and school refusal behavior in youth: A contemporary Review*. Retrieved from <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S027273580700133X>

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample sizes for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610.

Likert, R. (1967). *The method of constructing and attitude scale : reading in attitude theory and measurement*. P.90-95. New York: Wiley & Son.

Tinto, V. (1975). *Dropout from higher education : A theoretical synthesis of recent research*. *Review of Educational Research*, 45(1), 89 – 125.

Russell. A. (2009). *An Effective Dropout Prevention Program for Urban Students*. (Doctor of Education, Ashland University, College of Education). Retrieved from https://etd.ohiolink.edu/apexprod/rws_olink/r/1501/10?clear=10&p10_Accession num=ashland1260899676

Wehlage. (1995). *A guide to authentic instruction and assessment : vision, standards and scoring*. Wisconsin: Madison, Wisconsin Center for Educational Research.

Woods, E. G. (2006). *Reducing the dropout rate*. Retrieved from <http://www.nwrel.org/scpd/sirs/9/c017.html>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

1. ดร.ชัยรินทร์ ชัยวิสิทธิ์ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
แม่ฮ่องสอน
2. นายบำรุงศักดิ์ บุระสิทธิ์ ผู้อำนวยการ ชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนแม่สะเรียง “บริพัตรศึกษา”
3. นายยอดทรัพย์ กันธิยะ รองผู้อำนวยการ ชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนขุนยวมวิทยา
4. นายชลธาร สมานธิ รองผู้อำนวยการ ชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนสบเมยวิทยาคม
5. นางสาววรรณิศา วงศ์ชัยยา ครู ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ อว.๐๖๑๒.๑๑/ก๖๖

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน
๒๓๖ หมู่ ๓ ต.ปางหมู อ.เมือง
จ.แม่ฮ่องสอน ๕๔๐๐๐

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายชัยรินทร์ ชัยวิสิทธิ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC)

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ นายยศ รูปทองดี รหัสนักศึกษา ๖๔๘๖๑๓๑๖ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน ได้ดำเนินการจัดทำการค้นคว้าอิสระ ระดับปริญญาโท เรื่อง การศึกษาสาเหตุและแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ

เพื่อให้การดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือและเป็นไปตามหลักวิชาการ วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ (สิ่งที่ส่งมาด้วย) วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นครินทร์ พรภิไธว)
คณบดีวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน

สำนักงานคณบดี วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน

โทร.๐๕๓-๖๑๓๒๖๓

โทรสาร.๐๕๓๖๑๔๒๖๔

www.msc.cmru.ac.th

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ

ที่ อว.๐๖๑๒.๑๑/พอ

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน
๒๓๖ หมู่ ๓ ต.ป่างมด อ.เมือง
จ.แม่ฮ่องสอน ๕๔๐๐๐

๘ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตใช้เครื่องมือเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือแบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นายศุภ ฐปทองดี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน ทำการค้นคว้าอิสระ ระดับปริญญาโท เรื่อง การศึกษาสาเหตุและแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน จึงขออนุญาตให้นักศึกษาใช้เครื่องมือเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ (สิ่งที่ส่งมาด้วย) ในระหว่างวันที่ ๘ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๖ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นครินทร์ ทริบไหว)
 คณบดีวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน

สำนักงานคณบดี วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน
โทร.๐๕๓-๖๑๓๒๖๓
โทรสาร.๐๕๓๖๑๓๒๖๔
www.msc.cmru.ac.th

ภาคผนวก ง

สรุปการพิจารณาความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบสอบถาม

ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แสดงผลการประเมินความสอดคล้อง

ข้อ	สาเหตุการเลี้งออกกลางคัน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
พฤติกรรมผู้เรียน									
1	ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในโรงเรียนไม่ได้	1	1	1	0	1	4	0.80	สอดคล้อง
2	ไม่เห็นความสำคัญของการเรียนหนังสือ	1	1	1	1	-1	3	0.60	สอดคล้อง
3	ไม่มีสมาธิในการเรียนหรือขาดความพยายามและความตั้งใจในขณะที่เรียน	1	1	1	0	0	3	0.60	สอดคล้อง
4	มีปัญหาสุขภาพและครอบครัว ที่ส่งผลต่อการเรียนหนังสือ	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
5	คบเพื่อนที่ขาดเรียนบ่อยหรือออกกลางคัน	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
6	มีปัญหาในการคบเพื่อนหรือมีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนในโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
7	เบื่อหน่ายในการเรียนทำให้ขาดเรียนเกินกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด	1	1	1	1	0	4	0.80	สอดคล้อง
8	มีคูรักหรือตั้งครรภ์ระหว่างเรียน	0	1	1	0	1	3	0.60	สอดคล้อง
9	มีปัญหาส่วนตัว เช่น ฐัฐสาว ติดเกมส์ อบายมุข	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง

ข้อ	สาเหตุการเลิยงออกกลางคัน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
10	จัดการเวลาเรียนไม่ได้	1	1	1	0	0	3	0.60	สอดคล้อง
11	ขาดการเตรียมตัวที่ดีในการเรียนและการสอบ	1	1	1	1	-1	3	0.60	สอดคล้อง
12	ความสามารถในการเรียนรู้ซ้ำทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน	1	1	1	-1	1	3	0.60	สอดคล้อง
13	ไม่เข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียนและไม่ส่งงานที่ครูมอบหมาย	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
14	ไม่ชอบกฎระเบียบของโรงเรียนหรือชอบทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียน	1	1	1	0	0	3	0.60	สอดคล้อง
สภาพครอบครัว									
15	พ่อแม่หย่าร้างกันหรือครอบครัวแยกกันอยู่	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
16	ครอบครัวมีฐานะยากจน ไม่มีเงินใช้จ่ายในการเรียน	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
17	มีความขัดแย้งหรือทะเลาะวิวาทกับคนในครอบครัว	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
18	ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่หรือมีเวลาให้นักเรียนน้อย	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
19	ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้เรียนหนังสือ	1	1	1	0	1	4	0.80	สอดคล้อง
20	ผู้ปกครองต้องย้ายสถานที่ทำงานบ่อย	1	1	1	0	1	4	0.80	สอดคล้อง
21	ครอบครัวมีพี่น้องหลายคนจึงต้องเสียสละให้พี่น้องได้เรียน	1	1	1	0	0	3	0.60	สอดคล้อง

ข้อ	สาเหตุการเลี้ยวออกกลางคัน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
22	ผู้ปกครองกำหนดให้เรียนหลักสูตรที่ตนเองไม่ชอบ	1	1	1	0	0	3	0.60	สอดคล้อง
23	ผู้ปกครองเข้มงวด/คาดหวังมากเกินไป	1	1	1	1	0	4	0.80	สอดคล้อง
24	ต้องทำงานช่วยครอบครัวหารายได้	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ครูผู้สอน									
25	ความรู้และประสบการณ์ของครูผู้สอนในเนื้อหาวิชาที่สอนไม่เพียงพอ	1	1	1	-1	1	3	0.60	สอดคล้อง
26	ครูมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น พูดคำหยาบ แต่งกายไม่สุภาพ ฐึ่สาว ทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกาย เป็นต้น	1	1	1	-1	1	3	0.60	สอดคล้อง
27	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูไม่น่าสนใจ ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายไม่อยากเรียน	1	1	1	0	1	4	0.80	สอดคล้อง
28	ครูดูแลเอาใจใส่นักเรียนไม่ทั่วถึง	1	1	1	0	1	4	0.80	สอดคล้อง
29	ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลไม่เหมาะสม	1	1	1	0	1	4	0.80	สอดคล้อง
30	ครูขาดความรับผิดชอบในการสอน เช่น ไม่เข้าสอน ไม่เตรียมการสอน เป็นต้น	1	1	1	-1	1	3	0.60	สอดคล้อง
31	ครูผู้สอนเคร่งครัดในกฎระเบียบมากเกินไป	1	1	1	0	0	3	0.60	สอดคล้อง

ข้อ	สาเหตุการเลี้ยวออกกลางคัน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
32	ครูผู้สอนควบคุมอารมณ์ตนเองไม่ได้	1	1	1	0	0	3	0.60	สอดคล้อง
33	ครูไม่สามารถเป็นที่ปรึกษาที่ดีได้	1	1	1	1	-1	3	0.60	สอดคล้อง
สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน									
34	กฎระเบียบและข้อบังคับเข้มงวดเกินไป	1	1	1	0	0	3	0.60	สอดคล้อง
35	บรรยากาศในโรงเรียนไม่เอื้อต่อการเรียนรู้	1	1	1	-1	1	3	0.60	สอดคล้อง
36	โรงเรียนไม่สะอาดหรือไม่สวยงาม	1	1	1	-1	1	3	0.60	สอดคล้อง
37	โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอและไม่เหมาะสม เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ตู้น้ำดื่ม โรงอาหาร ห้องน้ำ ห้องสมุด เป็นต้น	1	1	1	-1	1	3	0.60	สอดคล้อง
38	โรงเรียนมีกิจกรรมนอกหลักสูตรมากเกินไปส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	-1	1	3	0.60	สอดคล้อง
39	โรงเรียนไม่ส่งเสริมหรือสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน	1	1	1	0	0	3	0.60	สอดคล้อง
40	รายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรไม่น่าสนใจ	1	1	1	0	0	3	0.60	สอดคล้อง
41	การดูแลความปลอดภัยของผู้เรียนไม่ทั่วถึง	1	1	1	-1	1	3	0.60	สอดคล้อง

ข้อ	สาเหตุการเลี้ยวออกกลางคัน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
42	อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการไม่เพียงพอและไม่เหมาะสม	1	1	1	0	0	3	0.60	สอดคล้อง
43	ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนขาดประสิทธิภาพ	1	1	1	0	0	3	0.60	สอดคล้อง
สภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียน									
44	การเดินทางมาโรงเรียนไม่สะดวก	1	1	1	0	0	3	0.60	สอดคล้อง
45	มีร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนมาก	1	1	1	0	0	3	0.60	สอดคล้อง
46	โรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชนที่ทุรกันดาร	1	1	1	0	0	3	0.60	สอดคล้อง
47	มีแหล่งอบายมุข บ่อนการพนัน สถานบันเทิงอยู่ในชุมชน	1	1	1	0	0	3	0.60	สอดคล้อง
48	ชุมชนและสังคมไม่ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา	1	0	1	0	1	3	0.60	สอดคล้อง
49	โรงเรียนมีปัญหาด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	1	0	1	0	1	3	0.60	สอดคล้อง
50	ชุมชนไม่มีแนวทางในการประกอบอาชีพที่หลากหลายหรือไม่มีงานรองรับที่หลากหลายอาชีพ	1	0	1	0	1	3	0.60	สอดคล้อง

ค่า IOC แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การศึกษาสาเหตุและแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ มีเกณฑ์ในการตัดสินใจผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นถูกต้อง มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้น มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นยังไม่ถูกต้อง และ ไม่มีความสอดคล้องกับ

ค่า IOC แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00

ผลจากการตรวจสอบคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญสำหรับการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การศึกษาสาเหตุและแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ แปลผลออกมาเป็น “ใช้ได้”

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษา

หาความเชื่อมั่น (Reliability) การศึกษาสาเหตุและแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค ดังนี้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's	
Alpha	N of Items
.890	50

ภาคผนวก จ

แบบสอบถามสาเหตุการเลี้ยงออกกลางคันของนักเรียน

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาสาเหตุและแนวทางในการป้องกันการออกกลางคัน
ของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ

ข้าพเจ้านายศ รูปทองดี นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน ได้จัดทำ แบบสอบถามฉบับนี้ขึ้นเพื่อศึกษาสาเหตุและแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน กลุ่มเสี่ยงโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ในการวิจัยครั้งนี้ต้องอาศัยความสมบูรณ์ ความ ถูกต้อง และประโยชน์ทางวิชาการ จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านช่วยตอบแบบสอบถามฉบับนี้ด้วย ความเป็นจริงที่สุด ขอรับรองว่าข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามของท่านจะใช้สำหรับการ วิจัยเท่านั้น และนำเสนอในภาพรวม ซึ่งไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถามและหน่วยงาน ของท่าน ผู้วิจัยจะถือเป็นความลับ

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสาเหตุการเลี้ยงออกกลางคัน เป็นแบบสอบถามแบบ มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จำนวน 1 ข้อ

ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายศ รูปทองดี

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง () หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับสถานภาพของท่าน

1. ระดับชั้น

() มัธยมศึกษาปีที่ 1	() มัธยมศึกษาปีที่ 2
() มัธยมศึกษาปีที่ 3	() มัธยมศึกษาปีที่ 4
() มัธยมศึกษาปีที่ 5	() มัธยมศึกษาปีที่ 6

2. เพศ

() ชาย	() หญิง

3. จำนวนพี่น้องในครอบครัว

() ไม่มีพี่น้อง	() 1 คน
() 2 คน	() 3 คน
() 4 คน	() มากกว่า 4 คน

4. สภาพครอบครัว

() บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	() บิดามารดาแยกกันอยู่
() บิดามารดาหย่าร้างกัน	() บิดาหรือมารดาเสียชีวิต
() อาศัยกับผู้อื่นที่ไม่ใช่บิดามารดา	

5. อาชีพผู้ปกครอง

() ไม่มีงานทำ	() เกษตรกร
() รับราชการ	() รับจ้างทั่วไป
() พนักงานบริษัท	() ลูกจ้างประจำ
() ธุรกิจส่วนตัว	() ค้าขาย
() อื่นๆ	

6. รายได้ครอบครัวต่อเดือน

() น้อยกว่า 10,000 บาท	() 10,001 – 20,000 บาท
() 20,001 – 30,000 บาท	() 30,001 – 40,000 บาท
() 40,001 – 50,000 บาท	() มากกว่า 50,000 บาท

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคัน

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องสาเหตุของการเสี่ยงออกกลางคันตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียว โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เป็นสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เป็นสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง เป็นสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เป็นสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เป็นสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อ	สาเหตุการออกกลางคัน	ระดับสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคัน				
		5	4	3	2	1
00	มีปัญหาสุขภาพ	✓				

จากตัวอย่างในข้อ 00 ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ระดับ 5 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าปัญหาสุขภาพเป็นสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันอยู่ในระดับมากที่สุด

แบบสอบถามสาเหตุการเสี่ยงออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ

ข้อ	สาเหตุการออกกลางคัน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
พฤติกรรมของผู้เรียน						
1	ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในโรงเรียนไม่ได้					
2	ไม่เห็นความสำคัญของการเรียนหนังสือ					
3	ไม่มีสมาธิในการเรียนหรือขาดความพยายามและความตั้งใจในขณะที่เรียน					
4	มีปัญหาสุขภาพหรือครอบครัว ที่ส่งผลต่อการเรียนหนังสือ					

ข้อ	สาเหตุการออกกลางคัน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
5	คบเพื่อนที่ขาดเรียนบ่อยหรือออกกลางคัน					
6	มีปัญหาในการคบเพื่อนหรือมีปัญหากับเพื่อน ในโรงเรียน					
7	เบื่อหน่ายในการเรียนทำให้ขาดเรียนเกินกว่า เกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด					
8	มีคูรักหรือตั้งครรภระหว่างเรียน					
9	มีปัญหาส่วนตัว เช่น ชู้สาว ติดเกมส์ อบายมุข					
10	จัดการเวลาเรียนไม่ได้					
11	ขาดการเตรียมตัวที่ดีในการเรียนและการสอบ					
12	ความสามารถในการเรียนรู้ช้าทำให้เรียนไม่ทัน เพื่อน					
13	ไม่เข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียนและไม่ส่งงานที่ ครูมอบหมาย					
14	ไม่ชอบกฎระเบียบของโรงเรียน หรือชอบทำผิด กฎระเบียบของโรงเรียน					
สภาพครอบครัว						
15	พ่อแม่หย่าร้างกันหรือครอบครัวแยกกันอยู่					
16	ครอบครัวมีฐานะยากจน ไม่มีเงินใช้จ่ายในการ เรียน					
17	มีความขัดแย้งหรือทะเลาะวิวาทกับคนใน ครอบครัว					
18	ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่หรือมีเวลาให้ นักเรียนน้อย					
19	ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้เรียนหนังสือ					
20	ผู้ปกครองต้องย้ายสถานที่ทำงานบ่อย					
21	ครอบครัวมีพี่น้องหลายคนจึงต้องเสียสละให้พี่ น้องได้เรียน					

ข้อ	สาเหตุการออกกลางคัน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
22	ผู้ปกครองกำหนดให้เรียนหลักสูตรที่ตนเองไม่ชอบ					
23	ผู้ปกครองเข้มงวด/คาดหวังมากเกินไป					
24	ต้องทำงานช่วยครอบครัวหารายได้					
ครูผู้สอน						
25	ความรู้และประสบการณ์ของครูผู้สอนในเนื้อหาวิชาที่สอนไม่เพียงพอ					
26	ครูมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น พูดคำหยาบ แต่งกายไม่สุภาพ ชู้สาว ทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกาย เป็นต้น					
27	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูไม่น่าสนใจ ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายไม่อยากเรียน					
28	ครูดูแลเอาใจใส่นักเรียนไม่ทั่วถึง					
29	ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลไม่เหมาะสม					
30	ครูขาดความรับผิดชอบในการสอน เช่น ไม่เข้าสอน ไม่เตรียมการสอน เป็นต้น					
31	ครูผู้สอนเคร่งครัดในกฎระเบียบมากเกินไป					
32	ครูผู้สอนควบคุมอารมณ์ตนเองไม่ได้					
33	ครูไม่สามารถเป็นที่ปรึกษาที่ดีได้					
สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน						
34	กฎระเบียบและข้อบังคับเข้มงวดเกินไป					
35	บรรยากาศในโรงเรียนไม่เอื้อต่อการเรียนรู้					
36	โรงเรียนไม่สะอาดหรือไม่สวยงาม					
37	โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอและไม่เหมาะสม เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ตู้น้ำดื่ม โรงอาหาร ห้องน้ำ ห้องสมุด เป็นต้น					

ข้อ	สาเหตุการออกกลางคัน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
38	โรงเรียนมีกิจกรรมนอกหลักสูตรมากเกินไป ส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอน					
39	โรงเรียนไม่ส่งเสริมหรือสนับสนุนการเรียนรู้ ของผู้เรียน					
40	รายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรไม่น่าสนใจ					
41	การดูแลความปลอดภัยของผู้เรียนไม่ทั่วถึง					
42	อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการไม่ เพียงพอและไม่เหมาะสม					
43	ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนขาด ประสิทธิภาพ					
สภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียน						
44	การเดินทางมาโรงเรียนไม่สะดวก					
45	มีร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนมาก					
46	โรงเรียนตั้งอยู่ใกล้ชุมชนที่ทุรกันดาร					
47	มีแหล่งอบายมุข บ่อนการพนัน สถานบันเทิงอยู่ ในชุมชน					
48	ชุมชนและสังคมไม่ส่งเสริมและสนับสนุน การศึกษา					
49	โรงเรียนมีปัญหาด้านความสัมพันธ์กับชุมชน					
50	ชุมชนไม่มีแนวทางในการประกอบอาชีพที่ หลากหลายหรือไม่มีงานรองรับที่หลากหลาย อาชีพ					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายศ รูปทองดี

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์แนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง

แบบสัมภาษณ์การวิจัย

เรื่อง การศึกษาสาเหตุและแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโรงเรียน
ห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์ฯ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปผู้ให้ข้อมูล เพศ () ชาย () หญิง

สถานภาพ () ผู้บริหารและครู () นักเรียน () ผู้ปกครอง
ระดับชั้นของนักเรียน () มัธยมศึกษาปีที่ 1 () มัธยมศึกษาปีที่ 2
() มัธยมศึกษาปีที่ 3 () มัธยมศึกษาปีที่ 4
() มัธยมศึกษาปีที่ 5 () มัธยมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 แนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง

สาเหตุการเสี่ยงออก กลางคัน	แนวทางในการป้องกันการออกกลางคัน			
	บทบาทผู้เรียน	บทบาท ผู้ปกครอง	บทบาท ครูผู้สอน	บทบาท ผู้บริหาร
พฤติกรรมผู้เรียน				
1. ไม่ชอบ กฎระเบียบของ โรงเรียน หรือชอบ ทำผิดกฎระเบียบ ของโรงเรียน				
2. ไม่เข้าใจเนื้อหา รายวิชาที่เรียนและ ไม่ส่งงานที่ครู มอบหมาย				

สาเหตุการเลี้ยวออก กลางคัน	แนวทางในการป้องกันการออกกลางคัน			
	บทบาทผู้เรียน	บทบาท ผู้ปกครอง	บทบาท ครูผู้สอน	บทบาท ผู้บริหาร
3. มีปัญหาสุขภาพ และครอบครัวที่ ส่งผลต่อการเรียน หนังสือ				
สภาพครอบครัว				
1. ครอบครัวมีฐานะ ยากจน ไม่มีเงินใช้ จ่ายในการเรียน				
2. - มีความขัดแย้ง ทะเลาะวิวาทกับคน ในครอบครัว - ผู้ปกครองเข้มงวด/ คาดหวังมากเกินไป - ต้องทำงานช่วย ครอบครัวหารายได้				
3. พ่อแม่หย่าร้างกัน/ ครอบครัวแยกกัน อยู่				
ครูผู้สอน				
1. ครูผู้สอนเคร่งครัด ในกฎระเบียบมาก เกินไป				
2. ครูเอาใจใส่นักเรียนไม่ทั่วถึง				
3. ครูผู้สอนควบคุม อารมณ์ตนเองไม่ได้				

สาเหตุการเลี้ยวออก กลางคัน	แนวทางในการป้องกันการออกกลางคัน			
	บทบาทผู้เรียน	บทบาท ผู้ปกครอง	บทบาท ครูผู้สอน	บทบาท ผู้บริหาร
สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน				
1.กฎระเบียบและ ข้อบังคับเข้มงวด เกินไป				
2.ระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ขาดประสิทธิภาพ				
3.โรงเรียนมีสิ่ง อำนวยความสะดวก ไม่เพียงพอ เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต น้ำดื่ม ห้องน้ำ โรงอาหาร เป็นต้น				
สภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียน				
1.การเดินทางมา โรงเรียนไม่สะดวก				
2.ชุมชนไม่มี แนวทางในการ ประกอบอาชีพที่ หลากหลายหรือไม่ มีงานรองรับที่ หลากหลายอาชีพ				
3.มีร้านขาย เครื่องดื่ม				

สาเหตุการเสี่ยงออก กลางคัน	แนวทางในการป้องกันการออกกลางคัน			
	บทบาทผู้เรียน	บทบาท ผู้ปกครอง	บทบาท ครูผู้สอน	บทบาท ผู้บริหาร
แอลกอฮอล์ใน ชุมชนมาก				

ความคิดเห็นอื่นๆ

.....

.....

.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – นามสกุล นายยศ รูปทองคำ

วัน เดือน ปีเกิด 20 พฤษภาคม 2538

ที่อยู่ปัจจุบัน 136 หมู่ 3 ตำบลแม่สวด อำเภอสบเมย
จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58110

อีเมลแอดเดรส min-yos301@hotmail.com

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2555 - พ.ศ. 2560	หลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา เกษตรกรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พ.ศ. 2552 - พ.ศ. 2554	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสบเมยวิทยาคม

ประสบการณ์การทำงาน พ.ศ. 2566 - ปัจจุบัน

ครู	โรงเรียนบ้านตุงลอย
อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่	
พ.ศ. 2562 - พ.ศ. 2566	ครู
โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ	
อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	
พ.ศ. 2560 - พ.ศ. 2562	ครูผู้ช่วย
โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ	
อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	